

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 VASÁRNAP július 25.

202. szám

Meglátják minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

A Vajdaságért!

Irtá: Prokopy Imre

A szörnyű árvíz katasztrófa borzalmas pusztításainak kellett bekövetkezniük, hogy kormánykörökben végre komolyan törődjenek a Vajdaság sorsával. Eddig leginkább csak mint az ország legjobb adóalanyát könyvelték el bennünket, akikkel szemben csupán jogokat és egyre fokozódó követeléseket támasztottak ad infinitum, egészen a gazdasági összeroppanás meggyéjéig. Most azután, egy rettenetes megpróbáltatás során, eljött az ellenszolgáltatások és kötelességteljesítések ideje. Fennkölt gondolkodású uralkodónk nobiles gesztusa és nemes példaadása nyomán egyszerre megmozdult Beograd és a miniszteri látogatások valóságos özönét zúdította az árvíz sújtotta területekre.

S ez jól van így. Most nincs itt az ideje a mulasztások felhánytorgatásának és a számokérésnek. Még azt sem mondjuk: *debuisset pridem!* A nagy elemi csapás ellenére is örülnünk kell, hogy óriási veszteségek árán sikerült végre felfedezniük a Vajdaságot és azt a megbecsülhetetlen értéket, melyet szűkebb hazánk áldott termőföldjével, fejlett iparával, szervezett kereskedelmével, lakói erayedetlen szorgalmával, megbízhatóságával és mezőgazdasági viszonylatban magasabb rendű tudásával képvisel. A kormány kiküldöttjei minderről személyes tapasztalat alapján szerezhettek meggyőződést és ráeszmélhettek arra, hogy a Vajdaságból hét és fél év folyamán kivont rengeteg értékért cserébe mivel tartoznak az ország *ma még* leghaladottabb tartományának. Higgyék el, hogy a segítség komoly szándékáról tanuskodó érdeklődésük mindehfelé osztatlan rokonszenvet fog kelteni s hogy mostani látogatásuk még politikai értelemben is összehasonlíthatatlanul többet ér és jobban kamatozik, mint az eddigi kortes-körutazások.

De megmozdult országszerte a társadalom is. A kormány kezdeményezésére a Vöröskereszt országos központja nagyszabású segélyakciót indított, melynek hullámgyűrűi eljutottak már hozzánk is. A Vajdaság valamennyi városában és községében lelkes nők és férfiak vezetésével serényen folyik a gyűjtés az árvíz-károsultak nyomorának enyhítésére. Az első napok eredményei a jelentések szerint rendkívül biztatók. Mindenki szíves-örömmel hozza meg áldozatát szenvedő embertársai támogatására.

A pénzbeli segélyezés azonban nem elegendő. Ezt feltétlenül ki kell egészítenie a *naturáliákkal* való támogatásnak. Meg kell mozgatni azonnal az árvíz által sújtott zónán kívül eső gazdatársadalmat, hogy élelmiszerek, vetőmagvak és takarmány adományozásával tegye lehetővé az egzisztenciájukban veszélyeztetett gazdatársak talpraállását, mert különben ezeknek végromlása kikerülhetetlen.

A maga hatáskörében pedig az állam szervezze meg már most a kamatmentes legfeljebb 6%-os kamatozású hitelezést, a rombadólt házak felépítésére, az elpusztult jószág

pótlására és a tönkretett gazdaságok rendbehozatalára. A kilátásba helyezett egy évi adóelengedés éppen olyan elégtelen, mint az eddig kiutalt segélyösszeg. Egy csöpp a nyomoruság tengerében. Megfelelő beruházási és fogyasztási hitel nyújtása nélkül a közteherviselésből való egy esztendei kikapcsolás vajmi keveset fog lendíteni a károsultakon s féltő, hogy hosszú lejáratú törlesztéses kölcsönök híján az egykor virágzó területek helyén kietlen pusztaság marad, a termelő munka esz-közei helyébe pedig koldustársisznya és vándorbot kerül.

Ugyanilyen előrelátással és tervszerűséggel megszervezendő már jó előre a segélyek szétosztása is, hogy kivétel nélkül minden károsult részeseidjék bennük a szenvedett kár árnyában. Már csirájában el kell fojtani minden pártállás szerinti kategorizálást, hogy a tavalyi jégkársegélyek szétosztásánál előfordult anomáliák meg ne ismétlődjenek. Minden ilyen kísérlet valóságos szegyenfoltja lenne a legtisztább intenciókkal megindult akciónak. Akik egyenlők voltak a szenvedésben és

a munkában, legyenek egyenlők a segélyezés és támogatás áldásai-ban is!

Lám, a gyűjtők és adakozók között lomlottak a fajiság, a nyelv, a vallás válaszfalai és felebaráti szeretetben fogant tevékenységük az ideális emberi szolidaritás jegyében folyik, akárcsak az emberfeletti munka ott künn a gátakon, ahol hetek óta vállvetve küzdenek a közös veszedelem elleni hősiességében a Vajdaság fiai nemzetiségi és pártkülönbség nélkül. A közös szenvedés, a közös érdek mintegy varázsütésre megteremtette azt, ami a tulhajtott pártérdek utvesztőibe tévedt politikusok hibájából eddigél hajótörést szenvedett: a vajdasági közös frontot.

Vajjon lesz-e ennek az egymásra találásnak, az örvénylő hullámok rombolásának gondterhes napjaiban megszületett testvéri ölekezésnek fogantja és maradandó hatása? Föl tudják fogni és át tudják-e érezni a szívárgó töltések és az elsodort gátak névtelen hősei azt a kötelességet, hogy a szülőföld megvédésére kötött fegyverbarátságnak az önfeláldozá-

sig hatványozott közös munka ve-rejtékével megpecsételt grigyét csorbitatlanul át kell menteniök a vadul rohanó áradat szennyes vizeiből egy jobb és boldogabb jövőbe: a testvéri megértés és az egyforma kötelességek hűség teljesítéséért járó jogegyenlőség ígértföldjére? És vajjon azok, akiktől milliók sorsa, jóléte és boldogulása függ, észrevették-e felfedező körutjukon, hogy egyforma erővel és egyforma lelkesedéssel harsogott az ország szivó-ja és a magyarok éljéne s vajjon hajlandó-e végre ennek tanulságait a belügyi politika egész vonalán levonni, hogy ellenséges támadás esetén éppen olyan harci készség, közös szent akarat és dacos elszántság feszítse a vajdasági népek izmait, mint most a haragvó Duna vészes támadásával szemben?

Az igazi hősokeket nem a névvegyelemzés válogatja ki és a tettek mezején a magyar »rajta« nem kevésbé hatásos, mint a szerb »udri« vagy »hura«, akár kulturértékek megmen-téséről, akár a határok védelméről van szó!

Milliók károkat okozott az árvíz Délbácskában

Vajszkát teljesen elöntötte az ár — Néhány ház kivételével az egész falu rombadólt — A Duna állandóan apad

Szomborból jelentik: Az árvízterületen a helyzet semmit sem változott. A víz áramlása gyengébb, mint pénteken volt és a *Mosztonga felső szakaszán némi apadás észlelhető.* Az árvíz Karavukovót, Deronját, Bácsot és Vajszkát teljesen tönkretette, míg Bogyán, Plavna és Novoszelo községek nem szenvedtek nagy kárt. Novoszelo és Bukin között a víz állása magasabb, mint a Duna szintje

Tizenöt ház maradt meg Vajszkán

A veszélybe került délbácskai községek közül Vajszka szenvedte a legnagyobb kárt. A községet teljesen elárasztotta a víz és ezt a bajt fokozta még az a körülmény, hogy ezen a vidéken pénteken borzalmas szélvihar dühöngött. A felkorbácsolt hullámok ostromát a házak nem bírták ki és egymás után dőltek össze. A vihar előszőr is ledöntötte a község megvédésére emelt töltést, úgy hogy a víznek mindenfelé szabad útja lett. Óriási pánik keletkezett a lakosság körében, de szerencsére sikerült mindenkit megmenteni, úgy hogy emberéletben nem esett kár. A mentési munkálatok a késő éjszakai órákig tartottak, a szerencsétlen embereket úgy kellett leemelni a fákról és a düledező háztetőkről, ahova az utolsó pillanatban menekültek.

A védtöltés bedőlése után valamennyi házat ellente a víz és rövid idő alatt

háromszázhusz ház dőlt össze. A Széchenyi-kastélyon és a községhezán kívül csupán tizenöt ház maradt ép.

A katasztrófa idején a községben tartózkodott Tyirkovics odzsacii főszolgabíró és Radosevics szolgabíró

és ezért Bukinnál átvágják a töltést, hogy az elöntött területekről a víz lehúzódhasson a Duna medrébe. A gát átvágása után a Novoszelo—Noviszad közötti folyamszakaszon újabb emelkedés lesz, de veszélytől nem kell tartani, mert a töltések erősítésén állandóan dolgoznak. Bogojevónál a helyzet javult, a Dunának ezen a szakaszán állandó apadás észlelhető.

is, akiknek irányítása mellett folytak a mentési munkálatok. Tevékeny részt vett ebben a munkában gróf Széchenyi Viktor vajszkai földbirtokos és Kukula János uradalmi intéző is. A kastély emeleti részén százával helyezték el a hajléktalanokká vált embereket. A kastély földszinti része szintén víz alatt áll.

Vajszka péntek este óta teljesen el van vágva a világtól, csak csónakkal lehet megközelíteni Bogojevónál a Dunán keresztül. A telefonvonalat a vihar szintén tönkretette. A községben kevés a csónak és ez nagy mértékben megnehezíti a munkálatokat. A főszolgabírói hivatal kérésére Apatinból küldtek néhány csónakot Vajszkára.

A kilakoltatott község lakói minden élelmiszer nélkül vannak.

A helyzet e tekintetben szombaton enyhült, amennyiben Petrovics Milyoj bácskai főispán társaságában kiszállt Vajszkára dr. Kojics Gavra, a beogradi Vöröskereszt titkára és élelmiszereket osztott szét az emberek között. Az odzsacii főszolgabírói hivatal az árvíz-károsultak részére kiutalt egy millió dinárból százezer dinárt vett fel Vajszka és a többi kö-

zeli község segélyezésére. Különösen Bogyán község szorul még sürgős támogatásra, mert itt szintén nincs semmi élelmiszer.

Milliók károk

Vajszkánál 15.500 hold termőföld került víz alá. Itt körülbelül harminckét millió dinár a kár. Karavukovónál 9000 holdat öntött el a víz,

háromszáz ház került víz alá, amelvek közül százhuszonöt összedőlt

A kár két és fél millió dinár.

Deronja községben harminchat ház áll víz alatt, öt összedőlt, 5000 holdról elpusztult a termés, a kár majdnem kilenc millió.

Bács községnél 7863 holdat öntött el a víz, a községben

kétszáz ház víz alatt van, negyvenhat ház összedőlt.

a kár három millió dinár. Víz alá került a Deronja—Bács közötti országut is. Ezen a vidéken a víz fél méter magasságu.

Bogyán községben hatvan család maradt hajléktalan, ezer számára a beogradi Vöröskereszt sátrakat küldött.

Az állatok hullái megfertőzik a levegőt

Beogradból jelentik: Pucelj Iván földművelésügyi miniszter levelet intézett Miletics közegészségügyi miniszterhez, akinek a figyelmét fel hívja arra, hogy az elöntött területeken rengeteg állat hullája hever és a hullabűz megfertőzi a levegőt. Az egészségügyi minisztériumtól sürgős intézkedést kér. Hír szerint máris intézkedés történt a veszély elhárítására.

30.000 dinár kártérítést fizetett Szentá harmincöt korona miatt

Megegyezéssel végződött egy nyolc év óta húzódó pör

Szentáról jelentik: Szentá városnak egy nyolc év óta húzódó pöre végződött most megegyezéssel. A pör tárgya *Endrei Sománé* tarhonyagyárának be rendezése, amely a Szentá várostól bérelt raktárhelyiségben elpusztult.

Endrei Soma volt városi főmérnök neje 1918 május elsején egy évre bérbe vette Szentá városától a Gombos-féle óvodahelyiséget és a mellette levő raktárt tarhonyagyártás céljaira. Az évi hasznobért, harmincöt koronát le is fizette, de a tarhonyagyártást hamarosan beszüntette, a gyári felszerelést beraktározta és elköltözött Budapestre. 1918 május 18-án elhatározták, hogy az óvodahelyiséget lebontják, hogy az épületanyagot más épületek felépítéséhez felhasználhassák. A gyári felszerelést padlásokra helyezték el, ahol a gépek megrozsdásodtak és hasznavehetetlenekké váltak. Időközben fel akartak mondani *Endreinek*, de a felmondást nem lehetett kézbesíteni. *Endreinek* amikor megtudta, hogy mi történt holmijával, pört indított a város ellen és 92.500 korona kártérítést követelt.

Évek óta húzódó pörökösödés után két hónappal ezelőtt a szubotical törvényszék pervesztesnek mondta ki Szentá várost és százezer dinár kártérítésre ítélte. A bíróság az ítélet indoklásában kimondta, hogy a felperes egy évre kifizette a bérlet díját, harmincöt koronát, tehát a jogtalan kihelyezésért származó minden kárért a város felelős.

Szombaton megjelent Szentán dr. *Barza* Adám ügyvédjelölt, hogy *Endreinek* képviselőjében végrehajtást vezessen a város ellen, a megítélt százezer dinár biztosítására. A végrehajtásra azonban nem került sor, mert az utolsó pillanatban a felek közt sikerült megegyezést létrehozni. A megegyezés értelmében Szentá város harmincezer dinár kártérítést fizetett *Endreinek*.

Titokzatos orosz herceg, aki csak románul beszél

Bánáti kőrutazás után a beogradi rendőrségre szállították

Beckerekéről jelentik: A beckereki járási főszolgabírói hivatal néhány nappal ezelőtt arról értesült, hogy a bánáti községekben egy feltűnően elegáns fiatal ember fordult meg, aki *Wokovszky Mihál* hercegnek mondta magát. A jelentés szerint ez az állítólagos herceg bejárta a Bánát valamennyi faluját, mindenhol eltöltött egy-két napot, utja célját azonban senkivel sem közölte. A beckereki járási főszolgabírói hivatalban gyanusnak találták a herceg titokzatos szereplését és szombaton délután beidézték Beckerekre.

Az idézésre a herceg meg is jelent és a főszolgabíró felszólítására utlevéllel igazolta magát. Szabályszerűen kiállított francia utlevél mutatott fel, majd kijelentette, hogy orosz herceg, akinek emigrálnia kellett.

A hatóságoknak elsősorban feltűnt, hogy a herceg rosszul beszél oroszul és csak a román nyelvet bírja tökéletesen. Ezért megkérdezték tőle, hogy az orosz emigrációból ismer-e valakit, vagy ismerik-e őt. *Wokovszky* nyomban felsorolt néhány nevet, a főbírói hivatal azonban megállapította, hogy mindazok, akikre hivatkozott, sohasem hallottak felőle. Erre átadták a rendőrségnek, ahol őrizetbe vették és megindították a nyomozást.

A rendőrség először is érintkezésbe lépett a beogradi rendőrséggel aziránt, hogy nem ismerik-e *Wokovszkyt*. Értendő meglepetést kellett azután a beogradi rendőrség választávirata, amely közli, hogy *Wokovszkyt* azonnal szállítsák Beogradba. Kiderült ugyanis, hogy

Wokovszky a baranyai megszállás idején Szigetváron tartózkodott, mint herceg *Rahitin* és egy szekvesztrált birtoknak volt a helyettes komeszárja. Sikasztás miatt azonban a pécsi határrendőrség letartóztatta. 1922, 1923-ban ismét feltűnt, ezuttal a Bánátban és ki-

rály-képet árusított. A hatóságok azonban ettől eltiltották, mire ismét eltűnt és csak most került elő. Valószínűnek tartják, hogy román kém. A beckereki rendőrség a titokzatos *Wokovszky*—*Rahitin* herceget Beogradba szállította.

Az angol bányászvezérek vereséget szenvedtek a nemzetközi bányász- szövetség konferenciáján

A szövetség nem hajlandó együttműködni a szovjet-orosz bányamunkások szervezetével

Londonból jelentik: A püspökök, akik a legutóbbi hetekben békés megegyezést akartak létrehozni a bányamunkások és a bányatulajdonosok között és ennek érdekében már közvetítettek a kormánytól, szombaton hosszú manifesztációt tettek közzé, amelyben

kéri a kormányt, tegye megfontolás tárgyává újból az egyházjelelmek javaslatait és lépjen tárgyalásokra a bányamunkások kiküldöttjeivel.

Az angol bányamunkások vezetői egyébként a nemzetközi bányászszövetség most folyó párisi konferenciáján vereséget szenvedtek. Az európai államok bányászvezérei

szárazautasították *Cooknak*, az an-

gol bányamunkások főtitkárának azt az indítványát, hogy vonják be a tárgyalásokba a szovjet-orosz bányamunkások szakszervezetének egyik vezetőjét is.

A kontinens bányamunkásainak vezetői ezenkívül

súlyos szemrehányással illették az angol bányamunkások szövetségének főtitkárát azért, mert az angol bányászok pénzbeli támogatást fogadtak el a szovjet-orosz bányamunkások szervezetétől.

A kongresszuson ezért éles ellentétek merültek fel az angol bányamunkások kiküldöttjei és a többi országok bányászszövetségének kiküldött képviselői között.

Négyszázmillió dinár megtakarítást jelent a tisztviselői fizetések redukciója

Augusztus elsején lép életbe a rendelet — A kormány elengedi az árvízkarosultak föld- és házadóját

Beogradból jelentik: Az állami tisztviselők fizetésének csökkentéséről szóló rendelet, amelyet a minisztertanács pénteki ülésén fogadott el, kormánykörökből eredő információk szerint augusztus elsején lép életbe. A kormány nem az egész redukciós intézkedést lépteti rendelkezési életbe, mert a nyugdíjasok illetményeit a törvény állapítja meg, ezek tehát rendeleti uton nem csökkenthetők, úgyhogy erről a kormány külön törvényjavaslatot fog terjeszteni a parlament elé. Hasonlóképpen törvényhozási uton fognak intézkedni a nemzetgyűlési képviselők drágasági pótlékának leállításáról is. A redukció segítségével elérendő pénzügyi eredményről a pénzügyminiszter még nem nyilatkozott, magánforrásból származó értesülések szerint

a fizetésleszállítások folytán négy-

százmillió dinár megtakarítás várható.

A fizetések leszállítása csupán három hónapra szól és ezután ismét helyreállnak a régi fizetések, különös tekintettel a téli hónapokra, amikor a megélhetés amugy is nehezebb.

Erősen foglalkoztatja a kormányt az árvízkarosultak segélyezésének gondja. Ebben az irányban a kormány egyik legelső intézkedése az lesz, hogy

az elöntött területek lakosságának elengedi a föld- és házadót,

amire törvényes alap van. A közvetlen segélyezés elsősorban az összeomlott házak ujjáépítésére fog irányulni és a karosultak gabonaellátására. Csak ezután kerülhet szóba a további károk (házberendezés, élőállat) esetleges megtérítése.

Bonyolódik a rejtély az oszjeki vasuti pénztáros halála körül

**Állítólag sikkasztott és emiatt öngyilkosságot követett el
Reicheuer Juraj — Szenzációs letartóztatás Oszjeken**

Oszjekről jelentik: Juraj oszjeki vasuti pénztáros halála ügyében a nyomozás szenzációs fordulathoz ért. Az oszjeki rendőrségen jelentkezett *Reicheuer* özvegye elmondta, hogy egy *Reszeli* nevű reszologyáros egy napnál előbb kétszázhuszonezer dinárt hozott el hozzá, amelyről azt mondta, hogy férjének tartozott vele. Az asszony beszoalgtatta a rendőrségnek a pénzt. A nyomozást vezető *Tucsán* rendőrkapitány kihallgatta mindazokat, a kereskedőket, akik az utóbbi hetekben befizetést eszközöltek az oszjeki vasuti pénztárba és a kihallgatás eredményeképp megállapította, hogy a beszoalgtatott kétszázhuszonezer dinár közül száz pénzjegyek a szériája megegyezik azokkal a bankjegyekkel, amelyeket a kereskedők a vasuti pénztárba befizettek.

Azonnal beidézték a rendőrségre Re-

szelit és vallatásra fogták.
— *Ismerje be, hogy maga gyilkolta meg Reicheuert* — mondotta a gyárosnak a rendőrkapitány.

Reszeli tagadott és amikor a rendőrkapitány közölte vele, hogy letartóztatja, *sírni kezdett* és elmondta, hogy a pénzt a gyilkosságot megelőző este kapta *Kirchlehnert* vasuti főellenőrtől azaz, hogy azt őrizze meg *Reicheuer* számára.

Azonnal előállították *Kirchlehnert*, akit a rendőrkapitány ezzel fogadott

— *Őn ölte meg Reicheuert!*
Nem! — válaszolta határozottan a főellenőr.

— *Megtaláltuk a kétszázhuszonezer dinárt, valljon be mindent.*

Kirchlehnert tagadott, majd a következőket mondotta el:

— Az elhunyt *Reicheuer* legjobb barátom volt. Halála előtt este félhatár

együtt ültünk a *Frankl*-féle vendéglőben és itt *Reicheuer* elmondotta, hogy már hosszú idő óta sikkasztásban van, már nem is tudja, hogy mennyi pénzt lopott. A sikkasztást egy követte el, hogy a zagrebi vasutigazgatóság két barátja hamis elszámolást készített az általa beküldött pénzekről. A kétszázötvenezer dinárt átadta nekem, hogy rejtsem el, mert ő öngyilkosságot fog elkövetni. Megkért, hogy ha már elfelejtették az ügyet, adjam át a pénzt családjának. Azt is mondotta, hogy az öngyilkosságot úgy fogja rendezni, hogy gyilkosságának lássék, nehogy a hiányzó pénzt családján követeljük.

A rendőrség őrizetbe vette *Kirchlehnert* főellenőrt és *Reszeli* gyárost és a boncolási jegyzőkönyveket beküldötte a zagrebi egyetem orvoskarának, annak megállapítására, hogy *Reicheuer* sebei öngyilkosságból eredhetnek-e.

A nyomozás további eredményeit rendkívül nagy érdeklődéssel várják Oszjeken.

A rendőri nyomozással egyidőben lefolytatott vasutigazgatósági vizsgálat befejeződött. *Dolmanovicsev* zagrebi vasutigazgatósági osztályfőnök és *Stipetics* ellenőr megállapították, hogy a pénztárból 721.554 dinár és 10 para hiányzik.

Leszurta az apját mert utolsó lánc földjét is eladta

Véres kocsmái mulatság Gornikovilban

Noviszadról jelentik: Véres dráma játszódott le a kis Gornikovil községben.

Katanszki Miko gornikovili földműves évekként ezelőtt kivándorolt Amerikába, ahol szorgalmas munkával jelentékeny vagyonra tett szert. *Katanszki* Mito a gyűjtött dollárokat időnként hazaküldte Gornikovilra családjának, amely egyik lánc földet a másik után vásárolta össze és egy év előtt, amikor már szép birtok volt együtt, *Katanszki* Miko maga is hazajött, hogy birtokán gazdálkodjon.

Katanszki Miko itthon ivásnak adta magát. Éjjel-nappal mulatott, költekett és a föld lassan fogyni kezdett. *Katanszki* családja rossz szemmel nézte a család főköltekező életmódját és emiatt gyakran volt veszekedés *Katanszki* éknél. Péntek este *Katanszki* Miko *Lepics* Szeván kocsmájában mulatott. A kocsmában volt *Stojšin* Dusan gornikovili gazda is, aki odaült a mulató *Katanszki*hoz és rövid alku után megegyezett vele *Katanszki* utolsó lánc földjének megvásárlására.

Stojšin régóta meg akarta venni ezt a lánc földet, de *Katanszki* Mikónak *Zsivko* nevű fia figyelmeztette *Stojšint*, hogy apja iszákos ember és beszámíthatatlan, ne merje tőle a földet megvenni.

Amikor *Katanszki* *Zsivko* péntek este megtudta, hogy apja eladta az utolsó lánc földjét és ép áldomást ünek *Stojšinnal*, magához vett egy konyhakést, a kocsmába futott, vad ordítással apjára roantott és a kést markolatig dőfta a hátába, azután a késsel hirtelen *Stojšinra* vetette magát és a kést annak testébe mártotta.

Ekkorra nagy csödület támadt, a dühöngő legényt lefogták és átadták a csendőröknek. *Katanszki* *Zsivkót* beszállították a noviszadi ügyészség fogházába, a két súlyosan sérült áldozatot pedig, akiknek dr. *Dungverszki* György orvos gyógyított első segélyt, a noviszadi kórházba vitték.

HOTEL CENTRAL

Egyetlen magyar szálló Bécsben.
II. Tabor Strasse 8-a.

Város központjában. 150 szoba. Hídeg-mező viz. Központ fűés. Telefon minden szobában. Rádió. Kávéház. Magyar konyha. Kínó. Szobaárak 5-6 Schilling. E hirdetésre hivatkozók 10 százalékos kedvezményben részesülnek. A sziló vendégeinknek féláru színnajjegyeket veszünk. 5452

KISEBBSÉGI ÉLET

Massarykot felkérte a világhírű csehszlovák író, Capek, akinek a köztársasági elnök nyilatkozott a politikai helyzetéről. A nyilatkozatban Masaryk kitért a kisebbségi kérdésre is.

— Nemzet és állam — mondotta — nálunk nem fedik egymást, ezért arra kell törekednünk, hogy nemzeti kisebbségeink legalább állampolgári öntudatban legyenek egyik velünk. A demokrácia és a többség elve szerint mi, csehek vagyunk felelősek magunk és köztársaságunk összes polgárainak állami öntudatáért.

Marosvásárhely város tanácsa a napokban nagyjelentőségű nyilvános ülést tartott. Az ülés napirendjének legfontosabb pontja: a polgári iskola magyar tagozatának kérdése. A közoktatásügyi miniszter a magyar polgári iskolát már évekként ezelőtt minden ízében indok nélkül bezárta. A város polgársága sok száz aláírással ellátott memorandummal fordult a város tanácsához és arra kérte a polgárság érdekeinek képviseletére hivatott testületet, járjon közben a közoktatásügyi kormányznál, hogy az eddig is csak nagyon nehezen nélkülözött iskola már szeptemberben újra felvehesse működését. A számos kéznél levő indokon kívül főleg két érve támaszkodott a polgárság emlékirata: az egyik az, hogy az épület, amelyben a polgári iskola ma is el van helyezve, a város közönségének a tulajdona. A második indok pedig az, hogy a magyar nyelvű polgári iskolának hiánya máris fenyegeti az iparos osztály utánpótlását. A polgári iskola szállította eddig az iparnak az intelligens, magasabb kiképzésre alkalmas tanoncanyagot, ezt az előkészítő munkát azonban tekintettel a tanuló aránylagos rövidségére, — más nyelven, mint a tanuló anyanyelvén, elvégezni nem lehet. A városi tanács a polgárság memorandumát egyhangulag magáévá tette s megbizta Bernády György polgármestert, hogy a közoktatásügyi kormányznál a szükséges hivatalos lépéseket tegye meg és igyekezzék kieszközölni, hogy az iskola már ez év szeptemberében megnyíljon.

A csehszlovákiai magyarság helyzete igen jellemzően világít rá egy legújabb fogantatott kiutasítási eset, amelynek szenvedő hőse Palkovich Viktor volt képviselő, római katolikus plébános. Az esetről a Kassai Napló a következőket írja: Az új állampolgársági törvény megalkotása után, melyről azt hittük, hogy véget vet az állampolgársági zaklatásoknak, nagy csalódásra ébredt a magyarság. Az új törvény várható jó hatásait a közigazgatási hatóságok úgy akarják ellensúlyozni, hogy a kormány mielőtt a törvényt végrehajtaná, kiutasításokkal kedveskedik a magyarságnak. Az első áldozat Palkovich Viktor, volt nemzetgyűlési képviselő, aki ellen nem tudtak felhozni mást az alábbi számlált okoknál. 1. A gutai templom homlokzatán oly magasságban, hogy szabad szemmel alig lehetett kivenni, egy emléktábla van elhelyezve, amelyen rajta volt Mária Terézia idejéből a magyar címer. Ezt Palkovich nem távolította el. 2. A gutai ifjúságnak templomi zászlaján nemzeti színű szalag van, melyet a zászlóanya évtizedekkel ezelőtt helyeztetett rá. Palkovich a szalagot rajta hagyta. 3. A Szent István napján tartott ünnepes isteni tisztelet. 4. Politikai gyűléseken vett részt. 5. Felsőbb utasításra nem váltott utlevelet.

A temesvári rendőrprefektúra rendeletet bocsátott ki, amely utolsó helyre teszi a magyar nyelv használatát. Az esettel foglalkozva a Déli Hírlap a következőket írja: — Mi magyarok nem akarunk előnyöket német kisebbségi testvéreink rovására. Mi is felajánlunk, ha a magyar színháznak, a Magyar Dalárdának, a Magyar Nőegyesületnek és más magyar kulturális és társadalmi intézménynek plakátjain elsőbbségi jog

van a német nyelvnek és csak utána jöhet a magyar. Belátjuk, hogy a németek éppen olyan joggal panaszkodhatnak, ha a prelektusj rendelet a mi javunkra döntött volna és a német intézményeknek először magyarul kellene és csak azután lehetne németül hirdeményeiket közretenni. A méltányosság utját ezen a téren könnyen meg lehet találni, csak egy kis belátás kell hozzá. Módosítsák a rendeletet úgy, hogy aki plakátot akar ragasztatni, azt elsősorban az állam hivatalos nyelvén tegye meg, de azután álljon szabadságában az, hogy a második szöveg olyan

nyelvű legyen, amilyen nyelvű nemzetiséghez elsősorban szólni akar. Természetes dolog, hogy a magyar színház, a magyar dalosegyesület, a magyar kulturintézmény első sorban a magyar közönség figyelmét kívánja felhívni arra, amit rendez, viszont a német színház, a német énekkar és a német társadalmi egyesület a németeket hívja első sorban magához.

A magyar pártnak kötelessége, hogy ezen a téren tegyen valamit. A magyar pártnak kötelessége, hogy elárjon az illetékes hatóságoknál a rendeletnek megfelelő megváltoztatása érdekében.

A külügyminiszterium könyvet ad ki a szerajevói merényletről

A könyv magyar nyelven is megjelenik

Béogradból jelentik: A külügyminiszterium kiadásában a legközelebbi napokban egy érdekes könyv jelenik meg, melyben a jugoszláv kormány közléseket mindazokat a dokumentumokat, melyek a szerajevói merényletre vonatkoznak. A könyv kiadását a kormány azért határozta el, hogy megdöntse vele az újabb fölvetett vádakát és bebizonyítsa, hogy

Princípek és társainak semmi kapcsolatuk nem volt az akkori szerb kormánnyal és a merényletről egyetlen felelős személyiség sem tudott Szerbiában. A külügyminiszterium a szenzációs könyvet, mely a legértékesebb háborús dokumentum lesz, szerb nyelven kívül német, angol, francia, sőt magyar nyelven is kiadja. A könyv iránt nagy az érdeklődés.

Franciaország kedvezően fogadja a Poincaré-kormányt

A kamarában csak százötven főnyi ellenzéke lesz az új kormány — Augusztus tizedike körül megkezdődik nyári szabadságát a francia törvényhozás — Folytatódnak az idegenellenes tüntetések Párisban — Az angol sajtó Európa békéjét félti Poincaré visszatérésétől

Több mint száz ponttal javult a frank Zürichben

Párisból jelentik: Az új Poincaré-kormányt az egész sajtó rokonszenvesen, a jobboldali lapok pedig kitörő lelkesedéssel fogadják. Az általános vélemény alakult ki, hogy ha Poincaré egyelőre még nem is teremtette meg a frankszanálás technikai alapját, a nemzeti egyesülés kormányának létrehozásával a frankszanálás keresztülvitelének erkölcsi alapját már megteremtette. Még a baloldali Quotidien is elismeri, hogy az új kormány a kamarában erős többségre számíthat. Csak Caillaux lapja, a Volonté van más véleményen és azt írja, hogy

olyan különböző pártállású politikusok, mint amilyeneket Poincaré összeválogatott, nagyon rövid ideig bírják csak el egymást.

A lap szerint Poincaré kormánya korántsem a nemzeti egyesülés kormánya, hanem erősen emlékeztet a bábeli toronyra, amely körül mindenki más nyelven beszélt és senki sem értette meg a másikat.

A kamarában a harcos ellenzéket csak a szocialisták és a kommunisták fogják képviselni, tehát

alig százötven főnyi ellenzéke lesz a kormánynak.

Ez a tudat érlelte meg Poincaréban azt az elhatározást, hogy Poincaré a kamarában felhatalmazásokat fog kérni, ha nem is olyan messzemenőket, mint Caillaux.

A felhatalmazások megszavazására a kamarában biztos többségre számíthat a kormány, a szenátus pedig majdnem egyhangulag fogja a felhatalmazásokat megszavazni.

Kedden a kormány a kamarában és a szenátusban előterjeszti nyilatkozatát és nyomban a bizalmi szavazat után Poincaré előterjeszti pénz-

ügyi javaslatait, amelyekre rendkívüli sürgősség kimondását kéri. A kormány azt hiszi, hogy két hét alatt letárgyalják a javaslatokat és augusztus 10-ikén már nyári szabadságra mehet a törvényhozás.

Poincaré pénzügyi programjáról egyébként még alig tudni valamit. Érdekes a Journal-nak az az értesülése, hogy

Poincaré abban a meggyőződésben, hogy legalább három-négy évi pártközi és politikai békére van szükség a pénzügyi helyzet megjavítása érdekében, azt fogja kívánni a kamarától, hogy a mostani törvényhozási időszakot két évvel hosszabbítsa meg.

és minden igyekezetével azon van, hogy hosszú időre biztosítsa a nemzeti egyesülés kormányának uralmát.

Mellon amerikai pénzügyi államtitkár egyébként pénteken Cherbouga érkezett, ahonnan autón Dinard fürdőhelyre ment és itt fognak lefolyni a pénzügyi tanácskozások a francia jegybank kormányzójával.

Újabb idegenellenes tüntetések

Az idegenellenes tüntetések péntek este megismétlődtek Párisban. Nagy tömeg verődött össze az egyik boulevardon annál az autóbusszállaltnál, amely éjszakai autóbusszjáratokat indít, hogy az idegenek Páris látványosságait megtekinthessék. A tömeg követelte, hogy a vállalat szüntesse be ezeket az autóbusszjáratokat, mert egy tapintatlan amerikai az egyik autóbussz ablakait százfiranosokkal ragasztotta be. Nagy rendőri készültség vonult ki, amely csak fá-

radsággal tudta a tüntetőket szétoszlatni.

Az angol sajtó várakozó álláspontja helyezkedik

Londonból jelentik: Az angol sajtó az új Poincaré-kormánnyal szemben egyelőre várakozó álláspontja helyezkedik és mindaddig nem akar a kormány fölött ítéletet mondani, a míg az tettekkel be nem bizonyítja, hogy teljesíteni tudja-e nagy misszióját. A lapok megállapítják, hogy

Franciaországban a diktatúra egy neme lépett életbe.

Briand külügyminiszterségét az angol sajtó kedvezően fogadja és garanciának tartja arra nézve, hogy az európai politikában a locarnói szellem fog továbbra is diadalmaskodni. Csak a Star, a polgári radikálisok lapja van azon a nézeten, hogy

Poincaré érvényesíteni fogja sovíniszta felfogását külpolitikai téren is.

A frank talán stabilizálódni fog — írja a lap — Poincaré miniszterelnöksége alatt, de európai szempontból Poincaré visszatérése mindenképpen kedvezőtlen.

Az Associated Press washingtoni jelentése szerint amerikai kormánykörökben úgy látják, hogy végre megalakult Franciaországban az a kormány, amely meg fogja találni a pénzügyi nehézségekből kivezető utat.

A frank javulása tovább tart

Zürichből jelentik: Péntek délben indult meg a francia frankban a nagy hossz, amely szombaton nagy lendülettel haladt tovább és

több mint száz pontos javulást hozott a francia valutának.

A pénteki 11.55-ös árnivóról szombaton 12—60-ig emelkedett a francia frank. Hasonló mértékben javult a belga frank is, amely a pénteki 11.95-ös árfolyamról szombaton 12.70-ig emelkedett. A lira szombaton is 16.90—16.95 között ingadozott.

Rendkívüli közgyűlésen

kétszáz ezer dinárt szavaz meg Szubotica az árvíz-károsultaknak Heves vita várható a nyugdíjazások miatt

A július 30-ra összehívott szuboticei rendkívüli közgyűlés meghívóját szombaton küldötték meg a kiszélesített tanács tagjainak. A meghívó közli a közgyűlés tárgysorozatát, amelyen husz pont szerepel.

A tárgysorozat első pontja az árvíz-károsultak segélyezése. A tanács javaslatát, amely azt indítványozza, hogy Szubotica város kétszáz ezer dinárral járuljon hozzá az országos segélyakcióhoz, előreláthatólag egyhangulag elfogadja a közgyűlés. A nyugdíjazások közül csak Vujkovic Cvijin István volt városi adóosztály nyugdíjgyűjtő tüztek napirendre. Ennél a pontnál előreláthatólag nagyobb vita lesz, mert Vujkovic fiatal, munkabíró tisztviselő, akinek nyugdíjazását sokan kifogásolják.

Napirendre tüztek azoknak a város tulajdonát képező bolyhelyiségeknek bérbeadását, amelyekre legutóbb pótarlést kellett tartani. Ezeknek a bérleteknek ügye nem kelthet nagyobb vitát, mert a bérletekre nagyon kevés pályázatot érkezett.

A közgyűlés elé kerül a tanács jelentése Jorgovic Milan jegyzői és Lungulov Radivoj irodatiszti kinevezése ügyében. A tanács, mint már jelentettük, azt javasolja, hogy a kinevezéseket utasítsák vissza, mert nincs betöltetlen állás a szuboticei városházán.

Alterus RADIO
KÉSZÜLÉKE
ALKATRÉSZEK
NOVISAD
KR. PETRA 26-TEL. 414.

Cséplés rendőri felügyelet alatt

A kanaki birtokper epilógusa

Becskerekéről jelentik: Egy nyolc év óta huzódó birtokper ért most véget Bánáthban, aminek az a közvetlen eredménye, hogy a szóbanforgó földeken *csendőri fejezet mellett folyik az aratás és a cséplés*. A birtok 500 hold, amelyen nyolc év óta nem aratott annak tulajdonosa, miáltal körülbelül két és fél millió dinár károsodás érte.

Kanak község közelében van az ugynevezett Erzsébet-puszta, amely a báró Dániel-család tulajdona volt. Ebből a birtokból a Dániel-család eladott 500 holdat 1918. év végén *Hrvatív Zvonimir* mérnöknek, aki a birtokot az 1919. évben megművelte ugyan, de mire aratásra került a sor, már dobrovoljacok arattak a földön. A zavaros időkben ugyanis Hrvatív mérnöknek nem állt módjában a szerződése alapján a földjét telekkönyvíleg a nevére íratni és így, mint a Dániel-család tulajdonát képező nagybirtok agrárreform alá került.

Hrvatov Zvonimir, 500 hold föld ura, így teljesen föld nélkül maradt és amíg ő a különböző hatóságoknál instanciázott és előszobáztatott, addig a dobrovoljacok vigah arattak le az ő földjének termését. Az évek teltek, múltak, de a pör nem jutott befejezéshez. Végre most, amikor már az idei aratás is a végéhez közeledik, a pereskedés nyolcadik évében, megérkezett az agrárminisztérium jogerős döntése ebben a hosszúra nyúlt ügyben. *A döntés úgy szól, hogy a föld Hrvatov Zvonimirt illeti meg, akinek engedélyezik a telekkönyvi átírást is. A dobrovoljacok az idei aratás befejezése után tartoznak a földet átadni, az idei termésnek a tele már Hrvatov Zvonimirt illeti meg, a másik tele a dobrovoljacoké.*

Ez a döntés megnyugtatta Hrvatovot, ámbar a nyolc év alatt elvesztett két és félmillió dinár megtérítéséről nem intézkedik, de nem nyugtatta meg a dobrovoljacokat. Mikor a kanaki jegyző kihirdette előtűk a miniszteri rendeletet, a dobrovoljacok lázongani kezdtek, majd

keréken kijelentették, hogy *ők semmi körülmények között sem hajlandók a termés felét Hrvatovnak átadni*. Az aratás után azonban hajlandók kiköltözni, de csak abban az esetben, ha részükre másik földet jelölnek ki.

Mint hogy békés uton a dobrovoljacokkal nem lehetett semmire menni, Hrvatov a csendőrséghez fordult támogatásért a miniszteri rendelet végrehajtására. A kérést teljesítették is és most Erzsébet-pusztán *csendőri asszisztencia*

mellett fejezik be az aratást és minden cséplőgépet mellett csendőr áll, aki a kicsepelt buza felét lefoglalja Hrvatov Zvonimir részére a miniszteri rendelet értelmében.

Igy az aratás csak valahogy el lesz intézve, de hogy miképpen fogják a 70—80 dobrovoljac családot az ősszel kilakoltatni, az még igen nagy kérdés. Ha csak az agrárminisztérium az utolsó percben nem talál részükre másik 570 hold földet.

Bedőléssel fenyeget a kölni dóm

Az egész világon gyűjtenek a dóm restaurálására

Kölnből jelentik: A világhírű kölni dóm épületének falában a téglatömbök erősen meglazultak. Az építésszek véleménye szerint a dóm összeomlásától kell tartani.

A dómot lezárták s a falakat alátámasztották.

Az egész világon gyűjtést indítanak, hogy a dómot, amely a gótikus építészet remeke, restaurálhassák.

Több mint egy milliárd adóhátralékot akarnak behajtani a Vajdaságon

Miniszteri inspektorok szorgalmazzák a behajtást a pénzügyigazgatóságoknál

A pénzügyminiszter a vajdasági pénzügyigazgatóságok működésének felülvizsgálásával két miniszteri inspektort bizott meg.

A noviszadi, becskerei és pancsevői pénzügyigazgatóságot dr. Petrovics Nikola, a szubotica, szombori és vukovári pénzügyigazgatóságot pedig Bogojevics Iván fogja felülvizsgálni. Bogojevics Iván miniszteri inspektor szombaton délelőtt érkezett meg Szuboticára. Az inspektor egyedüli feladata hivatalos magyarázat szerint az, hogy a pénzügyigazgatóságnál levő restanciákat feldolgoztassa és az ügymenetet jövő év március 31-ig kerékvágásba hozza.

Másfelől azonban olyan információkat kaptunk, hogy az inspicálás célja a

Vajdaság területén az összes állami adóhátralékok jövő évi március 31-ig való behajtásának előkészítése. *Eszerint Szubotica adózó polgárságának kilenc hónap alatt több mint százmillió dinár adót kellene befizetni. Az egész Vajdaságnak jelenleg körülbelül egy milliárd kétszázmillió dinár adóhátraléka van és a pénzügyminisztérium rendelkezése értelmében ezt az összeget kilenc hónap alatt kellene befizetni.*

A pénzügyminisztérium az ilyen rendeletek kibocsátásánál nem veszi figyelembe, hogy ezeket az adókat csak előlegként vetették ki olyan tisztviselők, akik tájékozatlanságukban képtelenek voltak a tényleges viszonyoknak megfelelően az adókat kivetni. Ez az oka a

tan fejleszti az önértéket. Körülbelül az a szerepe, a serdülő ifjuság életében, mint felnőttek közt a szabadjegyek...

Géza például, amióta bérletjegyével megszedítette a nőt — ő, egész pontosan érezte, hogy a fényképes igazolvány szerepeltetése nem maradt hatás nélkül — sokkal bátrabban beszél Juliskával, fölényesebb, egész másképp kezeli. Most már nem pirul el folyton és mer mást is mondani igennel és nemmel. Társalog és bármennyire hihetetlenül is hangzik, udvarol.

— Tudja-e, Juliska, hogy a maga szemé nagyon szép?

Ennél elméesebb és rafináltabb bókot is feljegyeztek már. Gézának azonban még hiányzik a rutinja. Sebal, gyakorlat teszi a mestert, valahogy el kell kezdeni, lesz még másképp is.

De meg Juliska sincsen még elkényeztetve tulságosan, ami a bókokat illeti. Ő nem találja Géza megjegyzését felháborítóan ostobának. Sőt. Egész talpraesett szerinte és kétségtelenül találó is.

Mindamellét megkérdi: — Magának tetszik a szemem? Ne mondja.

Ez már kacérság. Ugy tesz, mintha le akarná hűteni a fiút, pedig csak ismétlést szeretne kiprovokálni.

— Pedig mondom — jelenti ki Géza elszántan.

Juliska lesüti szemét.

— Nekem az ilyen világos-kék tetszik — folytatja a fiú.

Amiből kitűnik, hogy Géza nem minden előzetes tanulmány nélkül dicsérte meg az imént a Juliskával kapcsolatos szemeket. Most ugyan hiába próbálná a színüket megállapítani, nagyon macacsul nézik azok a padlót...

Pedig, istenem, uincsen sok néznivaló

rajta. Tele van elhasznált színes jegyekkel, besározta a sok cipő és meg lehet állapítani, az utasok nem tulságosan respektálják azt a figyelmeztetést, hogy a padlóra tilos.

Géza, amikor látja, hogy hiába várja, hogy a lány felpillantson, maga is elbáméskodik, végigmustrálja a felszálló utasokat. És hirtelen így szól:

— Szálljunk le, Juliska, sétáljunk innen gyalog haza, olyan szép az idő.

— Innen? — csodálkozik a lány — még nagyon messze vagyunk.

— Kérem — és nyel egyet.

Szóltanul ülnek. Juliska érzi, hogy a fiú kedve beborult. Már bánja, hogy nem engedett kérésének.

— Ha akarja, a következő megállónál leszállhatunk.

De a következő megálló még messze van, az ellenőr pedig már Juliska előtt bokázik, elveszi tőle a jegyet és letépi a sarkát.

— Bérlet — mondja Géza.

Ez kissé bizonytalanul hangzott.

Géza maga is érzi. Elvörösödik, kivesszi a pirosfedelű könyvecskét és megvillantja az ellenőr előtt, hogy annak a gyanuját eloszlassa. És gyorsan el akarja tenni.

Az ellenőr rossz emberismerő, nem vett észre semmit, eszébe sem jut ott gyanakodni és már tovább is lépett. Amikor azonban Géza felmutatja a bérletjegyet, szórakozottan utána nyul, meg akarja nézni. Az már feltűnik neki, hogy a fiatalember visszakapja az igazolványt és el akarja dugni.

— Szabad? — kéri.

Oda kell adni

Kinos másodpercek.

— Tessék jegyet váltani — mondja aztán az ellenőr kissé megnyomva a szót — ezen a vonalon nem érvényes a

sok panasznak, ami már esztfendők óta leginkább a kereskedők körében halalszik.

A *Bácsmegyei Napló* munkatársa beszélgetést folytatott *Svábiás Szetozár* szubotica pénzügyigazgatóval, aki nagyon rezerváltan válaszolt a miniszteri inspektor hatáskörére vonatkozó kérdésekre. A pénzügyigazgató kijelentette, hogy jelenleg negyvenkilenc tisztviselője van, de *teleannyi kvalifikált, jó tisztviselővel sokkal jobb eredményt tudna elérni. A miniszteriumok a Vajdaságba, ahol a legtöbb dolog van, fiatal, kezdő tisztviselőket küldenek, akikkel lehetetlen a kívánatos eredményt elérni.*

Ha a trónörökös beteg

az összeesküvőknek is megkegyelmeznek

A spanyol trónörököshöz a fogházból hívják orvost

Madridból jelentik: A spanyol trónörökös, Asturia hercege súlyosan megbetegedett. A trónörökösnek csak régi orvosához, Marano doktorhoz van bizalma s más orvos nem akar betegyágya mellé engedni. Maranót azonban a beteg herceg egyelőre nélkülözni kénytelen, mert a híres orvos *fogházban* ül. Marano ugyanis szintén bele van keverve a Primo di Rivera elleni összeesküvésbe s emiatt le van tartóztatva.

A spanyol királyi pár, amely félti a trónörökös életét, személyesen járt közbe Primo di Riveránál, hogy Maranót legalább arra az időre bocsássák szabadon, amíg a trónörököst gyógykezelik.

Primo di Rivera környezetében azt beszélik, hogy a trónörökös nem is komoly beteg. A király és főleg a királyné ellenségei a diktátornak s a trónörökös betegségének hírét csak ürügyül használják, hogy egy összeesküvő számára kegyelmet csikarjanak ki.

kártya, a tanulóbérlet csak oda szól, ami rajta fel van tüntetve.

— Jól van — válaszolja Géza — de azért magának ne járjon a szája.

Kénytelen goromba lenni, mindenáron felül akar maradni, megmenteni Juliska előtt a renoméjából annyit, amennyit még lehet. De ez is rosszul üt ki. Az ellenőr rápirít, hogy csálni akart és taknyosnak nevezi. Igaz, hogy erre ezt válaszolja: kikéri magának. Azonban ez már nem változtat azon, hogy vereséget szenvedett. Az ellenőr felvonja a vállát:

— Kérje ki — és nevet.

Ha egy kissé erősebb lenne Géza, akkor megütné. Így több, mint reszkirt vállalkozás. Le is tesz róla.

A csapás sohasem jön egyedül. A kalauz már ott áll előtte:

— Szakasz tetszik?

— Nem — mondja Géza — vagy igen. Adjon szakaszt!

Kotorászni kezd a zsebében. Miért? Tudja, hogy egy fillérje sincs.

Időt akar nyerni. Hátha valami csoda történik. Az ellenőr meglöndül és azt mondja: uram tévedtem, a jegy jó. Vagy felszáll apja, a királyi közjegyző, véletlenül a kocsihoz és kifizeti helyette a jegyet vagy...

Eh, most már mindegy. Félrelőki a kalauzt, végigszalad a kocsihoz és a fordulónál leugrik.

*

Az égből három kis angyalka nézte ezt a jelenetet, nekik kellett volna Juliska és Géza házasságából megszületni. Amikor Géza leugrott a villanyosról, sírvafakadtak, spárgát vettek elő, kalapácsot és három szöveget. A szöveget beverték az egyik felhőbe és felkötötték magukat.

Tragédia

Irla: Diószeghy Tibor

Juliska átszállót vált, Géza pedig könnyedén odaveti a kalauznak:

— Bérlet! — és kihuzza zsebéből a fényképes igazolvány csücskét.

A kalauz szalutál s visszavonul a hátsó perronra.

Géza titokban rápillant Juliskára, látta-e és mit szól hozzá, hogy a kalauz, aki végre is legalább tíz esztendővel idősebb nála, szalutált neki? Juliska látta. A kalauz, amikor megértette sapkáját két ujjal hegyével, mondott is valamit, olyanformán, hogy köszönöm, oda kellett figyelni. Valószínűleg imponál Juliskának Géza a bérletjegyével. Juliska tizenöt esztendő, Géza tizenhat, ebben a korban meg lehet bocsátani, ha valaki tulzott pontosságot tulajdonít annak a körülménynek, hogy a viteldíjat nem esetenként fizeti a villamoson, hanem havonta egy összegben előre. Amellett tagadhatatlanul nem is kis dolog, hogy valakinek, aki egyelőre — még csak hatodik gimnazista, bérletjegye van a közútra, éppennygy, mint, mondjuk, édesapjának, a királyi közjegyzőnek. A bérlet szintén egy lépés a teljes önállóság felé, jelentősége semmivel sem marad alatta a cigarettáéknak, hozzátartozást jelent a felnőttek társadalmához. Valahol a zsebére és az első hosszú nadrág között helyezkedik el a bérletjegye. Ki lehet válogatni modoruk, viselkedésük, fellépésük után egy osztály növendékei közül azokat, akik messze laknak az iskolától, vasúton vagy villamoson járnak be és bérletük van, ezek külön kasztot alkotnak, tekintélyesebbek a többinél, tapasztaltabbak, férfiasabbak, merészebbek, vállalkozóbb szelleműek, nagyobb csibészek. A bérlet határozot-

Lopott és sikkasztott a szép öngyilkosjelölt

Szentáról jelentik: Marovejics Danica nevelőné néhány nap előtt elűnt Király József szentái kereskedő lakásáról és minthogy több helyen kért forgópisztolyt, az volt a feltevés, hogy öngyilkosságot követett el. Kiderült azonban, hogy a nevelőné nem lett öngyilkos, hanem eltűnése óta több lopást követett el. A Király-családdal egy házában lakó Papp József cipész kabátzsebéből kétezernyolcszáz dinárt lopott. Papp József nem jelentette fel a tolvaj nevelőnőt, hanem a ruháit zálogként magánál tartotta.

A nevelőné ezután Tóth Kálmán fogorvos nevelőnőjétől, Szmetan Vilhelminától kicsalt egy selyemruhát. Ezután elment Szanádra, ahol Bartusz Teréz szakácsnőtől egy kendőt vitt el, majd vonatra ment, hogy bazamenjen Zagrebba, Szuboticán azonban a rendőrség elfogta és letartóztatta.

A Rákosi-pörben

befejezték a tanúhallgatásokat
Rákosi Mátyás letölti fegyelmi büntetéseit

Budapestről jelentik: Rákosi Mátyás és társainak bűnperében a szombati tárgyaláson befejezték a tanúhallgatásokat. Hebelt Ede dr. nemzetgyűlési képviselő volt az első tanu, aki a bécsi konferencia lefolyásáról tett vallomást. Elmondja, hogy ezen a konferencián megjelentek a szociáldemokrata-párt és a Vági-féle ellenzék kiküldöttjei is, hogy a megegyezésre valami alapot találjanak. Részt vett a tanácskozáson Kunfi Zsigmond is. A konferencia rosszalását fejezte ki a magyar szociáldemokrata-párttal szemben, mert paktumot kötött a kormánnyal, ellenben a Vági-féle ellenzék mozgalmat nagy megértéssel fogadta a konferencián, amelynek az volt az óhaja, hogy Vágiék ne váljanak ki a szociáldemokrata-pártból, hanem mint ellenzék maradjanak a pártban, de mérsékeljék mozgalmukat, a szociáldemokrata-párt pedig ne folytassa az ellenzék tagok kizárását. A konferencián megállapították, hogy Vágiék nem a harmadik, hanem a második internacionálé alapján állnak. A második és harmadik internacionálé közt a végcél tekintetében nincs különbség, de óriási különbség van az eszközök és a taktika kérdésében.

Miskolczi Ágoston ügyész a lelnök kérdésére Hebelt ismerteti a Bethlen-kormány és a szociáldemokrata-párt közt létrejött paktumot. Ebben a kormány kötelezte magát bizonyos engedményekre, többek között arra, hogy 1922 karácsonyára amnesztiát ad, szabadságra helyez néhány elítélt szocialistát s a kivételes hatalom gyakorlása tekintetében is konciliansabb lesz. A szocialisták ezzel szemben kötelezettséget vállaltak, hogy a választásoknál nem fognak egyesülni s együtt működni a polgári ellenzékkel s ígéretet nyertek, hogy a kormány nem fog erőszakoskodni a szocialista-jelöltekkel szemben.

Rákosi védőjének kérdésére elmondja Hebelt, hogy a szocialistákat és a kommunistákat az egész világon mélyreható ellentétek választják el, ugyanolyan a viszony köztük, mint a pacifisták és a militaristák közt. A szocialisták azt remélik, hogy céljaikat békés eszközökkel érik el. Vági István kérdésére pedig kijelenti, hogy Vagit szocialistának és nem kommunistának tartja.

Néhány tanu jelentéketlen vallomása után a tanúhallgatások véget értek. Az elnök különböző iratokat ismertetett. Hétfőn a bizonyítás kiegészítése érdekében beadott indítványok felett határoz a bíróság s valószínűleg sor kerül a vádbeszédre is.

A tárgyalás során Rákosi Mátyást az elnök tudvalevőleg két ízben is fegyelmi büntetéssel sújtotta. A büntetés sötétzárka, kemény fekhely s a táplálék meg-

vonása. Pénteken szenvedte el a volt népbiztos az első napi fegyelmibüntetést s vasárnap kerül sor a második napi fegyelmibüntetés kitöltésére.

Bécsből jelentik: Bécsi jelentés szerint dr. Rosenfeld Kurt német birodalmi gyűlési kommunista képviselő, aki a Rákosi-pör tárgyalását Budapesten végighallgatta, az *Arbeiter Zeitungban* beszámol tapasztalatairól. A kommunista képviselő azt írja, hogy a törvényszéki tanács elnöke pártatlanul vezeti a tárgya-

lást és szembeállítva a tanácselnököt a német birodalmi törvényszék elnökével, megállapítja, hogy a magyar törvényszéki elnök javára üt ki az összehasonlítás. Szeretném látni és megismerni azt a német bírót — írja — aki hasonló tárgyalással vezetne egy ilyen ügy tárgyalását. Akárhogy végződik is a pör és ha nem is hoz felmentő ítéletet a vádlottaknak, el kell ismerni, hogy ez a büntető tanács jobb, mint a magyar bíróság híre

Aláírták a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződést

Nincsics külügyminiszter és Hóry András beogradi magyar követ irták alá az okmányt

Beogradból jelentik: A külügyminisztériumban szombaton délután hat óraker megörtént a jugoszláv-magyar kereskedelmi szerződés és a vele kapcsolatos konvenciók ünnepélyes aláírása. Az aktusról a külügyminisztérium a következő közleményeként bocsátotta ki:

— Ma délután hat óraker aláírták a külügyminisztériumban az S. H. S. királyság és a magyar királyság között megkötött szerződést és függelékét: a határmenti forgalomról, az állategészségügyi, valamint a vámügyekben való kölcsönös segélyezésről szóló konvenciókat. Az S. H. S. királyság részéről dr. Nincsics

Momcsilo külügyminiszter, a magyar királyság részéről Hóry András meghatalmazott miniszter, beogradi követ irták alá a megegyezéseket. Ez alkalommal aláírásra kerültek még a következő konvenciók: a vasúti közlekedésről és tranzitőről, Gyála határállomásról, a határmenti vasúti hidak fenntartásáról, a határmenti országutak és utak fenntartásáról, valamint a határkövek rendbentartásáról szóló konvenciók.

Nincsics külügyminiszter az újságíróknak kijelentette, hogy reméli, hogy a konvenciók aláírása az S. H. S. királyság és a Magyarország közötti viszony javulásához vezet.

Tíz százalékot kell megtakarítani minden egyes minisztériumnak

Uzunovics miniszterelnök körlevele a kormány tagjaihoz

Beogradból jelentik: Uzunovics miniszterelnök szombaton körlevelet intézett a kormány összes tagjaihoz, melyben fokozott takarékosagra hívta fel őket. A körlevélben a miniszterelnök többek között a következőket írja:

— Az 1926. évi költségvetés parlamenti vitája alkalmával megállapították a következőket:

1. Az állami igazgatás minden ágában nagyok a kiadások, minthogy az ország súlyos és nagy háborúk után a legszükségesebb közlekedésügyi, kulturális intézmények és hadifelszerelés nélkül maradt.

2. Emiatt, valamint az államigazgatásban szükséges változások átszervezése és a drágaság folytán a költségvetés adatai, úgy a személyi, mint az anyagi kiadások terén erősen emelkedtek és elérték a tizenkét és fél

milliárdot. Ezeknek a kiadásoknak fedezésére elkerülhetetlen volt a népdőrejét maximálisan igénybe venni, az általános gazdasági válság miatt azonban a nép minden nehezebben viseli el az állami terheket. A költségvetés előirányzott bevételei, ezenkívül a termés eredménnyel is összefüggnek és éppen ezért a legracionálisabb takarékoskosságot kell az államélet minden terén bevezetni.

A szükséges megtakarítás céljából van szerencsém felkérni a miniszter urat, hogy a költségvetési év végéig, reszortjában feltétlenül érjen el tíz százalékos megtakarítást az előirányzott költségekben.

A miniszterelnök körlevelében végül felszólítja a minisztereket, hogy a reszortjukban életbeléptetett takarékoskodási intézkedésekről értesítsék a miniszterelnökséget.

Sztanojevic Áca békítési akciója a beogradi községi választások ügyében

Sztanojevic Áca szombat délelőtt a radikális klubban tárgyalást folytatott Uzunovics miniszterelnökkel, Trikovics Márkóval, a parlament elnökével, dr. Radonics Jovánnal, a pénzügyi bizottság elnökével és Zsifkovics Ljubával. A tanácskozások a szerbiai községi választások ügye körül forogtak.

Délután folytatták a radikális-párt vezetői tanácskozásukat a beogradi községi választások ügyében. A tanácskozásban Uzunovics miniszterelnök, Trikovics Mirkó, a parlament elnöke, Sztanojevic Áca, a főbizottság alelnöke, Zsifkovics Ljuba, Mihajlovics Ilja, a képviselő klub alelnöke vettek részt, Bobics Milos alpolgármester bevonásával. Végleges határozatot semmilyen irányban sem hoztak, de igyekeztek Bobics Milost elteríteni a pártszakítás terétől. Egyelőre ez az igyekezet nem járt sikerrel, mert Bobics ragaszkodik ahhoz, hogy a főbizottság foglalkozzék a jelölőgyűlés ellen benyújtott panaszával és mint a konferencián kijelentette, reméli, hogy a főbizottság objektív módon

fogja elbírálni ezt a kérdést, ellenkező esetben barátaival újból tanácskoznival fog tovább magatartásuk felől. A párt szűkebbkörű főbizottsága a jövő hét hétfőjén ül össze, de nem valószínű, hogy helyt ad Bobics panaszának, mert a jelölőgyűlés jegyzőkönyvét a főbizottság kiküldöttje, dr. Ivkovics Momcsilo, minden megjegyzés nélkül írta alá.

A Radics-párt és a szerbiai községi választások

Szombaton Beogradba érkezett dr. Krnyevics Juraj, a Radics-párt főtitkára és a délután folyamán hosszasan tárgyalta a párt miniszterével és Radics Pavléval, a horvát parasztklub elnökével. Beogradi útjának célja — mint maga mondotta — az, hogy informálódjék a szerbiai községi választások esélyei felől. Ez a kijelentés politikai körökben nagy érdeklődést kelt, mert arra mutat, hogy

a Radics-párt a radikálisokhoz való viszonyát a szerbiai községi választások eredményétől teszi függővé.

Amennyiben ugyanis kiderülne, hogy a szerbiai tömegeknek a radikális-párthoz való viszonyában Pasics félretolása miatt változás állott be, akkor a Radics-párt is revizió alá venné magatartását a radikális párttal szemben. Viszont ha a radikális-párt nem kerülne ki meggyőzve a szerbiai községi választásokból, akkor a Radics-párt igyekezne a mostani kormánykoalíciót fentartani.

Pribicevics Szvetozár külföldre utazott

Ljubljanából jelentik: Pribicevics Szvetozár, a független demokrata párt vezére, aki hosszabb tartózkodásra Franciaországba utazik, kereszttulazott Ljubljanán. Pribicevics a ljubljanai pályaudvaron nyilatkozott az újságíróknak.

— Azért utazom el — mondotta Pribicevics — mert a független demokrata pártot nem érdekli a jelenlegi helyzetből való kibontakozás. A koalíciós kormány már csak napokig tarthatja magát, a Davidovicsékkal való kombináció pedig nem életképes. A mi időnk el fog jönni, mert a független demokraták nélkül nincs kiút a politikai helyzetből.

Radics vasárnap négy népgyűlést tart

Zagreből jelentik: Radics István, a horvát parasztpárt vezére szombaton Rábról, ahol két hétig nyaralt, Zagrebba érkezett. Radics kíséretében volt Kezman Luja képviselő is. Radics István vasárnap a horvát tengerparton négy gyűlést fog tartani. Először Susákon a Rognicska Poljén tart Radics gyűlést, azután Krizseni Bribir és Crikvenica községekben fog beszélni. Vasárnap este Radics visszatér Zagrebba és valószínűleg hétfőn Beogradba utazik. A jövő héten a horvát parasztpárt vezére Szlovéniába indul agitációs körútra és először Rogaska Szlatinán tart gyűlést.

Interpelláció az új beograd albán követ miatt

Bozsovics Grigorije Pribicevics-párti képviselő, aki egy ízben már táviratilag tiltakozott Cena bég követi megbízó levélének akkreditálása ellen, ebben az ügyben most interpellációt intézett a parlament után a külügyminiszterhez. Bozsovics előadja interpellációjában, hogy Cena ezelőtt jugoszláv állampolgár volt, tagja az első ideiglenes nemzetgyűlésnek, később pedig a prizrendi községtagács elnöke.

— Cena bég — mondja Bozsovics — krimindlis típus, akinek a jugoszláv bíróság előtt különböző bűncselekmények miatt kell felelnie és akinek albán követté való kinevezése az albán határmenti szerb lakosság körében káros nyomást kelt.

Feloszlatják a ljubljana Orjunát

A minisztertanács, mint a Bácsmegegyi Napló jelentette, a Vidovdáni olaszellenes tüntetés miatt a ljubljana Orjuna feloszlatását határozta el. Ebben az ügyben több intervenció történt az Orjuna érdekében, melyeknek következtében a minisztertanács határozatát eddig nem is hajtották végre.

A belügyminiszter, mint a Bácsmegegyi Napló tudósítója értesül, most utasította újból a ljubljanai főispánt, hogy a minisztertanács határozatát hajtsa végre.

TÖLGYFAPARKETTA

mindenféle minőségben

HORNYOLT TETŐCSERÉP

valamint

I-a SZERÉMI TŰZIFA

állandóan a legolcsóbban kapható a

FAIPARI TÁRSASÁG

(DRVARSKO INDUSTRIJSKO D.)

FATELEPÉN, NOVISAD

Örményi ut. — Telefon 208.

A vasúti hidhoz vezető úton, az ujonnan épült tőzdepalota mögött. 6119

Noviszád polgármestere három havi szabadságot kapott

A radikális-párt további támadásokra készül a polgármester ellen

Klicin Mita élehangja nyilatkozata

A noviszádi kislelített városi tanács és Noviszád polgármestere, dr. Milovanovics Milován közt folyó harc újabb stádiumba jutott. A belügyminiszter Milovanovics polgármesternek három havi szabadságot engedélyezett. Az erről szóló hivatalos értesítés szombaton érkezett le a városhoz, a polgármester azonban, aki eddig azt hangoztatta, hogy maga sürgeti a szabadságot, hogy az alatt az ellene elrendelt fegyelmi lefolytatható legyen, nem kezdte még meg szabadságát és szombaton még hivatalában volt. Környezetéből elterjedt hírek szerint egyelőre nem is szándékozik az engedélyezett szabadságot igénybevenni.

A noviszádi radikális-párt, amely dr. Milovanovics Milován polgármester ellen a fegyelmi vizsgálat elrendelését indítványozta a polgármesternek bizalmatlanságot szavazott, most további támadásokra készül a polgármester ellen.

Dr. Milovanovics polgármesternek Mayor József, a Bácsmegeyi Napló noviszádi munkatársa ellen indított sajtóperében a szubotícai törvényszéknél megtartott főtárgyaláson a polgármester részéről a radikális-párt egész vezetése ellen súlyos nyilatkozatot tett. — Ez a nyilatkozat Noviszádon nagy kavargást idézett elő.

A radikális-párt vezetősége a jövő hét elején módot fog találni arra, hogy a nyilvánosságot megismertesse azokkal az okokkal, amelyek a fegyelmi elrendelését és a bizalmatlansági határozatot előidézték és indokolták.

A polgármester és a radikális-párt vezetősége közötti harc élességéről tanuskodik Klicin Mita nyugalmazott államtitkárnak, a noviszádi radikális-párt vezérének alábbi nyilatkozata, amelyek közlésére bennünket felkért:

Nyilatkozat

A Noviszádon megjelenő »Délbácska« 167. számában és a beogradi »Vreme« 1648. számában beszámolt a szubotícai kerületi törvényszék előtt lefolytatott sajtóperéről, mely dr. Milovanovics Milán polgármester panasza Mayor József hírlapíró ellen indult meg.

Mindkét lap egyező híradása szerint dr. Milovanovics Milán polgármester azt vallotta a bíróság előtt, hogy a noviszádi polgármesteri állás ellen kampány folyik, mert erre az állásra sokan reflektálnak, így többek között én is.

Ezenkívül a »Délbácska« tudósítása szerint dr. Milovanovics polgármester még azt is mondotta, hogy én őt a dr. Markovics Grga városi tanácsnok elleni fegyelmi ügyben a városi közigazgatási bizottság ülésén meginterpelláltam, hogy miért huzódik ennek a fegyelmi ügynek elintézése.

Az igazság érdekében kijelentem:

1. hogy nem törekedtem a polgármesteri állásra,

2. sehol és soha nem interpelláltam meg dr. Milovanovics polgármestert a dr. Markovics Grga tanácsnok ellen folytatott fegyelmi ügy halogatása miatt.

Ennekfolytán, ha dr. Milovanovics Milán a bíróság előtt azt vallotta, amit az említett lapok közöltek, úgy nem mondott igazat.

Most már dr. Milovanovics Milán polgármestert illeti a szó. Felhívom, hogy terjessze elő a bíróság és a nyilvánosság előtt állítást alátámasztó bizonyítékait, mert ellenkező esetben az a nem triviális reméltó jelző illeti meg, amellyel embereket szoktak elnevezni, akik nem ragaszkodnak az igazsághoz.

Klicin Mita

Letartóztatták a szovjet volt pénzügyi népbiztosát

Több vörös hadseregheli tiszttel együtt azzal gyanusítják, hogy meggyilkolta a cseka főnökét

Varsóból jelentik: Moszkvából érkező hírek szerint a napokban elhunyt

Dserzsinszki a cseka rettegett főnöke nem természetes halállal halt meg, hanem meggyilkolták.

A bolsevista kormány a politikai rendőrség nyomozása alapján,

elrendelte Sokolnikov volt pénzügyi népbiztos, Vasklevics komiszár és több vörös hadseregheli tiszt letartóztatását.

akiket azzal gyanusítanak, hogy megmérgezték Dserzsinszkit.

Ha a varsói hír megfelel a valóságnak, az azt jelenti, hogy az orosz szovjeten belül ismét éles harc indult meg.

Sokolnikov volt ugyanis az, aki a legutóbbi szovjetkongresszuson Sinovjev és Kamenev mellett az intranzigens ellenzéknek volt egyik vezére, Stalin, Bucharin és Dserzsinszki mérsékeltbb javaslataival szemben. Ezért a kongresszus után Sokolnikovot elmozdították a pénzügyi népbiztosság éléről, azzal az indoklással, hogy népbiztossága alatt Szovjetország külkereskedelmi mérlege erősen megromlott. Sokolnikov most bekövetkezett letartóztatásával bizonyosan újult erővel fog kitörni a harc az orosz kommunista párton belül.

A párisi szovjetkövetség erélyesen cáfolja a hírt. A cáfolat szerint Sokolnikov a francia fővárosba tartózkodik.

Adán tárgyalják Huszág István bűnpörét

Az ügyészség Huszágot előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal, feleségét felbujtással vádolja

Huszágh István adai géplakatos bűnyűgyében elkészült a vádirat. Az államügyészség Huszágh Istvánt előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal vádolja és vádat emel Huszágh második felesége, Dudás Franciska ellen is felbujtás és bűnrészesség címén.

Huszágh István géplakatos — mint ismeretes — 1919. év május hó 28-án, éjjel két órakor, Adán, tizenhárom éves Mihály fiát megölte olyan módon, hogy hurkot dobott a nyakára, a hurkot összeszorította mindaddig, amíg a kisfiu nem esett a földre. Ezután a holttestet megfogta és egy már korábban megásott gödörbe dobta a kertben. A holttestre faforgácsot dobott, a forgácsra földet tett és a tetejébe trágyát.

A gyilkosság hét év után ez év május havában jött napfényre és ugyanilyen helyzetben találták meg a meggyilkolt kis Mihály hulláját, ahogy a gyilkos apa elföldelte.

Huszágh István a vádirat szerint előre kieszelte, hogy a fiát megöli és ezt pontosan az előre kieszelt terv szerint

vége is hajtotta, amit a tett ideje és módja bizonyít. Ezért az ügyészség előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkossággal vádolja.

Huszágh második felesége, Dudás Franciska ellen az a vád, hogy a férjét rábeszélte, hogy első házasságából származó Mihály fiát megöli. A rábeszélésen kívül a gyilkosság végrehajtásában annyiban aktív része is volt, hogy a férjének segített a fiu holttestét kivinni a kerthe és a gödörbe elásni.

Ezért az ügyészség az asszonyt a felbujtás és bűnrészesség bűncselekményével vádolja.

Ezenkívül vádolja az ügyészség Huszágh Istvánt azzal is, hogy 1918. évben két és fél éves Erzsike leányát Flaubert-puskával agyonlőtte.

A Huszágh és felesége elleni bűnyűgyben közel ötven tanút idéztek meg és amennyiben megérkezik az igazságügyminiszter erre vonatkozó engedélye, a tárgyalást Adán fogják megtartani. A főtárgyalás valószínűleg augusztus hó 10-ikén kezdődik

Az ogulini vasutépítő részvénytársaság megnyerte pörét a jugoszláv kormány ellen

A dalmát vasut ügye a hágai nemzetközi bíróság előtt

Hágából jelentik: A hágai nemzetközi bíróság most tárgyalta az Ogulin Országhatárszéll Vasutépítő részvénytársaság, illetve a részvények többségét képviselő Grünwald és Schiller-cég pörét a jugoszláv kormány ellen a vasut építési felszerelésének jugoszláv részről történt lefoglalása miatt. Ez a részvénytársaság kapott a háboru előtt néhány esztendővel megbízást arra, hogy a Lika-Krbava vármegyében, Ogulin mellett egy 200 kilométer hosszú vasutvonalat építsen és a magyar állammal kötött építési szerződés százmillió békekoronáról szólott, tehát a legnagyobb állami munka volt, amelyet a háboru előtt kiadtak. A vasut jórészt meg is épült, azonban nem fejeződött be teljesen, a háboru végéig, mikor is a jugoszláv kormány hadiszákmánynak minősítve az ott lévő építkezési és felszerelési anyagot, azt lefoglalta.

Az Ogulin Országhatárszéll Vas-

utépítő r.-t., továbbá az alvállalkozók több ízben megpróbálták felszabadítani, illetve visszakapni nagy értékeiket a jugoszláv kormánytól, a mely azonban arra az állápontra helyezkedett, hogy a vasut mentén lévő minden tárgy és anyag hadiszákmány, tehát annak visszaszolgáltatása elől elzárkózott, sőt nem volt hajlandó kártérítést sem adni a magyar vállalkozóknak. A békeszerződés alapján erre az Ogulin Országhatárszéll Vasutépítő r.-t. a hágai állandó nemzetközi bírósághoz fordult és több mint két millió aranykorona értékű kártérítést, továbbá a felszerelési tárgyak használati díját és jelentékeny összegű kamatot követelt a jugoszláv kormánytól.

A bíróság elnöke, G. Van Slooten főtörvényszéki tanácselnök volt, a magyarok bírása Zoltán Béla, volt igazságügyminiszter, a jugoszlávoké pedig Arandjelovics beogradi egyetem tanár. A tanácskozás francia-

nyelven folyt és aránylag rövid ideig tartott. A felperesek rövidesen összefoglalták perirataik tartalmát, a bíróság pedig aztán visszavonult ítélethozatalra és az ítéletet, indoklással együtt, néhány nap múlva fogják kikézbcsíteni a feleknek. Az ítélet megállapítja, hogy Schiller és társai követelése jogos és a jugoszláv kormány az ugynevezett dalmát vasut építkezési anyagáért kártérítést tartozik fizetni.

Csattanóval végződött a dr.—dr.-mérkőzés

Az ügyvédjelöltek és orvosok között fennálló feszült viszonyt az ügyvédek futball-mecset után akarták véglegesen elintézni. Kihívták az orvosok reprezentatívait »barátságos« mérkőzésre a Bácska-pályára. Nagyon sokan kiválgoltak megnézni, hogy intézik el az orvosokat. Na, de ügyvéd tervez, orvos

végez. Nem sikerült. Az orvosok energikusan megállták helyüket. A nemes lábharc felhatar kezdődött s reggel négykor végződött a palicsi vendégios javára.

A mérkőzés elején már érezhető volt, hogy mindkét fél erősen felkészült a küzdelemre. Az ügyvédek — amint kitudódott — a 214. § értelmében a 32-ik szakasz figyelembevételével jártak el. Az orvosoknál más volt az eset. Steinfeld lázmérőt és gummikesztyűt is hozott magával, nem is szólva a foghúzókról és a műtőasztalról, amely a pálya sarkában várta az ügyvédjelölteket.

A közönségnek az a része, amely a közeli galagonyafáról nézte végig a családi jelenetekben bővelkedő mérkőzést, élénk: »Nyomd meg Bácska! — »Előre Konobároki« csatakiáltással biztatta a csapatokat.

Pedig nem igen kellett őket biztatni. Pakaski behunyta ábrándos szemét és ment. Előre. Lapda nélkül. Dedics a »szokott jó« formáját játszotta ki

és Grabavacsal együtt egész idő alatt főtökukoricát majszoltak. Eszrevettem, hogy a hölgyek orvospártiak voltak egytől-egyig. Csak nekik drukkoltak. Az első félidő citrommal végződött és számításom szerint a negyvennégy láb összesen harminchatszor rugott a lapdába és kétszázhuszszor a levegőbe. A második felvonásban Steinfeld véletlenül berugta a lapdát a hálóba. Általában minden véletlenül történt ezen a meccsen, amely az idény legstulusosabb láb-küzdelme volt. A mérkőzés egyébként

izgalmakban bővelkedett. Különösen az utolsó percekben Deneberg és Tisza Bandi egyéni akciója ragadta vidám csodálatra a közönséget. Az ő párharcuk volt a poén, a mérkőzés csattanója. Ezzel és egy tizeneggyessel zárult a mérkőzés. Hír szerint az ügyvédek felebezni akarnak. Ezért is, azért is. Csak azért is.

(sz e.)

HIREK

Parabola

Sétaközben, a gazdasági válságról vitakozván Horeb tanár ural, egy közös ismerősünk csatlakozott hozzánk s rögtön bekapcsolódott a kettőnk vitájába, ahogy azt az ilyen hivatalos s kissé tolatkodó természetű fiatal emberek szokták.

— Én csak azt tudom, hogy kész leszek — jelentette be abban a borzalmas arkot-ban, ahogy most beszélnek az emberek, tragikomikus őszinteséggel, anyagi alkonyokról.

— Csak lesz? — kérdezte Horeb tanár ur filozófikusan és mélyen a kalapja alól, melyet közismert szokása szerint úgy viselt az orráig nyomva a fejébe, a két füle leágazásával.

— Igen, csak leszek — felelte a fiatalember — de ezt aztán, megnyugtathatom, a legrövidebb idő alatt. A tanár ur könnyen tréfál — tette hozzá — viszont jómagam elképedve nézem a helyzetemet logikátlanságát. Mert kérdezem: milyen alapon és milyen jogcímen, leszek én kész, ha szabad tudnom!

S feldulva pillantott rövidszoknyás nőkre, a bokák irányában s akik rajzottak az uccán.

— Azon az alapon és jogcímen — felelte Horeb tanár mélyen a kalapja alól, mint egy tömlőcablakból — amilyen alapon és jogcímen a legnagyobb cégek, bankárok, tőzsdések s tutti quanti készek. Ez csak világos — tette hozzá, holott alig látott a kalapjától.

— Pardon! — csattant ki a fiatal ember — nagy tévedés! Nagy különbség! Ezek a nagy cégek, bankárok, tőzsdések e tutti quanti, ahogy mondani szokták, ezek mind lógtak konjunkturakon, mint egy rózsafüzér, ezek mind felfokozták egy magasabb színvonalra az egzisztenciájukat, ezek tozódottak, autóztak, dőzsöltek, dorbézoltak, színésznőket soigniroztak! Ezzel szemben én soha egy tapodtat el nem tértem régi életemtől s a viszonyaim standardjéért! Számomra nem volt se konjunktúra, se rózsafüzér, semmi! Én vittem a cipőmet talpalmi, a tőzsdét hossz legizsább napjaiban! Én nem ugráltam, én ültem a fenekemen, bocsánatot kérek. Hogy jövőre én ahhoz, hogy kész legyek? — fejezte be azzal a lendülettel, amit minden ember megtalál a szívében, ha önmagáért van kétségbeesve.

És gondterhelten megint csak nézte a különböző lábszárakat, a narancsszíni harisnyákat.

— No nézze csak — szólott Horeb tanár — elmondok önnek egy rövid történetet, amelyet külön az ön számára szedek elő paraboláim készletéből.

— Legyen szerencsém! — felelte a fiatalember, inyenc tekintetével a nőbokatát értékelve.

— Egy nap, nem is Antiochiában, a hogy minden parabola kezdődik, de egyszerűen Berettyóújfaluban, megjelent a Halál egy jóképű atyafi előtt — beszélte Horeb tanár. — »No, gyere, pajtás!« szólott a komához és suhintott a kaszájával. A koma nagyot nézett s egy csöpp kedve sem volt a kiránduláshoz. »Már mér mennék a tekintetes ural?« kérdezte kizsádal tisztességtudással, de idegenkedéssel. »Merthogy már mind elgyűttek!« felelte a másik ilyen paraszti modorban, hogy megértesse magát. »Már a szomszéd is elgyűtt!« folytatta kaszapengéssel, »az ánygod is, meg a sógor!« »Thyü, a teremfáját!« csattant ki a koma, s nem szerezte a kaszapengést. »A szomszéd, meg a sógor« magyarázta, »csak nagy-étűek vótak! Tömték a bendőjüket, mint a hólyag, járták a bolondját szüretnek, viganónak, azért rendjén is az, ha sorján mind meghótak! Én itt kurgok a vackomban egy kis szalonnás kenyérről, kocsmának soha feléje se néztem, asszony néhez nem értem! Én mér gyűjtek szegény fejem?« »Csak amér kérded!« felelte a kaszás s már vitte is a komát, jó messzire magával.

— Nagyon szép történet! — mondta a fiatalember s hagyta a bokákat.

— Vigasztaló! — erősítette Horeb tanár ur. In his omnibus una consolatio occurrit! — tette hozzá finoman és nevetett a kalapja alól.

Szomorj Dezső

— Nyári hivatalos órák a szubotical pénzügyigazgatóságnál. A szubotical pénzügyigazgatóságnál hétfőtől kezdve reggel hét órától délután félkettőig van hivatalos óra. A pénztár csak délelőtt kilenc órától déli tizenkét óráig eszközöl kifizetéseket.

— Áthelyezés. Militarín Pavle telekkönyvvezetőt Bács-Topoláról Szuboticalra helyezték át.

— A szubotical pénzügyigazgatóság felhívása az állami tisztviselőkhöz és nyugdíjasokhoz. A pénzügyigazgatóság felhívja az állam i tisztviselőket és a nyugdíjasokat, akik a pénzügyigazgatóság pénztárából veszik fel illetményeiket, hogy szeptember elsejére mindenki adja be a priváját, ami a családi pótlék igazolására, a nyugdíjasoknál a drágasági pótlék igényjogosultságának igazolására szolgál. A pénzügyigazgatóság azoknak, akik legkésőbb szeptember 1-ig nem nyújtják be a »priváját«, ne mofogja kifizetni a szeptember havi illetményeket.

— Meghalt a szombori radikális párt alelnöke. Szomborból jelentik: Vlaics Velimir, a szombori radikális-párt alelnöke negyvenhat éves korában szombaton váratlanul elhunyt. Vlaics, aki a háború után mint szegény ember telepedett le Szomborban, szokatlanul nagy üzleti érzékkel pár év alatt nagy vagyont gyűjtött és jelentős szerepet vállalt a helyi politikai életben. Házalát özvegye és két gyereke gyászolja.

— Megkezdődött a bártfűfűredli sakkverseny Bártfűfűredléről jelentik: Bártfűfűredlén a fürdőigazgatóság rendezésében kezdetét vette a nemzetközi sakkverseny, melyen résztvesz Kosztics Boris, a világhírű jugoszláv mester is. A versenyen óriási feltűnést keltett egy Müller nevű fiatal játékos, aki most szerepel először mesterversenyen és már az első fordulón remissel végzett Kmochalkal, míg a szombati második fordulón legyőzte Collet. Kosztics kitűnően szerepel. A második fordulón nyert dr. Vécsey Zoltán ellen és ezzel a győzelmével Tartakower mögé került. A verseny állása a második forduló után: Tartakower 2, Kosztics, Mattison, Müller, Kmoch 1½, Asztalos, Sterk, Walter, Prokesch 1, Cille, Schults, Balogh ½, Vécsey 0.

— A Népszövetség pénzügyi albizottsága pénteken fejezte be ülészeit. Londonból jelentik: A Népszövetség pénzügyi albizottsága pénteken fejezte be ülészeit. Az albizottság elhatározta, hogy a bolgár költségvetésben a népszövetségi kölcsönből bizonyos részt szabadddá tesz. A költségvetés ellenőrzésében Jugoszlávia, Románia és Görögország is részt vesznek. A magyarországi frankhamisítási kérdés tárgyalását elnapolták.

— A jegyzői értekezlet Becskereken. Becskerekről jelentik: A becskereki járási jegyzők szombaton délelőtt Becskereken értekezletet tartottak. Az értekezleten az árvízkarosultak segélyezéséről tanácskoztak és elhatározták, hogy a járáshoz tartozó falvakban nagyarányú gyűjtési akciót indítanak.

— Súlyos szerencsétlenség történt a kenyérmezel lövőtérén. Budapestről jelentik: A kenyérmezel tűzvédelmi lövőtérén, a Ludovika Akadémia növendékeinek tűzvédelmi gyakorlati közben súlyos szerencsétlenség történt. Az egyik aknavető felrobbant és Varga Andor akadémiai növendéket, valamint Morkay Lajos fegyvermestert azonnal megölt. A szerencsétlenségnek több súlyos és könnyebb sebesültje van. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség.

— Angol hadihajók Dubrovnikban. Dubrovnikból jelentik: Szombaton délután egy órakor befutott a dubrovnik kikötőbe az angol flotta huszonegy hajóból álló egysége. A flotta-egység parancsnoka Queese admirális, aki a Warspite hajón utazik. Az admirális-hajó a kikötőben felvonta a jugoszláv zászlót és huszonegy üdvölvést adott le. Viszonzásul a kikötőben állomásozó Sastre S. H. S. admirális-hajó árbócára angol zászlót vontak és viszonzták az üdvölvéseket. Az angol hadihajók július 27-ig maradnak Dubrovnikban.

— Ezer moszkvai lappéldányt foglalt le a szubotical rendőrség. A szubotical rendőrséghez több helyről jelentés érkezett, hogy az utóbbi időben orosz-bolsevista lapokkal árasztják el a Vajdaságot. A szubotical rendőrség néhány héttel ezelőtt több száz ilyen szovjet-lapot elkobzott a postán és azóta nem érkezett újabb lapküldemény Oroszországból, azonban szombaton újabb ilyen lapküldemény érkezett és a rendőrség mintegy ezer szovjet-lapot foglalt le. A lapokat a rendőrség politikai osztályára szállították, ahol a címzetek neveit felírják és megindítják ellenük az eljárást annak megállapítására, hogy megrendelték-e a lapokat.

— Kommunista üzelmek miatt letartóztatott munkás. Noviszadról jelentik: A gradistei csendőrség szombaton letartóztatta Kozánovics Radován munkást, akit kommunista üzelmekkel vádolnak. Kovánovicsot beszállították a noviszadi ügyészség fogházába.

— Öngyilkos aggastyán. Noviszadról jelentik: Kozozics Márkó hetvenhárom éves szilbácsi földműves pénteken a kutba ugrott és meghalt. Tettének oka életuntagság.

— Új szláv lap a Vajdaságban. Noviszadon augusztus 1-vel Vojmogyanszka Tribuna cím alatt új szláv lap fog megindulni. A lap egyelőre hetenként kétszer jelenik meg.

— Hétfőn lesz az újabb árlejtés a pénzügyigazgatóság házvásárlására. A szubotical pénzügyigazgatóságon hétfőn fogják megtartani az újabb árlejtést a pénzügyigazgatóság elhelyezésére alkalmas épület megvételére. A multkori árlejtést a pénzügyminisztérium formai hibák folytán megsemmisítette és új árlejtést íratott ki. Erre az újabb árlejtésre négy ajánlat érkezett. A pénzügyminisztérium garanciát ad az eladónak arra nézve, hogy a pénzügyigazgatóságnak eladott épületért jövő év május 1-ig kifizetik a vételárat.

— A szubotical pénzügyigazgatóság megkezdte a házadó ellen beadott felebbezések tárgyalását. A szubotical pénzügyigazgatóság szombaton megkezdte a házadó-kivétel ellen beadott felebbezések tárgyalását. A pénzügyigazgatósághoz mintegy négyszáz felebbezés érkezett be, aminek letárgyalása néhány hónapot fog igénybe venni. A pénzügyigazgatóság kataszter-osztálya minden esetben helyszíni szemlét tart, hogy meggyőződjék arról, hogy a felebbezésben foglalt állítások helytálló-e.

— Letartóztatták egy bécsi információs iroda igazgatóját. Bécsből jelentik: Az egyik bécsi hiteltudósító iroda budapesti igazgatóját, Hirsch Jakabot a rendőrség letartóztatta, mert információ szerzés ürügyével több uridivat üzletben lopást követett el.

— Keményen megadóztatják az idegeneket Belglumban. Brüsszelből jelentik: A belga kormány a király elnöklété mellett minisztertanácsot tartott, amelyen nagyjelentőségű határozatokat hoztak. Az egyik rendelkezés kimondja, hogy Belglumban a külföldiek a jövőben az idegen adó háromszorosát tartoznak fizetni. A külföldiek szállodaadóját szintén felemelték, az üzletekben vásárolt árucikkek után pedig negyven százalékos forgalmi adót kötelesek az idegenek fizetni. További rendszabály az, hogy az éjszakai mulatóhelyeket csak éjfélig szabad nyitva tartani. Esti tíz óra után mindennemű fogyasztás huszonöt százalékos fényűzési adó alá esik.

— A bécsi egyetemi hallgatók tizenöt százaléka külföldi. Bécsből jelentik: A bécsi egyetemnek az ezidei szemeszterben összesen 8448 hallgatója van, amiből 1122 a külföldi állampolgárok száma. Az egyetemi diákok tizenöt százalékát alkotó külföldiek főleg az utódállamokból és a Balkánról rekrutálódtak. Feltűnő nagy az egyiptomiak száma is.

— A Revü legújabb száma most jelent meg változatos és gazdag tartalommal. A lapba Mesterházy Ambrus, Karinthy Frigyes, Tamás István és mások írtak cikkeket és riportokat. A kitűnő színvonalú újságot ezenkívül film, színház, rádió, művészet, sport és divat rovatok egészítik ki.

— Az eszperantó polgári jogot kapott a csehszlovák távirószolgálatban. Prágából jelentik: Minthogy a nemzetközi távirásati unió 1926 november elsejétől a nemzetközi távirószolgálatban az eszperantó-nyelvet a többi nyelvekkel egyenlő jogúnak ismerte el, a csehszlovák posta- és távirádugyi minisztérium utasítást adott ki, amely az eszperantót a belföldi forgalomban is elismeri.

— A részes megverte a gazdát. A szubotical rendőrségen Malagurszki Lukács békóvíri földbirtokos jogi képviselője feljelentést tett Szekulics István aratómunkás ellen, aki a földbirtokost súlyosan megverte. A feljelentés szerint Szekulics István, aki feljelentést vállalt Malagurszki földjén, négy nap előtt ittasan állott munkába és aratás közben folyton gorbáskodott és verekedett társaival. Malagurszki rendre intette a munkást, aki erre a földbirtokosra támadt. Malagurszki futni kezdett, Szekulics utána és egy utközben felkapott kengyellet úgy összeverte Malagurszkit, hogy eszméletlenül feküdt a Wilhelm-szanaszatóriumban és állapota rendkívül súlyos. A szubotical rendőrség elrendelte a verekedő aratómunkás előállítását.

— A rádióvezeték halálos villámcsapást okozott. Prágából jelentik: Kedden éjjel a Prága fölött átvonuló vihar alkalmával Strasznic városrészben a villám beütött egy házba s ott a kis Lácina Ladislavot agyonsújtotta. Az utólagos vizsgálat földterítette, hogy a halálos villámcsapást a rádióvezeték vezette le a lakásba. A flu ugyanis este rádió-hangversenyt hallgatott és úgy aludt el kagylóval a fülén.

— Sztrájkolnak a dalmáciai cementgyári munkások. Splitből jelentik: A spliti cementgyárban egy hét óra ezer munkás sztrájkban áll, mert a munkabéreket le akarták szállítani. A többi cementgyár munkásai vasárnap Soluban gyűlést tartanak, hogy a sztrájk ügyében állást foglaljanak. Valószínű, hogy valamenyi gyárban szimpatiasztrájkot rendeznek a munkások.

— Alaptalanul gyűjtogatással gyanúsított munkások. Lokról jelentik: A Bácsmegeyi Napló hirt adott arról, hogy a titeli csendőrség letartóztatta Ozvald András, Varga András, Pápista András loki munkásokat, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy bosszúból felgyújtották Milty Sándor titeli szolgabíró szállását. Mivel bizonyíték nem merült fel ellenük, a csendőrség mind az ötöt szabadlábra helyezte.

— Megvonják Csehszlovámban a katonáktól a választójogot. Prágából jelentik: A klerikális Lidove Listy szerint törvényjavaslat készül a katonák választójogának megvonásáról. A javaslat megfosztja a választójogtól az egész hadsereget, még pedig egy a nemzetgyűlésben, mint a községekben. A katonák akkor sem kapnak választójogot, ha tartalékosok és éppen bevonultak, valamint mozgósítás esetén sem. A szocialista sajtó reakciós lépésnek minősíti ezt a törvénytervezetet és úgy látja, hogy ez visszavetés a régi Ausztria szelleme felé, annál is inkább, mert a tisztikart választójogának elvesztéséért azzal akarják kártalanítani, hogy adóenyhítéseket, illetőleg rendi privilégiumokat biztosítanak nekik.

— Kalapáccsal támadt a tüzoltóparancsnokra. A sztaribecsei járás főszolgabírája megengedte a cséplést az udvarokban. A rendeletben közölte a főszolgabíró, hogy minden gazdának kérni kell a községi előjáráságtól a helyi bizottság kiszállását, mert csak abban az esetben csépelhet az udvarában, ha azt a bizottság engedélyezi. Azokhoz, akik ilyen engedélyt kaptak, a bizottság tüzoltókat osztott be. A petrovozelői önkéntes tüzoltóparancsnok ellenőrzési körútján Jovisity Acó és Sztojó testvérek gépcinél nem talált tüzoltót, amiért kérdőre vonta őket s levétette a gép szíját. Jovisity Acó reprodukálhatatlan szavakkal támadt a parancsnokra, Sztojó pedig kalapáccsal támadt rá. A gazda akadályozta meg a tettlegességet. A rendőrség megindította az eljárást a renitenskedő géptulajdonosok ellen, Pecszenka főparancsnok pedig jelentést tett az esetről az alispánnak.

— Az Egyesült-Államokban többszáz áldozata van a hőségnek. Newyorkból jelentik: Az Egyesült-Államokban néhány hete tartó hóhullámnak többszáz áldozata van. Bosztonban hetven, Newyorkban ötvenkettő, Newmarkban huszonhét azoknak a száma, akik részben napszúrásban, részben pedig a napszúrás folytán vízbefulladásba pusztultak el. A hőség változatlanul tovább tart.

— A pajkosság áldozata. Besztercebányáról jelentik: Dobrik János, egy sálfalvai községbeli kisbirtokosnak 12 éves fiacskája játszás közben pajkosságból felmászott közel Besztercebányához egy villamosáramot vezető magas oszlopra s megfogta a drótvezetékét, az áram abban a pillanatban a földre sújtotta. Egy autón kiránduló társaság tagjai a földön fekvő fiút meglátva, őt azonnal beszállították a besztercebányai városi kórházba, ahol hétfőn délelőtt súlyos égési sebeibe belehalt.

— Rádió-hullámok megfigyelése a Dunán. Münchenből jelentik: A Koburg Radióegyesület tudományos expedíciót küldött ki, hogy a rövid hosszúságból érkező rádióhullámok terjedését megfigyelje. Az expedíció tagjai csónakon indultak el a Passautól—Konstantinápolyig csónakon teszik meg az utat.

— Végzetes földcsuszamlás Kassán. Kassáról jelentik: A bankói kilitől nem messze fekvő magnezit-bányában, amelyet a Herkules-művek egyik vállalkozója bérel, végzetes szerencsétlenség történt, amelynek egy halottja és két súlyos sebesültje van. A szerencsétlenség földomlás okozta. A munkálatoknál ugyanis a földet sokkal mélyebben ásták alá a megengedettnél, úgyhogy amikor a munkások elindultak a targoncákkal és alig jutottak előre a tárnában, a föld megindult alattuk és körülbelül öt méter vastag földréteg omlott rájuk. Az egyik munkást, Schmidt Jánost maga alá temette a föld, míg a másik kettőt, Kupec Mihályt és Jurcsák Györgyöt súlyosan megsebesítette. Krisko munkavezető, amikor a szerencsétlenségről értesült — megszökött. A szerencsétlenség megtörténte után a bányamunkások között teljes volt a fejtelenség. A sebesülteket kórházba szállították, ahol első segélyben részesítik. A mentők csak nagysokára érkeztek meg és a két sebesültet a kórházba szállították.

— Tüzezés a Bodrogközön. Leleszről jelentik: Szombaton délután Lelesz községben tűz ütött ki és a nagy szél következtében rövidesen egy egész uccasor lángokban állott. A tüzet a helyi és környékbeli tüzoltóságnak megfeszített munkával sikerült lokalizálni.

— Adományok. Noviszadról jelentik: Kohn Gyula Józsefné, a noviszadi ingyekenyeregyesület elnöknője Gasteinből levelet intézett a polgármesterhez, amelyben közli, hogy az árvízkarosultaknak a sajátjából ötszáz kiló kenyéret adományozott. — Ohrenstein Simon noviszadi kereskedő, noviszadi kiadóhatalunknak Frank Miksa halála alkalmából 200 dinárt adott át koszorúmegváltás címén, szegények közt való felosztásra. A pénzt rendeltetési helyére juttatták.

LEGUJABB

A Poincaré-kormány kedden mutatkozik be a kamarában

Az állam újabb előleget vesz föl a francia banktól

Párisból jelentik: Poincaré miniszterelnök közölte a kamara elnökével, hogy az új kormány kedden mutatkozik be a kamara ülésén. Az ülésen a kormánynyilatkozat elhangzása után a pénzügyi javaslatokat teszik föl szavazásra. Itt dől el, hogy a kormány keresztül viheti-e a javaslatokat.

Az új kormány a kora délutáni órdk-

ban minisztertanácsot tartott, amelyen kizárólag a pénzügyi helyzettel foglalkoztak. A vasárnapi és hétfői minisztertanácsokon szintén a pénzügyi helyzet kerül megvitatásra.

Kormánynyilatkozatok szerint a kormány a sürgős kiadások fedezésére újabb előleget vesz fel a Francia Banktól és elzalogosítja az ezévi adók egy részét.

— Szentáról Adálg autón három és fél dinárért. Szentáról jelentik: A napokban közölte a Bácsmegeyi Napló, hogy Lakatos Lajos adai autótakszának és társainak a Szentáról Adálg megitt autót majdnem egy negyedmillió dinárja került, mert az autótól megbocsodott lovak felfordították dr. Tabakovics Andrija kocsiját és a kocsiiban ülő dr. Tabakovics súlyosan megsérült. Most jóval olcsóbban, egy pohár sör árértéért tette meg ezt a tízenyolc kilométer utat egy élelmes család. Egy feltűnő elegánsan öltözött ismeretlen fiatalember Szentán a Tóth Horgosi-garázs autóján délután Adára ment. A viteldíjat kétszáz dinárban állapították meg. Adán az utas kiszállt a nagyvendéglő előtt és meghagyta Tóth Horgosinak, hogy várjon rá egy fél óráig. Az autós várt egy órahosszat, majd Tóth-Horgosi keresni kezdte utasát. A vendéglőben azt a felvilágosítást kapta, hogy a keresett fiatalember egy pohár sört ivott és fizetés után az udvar felől eltávozott. Tóth az eltűnt ismeretlent feljelentette az adai rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

— Próbaéneklés a szubotical zsidótemplomban. Péntek este és szombat délelőtt Pollák Lipót kántor énekelt vendégként a szubotical zsidótemplomban. A fiatal kántornak igen tetszetős lírai tenorja van, amellyel ügyesen bánt. A próbaéneklés a nagyszámmal megjelent hívők körében nagy tetszést aratott.

— Csalással, sikkasztással és hűtlen kezeléssel vádolják a molj Agrarna Zajednica három vezetőjét. Molról jelentik: A noviszadi agrárszövetség több feljelentésre kiküldte két főtisztviselőjét, Svinjarevics Stefánt és Pepovics Stevánt a molj Agrarna Zajednica ügykezelésének felülvizsgálására. A két kiküldött a megejtett vizsgálatait folyamán csakugyan több szabálytalanságot állapított meg, amiről jelentést tett a noviszadi egyesületnek. A noviszadi agrárszövetség ezért a szentai főszolgabíró-ságon feljelentést tett a molj egyesület három vezetője: Vučkovics Toma elnök, Vidákovics Bozsídár titkár és Ludaics Andrija irnok ellen. A több napon át tartó vizsgálat kiderítette, hogy Vučkovics, Vidákovics és Ludaics a molj agrárigénylőktől pénzt vettek fel nyugtáakra, a felvett pénzt azonban nem számolták el és a pénztárnaplóban sem könyvelték el, hanem saját céljukra fordították. Ezért csalás, sikkasztás és hűtlen kezelés vádjával letartóztatták őket és csütörtökön beszállították a szubotical ügyészség fogházába. Kihallgatásuk alkalmával azzal védekeztek, hogy a megtartott pénzüsszeg a gyűlés határozata értelmében megillette őket a könyvelésért és a pénztár vezetéséért és csak a »főlöleges« számadások elkerülésére nem jegyezték be a pénztárkönyvbe. Az ügyészség szabadlábra helyezte a molj Agrarna Zajednica három vezetőjét, de a vizsgálatot tovább folytatják ellenük és további intézkedésig rendőri felügyelet alá helyezték őket.

— Tanítói kinevezések és áthelyezések a Csajkás-kerületben. Títelről jelentik: A közoktatásügyi miniszter Nikolity Mária titeli tanítónőt Gyurgyevóra, Kováček Perszida budiszávai tanítónőt Sajkás-Szent-Ivánra helyezte át. Bánity Aniczát Gornji-Kovilyra, Risztity Zsivkát Dolnyi Kovilyra, Milosev Ljubicát és Szubotin Ljubicát Mosorinba, Arszin Nevenkát és Tomity Julkát Lokra tanítónőknek nevezték ki.

— Házasság. Forgács Rózsika (Szentta) és Hadnagy Gejza építész (Szubotica) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Jogászok Egyesületéből. Értesítjük az egyesület összes tagjait, hogy július 26-án délután 6 (18) órakor az egyesület helyiségében, törvényszék 51. sz. szobájában konferenciát tartunk. Tárgy: Az ügyvédi törvény. Előadó: dr. Dimitrijević Dragomir ügyvéd. Felhívjuk tagjainkat, hogy az előadáson okvetlenül jelenjenek meg.

A Hrvatska Eskomptua Banka Zagreb fiókja Subotica, folyó hó 15-én Expositurát nyitott Sentán, amely foglalkozik a bankszakmába vágó összes üzletekkel. Elfogad betéteket könyvecskékre és folyószámlára a legkedvezőbb feltételek mellett. Leszámlolt váltókat és folyószámlakölcsönöket nyújt. Foglalkozik valuták és értékpapírok vásárlásával és eladásával és a subotical fióktintézet utján lebonnyolt devizaügyleteket a legkülansabban

Félaru utazás Budapestre és vissza a jugoszláv és a magyar vasutakon. Leszállított magyar vízumilleték 20.—dinár. A Nemzetközi Embervédelmi Kiállítás Budapest 1926. évi május hó 29-ikétől augusztus 3-ikáig tart. A kiállításra utazóknak szabályszerű és magyarországi utazásra érvényes S. H. S. utlevéllel kell rendelkezniük. A kiállítási igazolvány felmutatása mellett a látogatók úgy az S. H. S., mint pedig a magyar — gyors és személyvonatokon — 50% kedvezményben részesülnek. Az indulási S. H. S. vasutállomásnál és a kiállítási látogatási osztályainál az igazolványokat le kell bélyegeztetni, mert az utazási kedvezmény csak ilyenkor vehető igénybe. A kiállítási igazolvánnyal rendelkezőknek a beogradi magyar utlevélhivatalnál vízumot kell szerezniük. A vízumbeszerzés miatt azonban nem szükséges Beogradba utazni és az a beogradi Magyar Kereskedelmi Megbízott után is beszerezhető. Utóbbihoz postán beküldött utlevelek az érkezés napján lesznek elintéztve és a feleknek visszaküldve. Az utazási és vízumkedvezmények csak a kiállítási igazolványok birtokosait illetik. Az igazolványok ára 80 dinárban van megállapítva és kaphatók a felkért S. H. S. kereskedelmi testületeknél, pénztintézeteknél, utazási irodákban, utlevélhivatalnál és a beogradi magyar kereskedelmi megbízottnál (dr. Szilágyi, Beograd, Palata Akademié. Tel. 20—23.), ahol a kiállításra az utazásra vonatkozó minden felvilágosítás is beszerezhető. Válaszbélyeg csatolandó.

Az aj rotációs. Ha valamilyen váratlan baleset nem gördit élénk akadályt, akkor ez a mai lap az utolsó, amelyet az olvasónak kell összerakosgatnia. Hétfőn már üzemből lesz az új körforgó-gép, amely akár hatvan-négy oldalas újságot is teljesen elkészítve, hajtogatva ont magából, míg azon a rotáción, amelyen eddig készült a Bácsmegeyi Napló, csak nyolc oldalas lapot lehetett egyszerre kinyomtatni, a tizenkétoldalas s az ennél nagyobb lapok több részletben készültek. Az új rotációs üzembhelyezésével befejeződött a Minerva-nyomda átköltözése s most már módunkban van érdeklődő olvasóinknak is bemutatni azt a technikai folyamatot, amíg a Bácsmegeyi Napló-ban megirt cikk eljut az olvasóhoz. A Bácsmegeyi Napló híveit és barátait szívesen végig vezetjük új üzembünkben, amely minden nap délelőtt 11 és 12 óra közt megtekinthető. Az érdeklődők sziveskedjenek a kiadóhivatal irodájában (Zmaj Jovintrg 3) jelentkezni, hogy kalauzoltatásukról gondoskodhassunk.

Dr. Freud Frigyes, a budapesti fővárosi »Fasor-Szanatórium« igazgató-főorvosa Budapest, Vilma királynő-ut 9. sz. közli az igentisztelt orvos urakkal és pácienseikkel, hogy a belgyógyászati, sebészeti vagy nőgyógyászati betegek, kik a kezelést tízennégy napig veszik igénybe, a MÁV vonalain a vizsautazásnál 50% menetdíj kedvezményben részesülnek.

— Autóbaleset Tirolban. Innsbruckból jelentik: A Landeckben keresztül Svájc felé haladó automobil a Pontlack-hegy egyik kitérőjén a hegyoldalnak csapódott és lezuhant a husz méter mélységű szakadékba. A bentülők — egy Eisner és egy Mayer nevű házaspár, valamint a soffőr súlyosan megsérültek. A soffőr keresztcsonttörést szenvedett.

I. M. Ovadia beogradi ügyvéd, telefon 1548. Interveniál minden ügyben a hatóságoknál. Levelez: szerbiül, magyarul és németül.

Takarékoskodhat télen is a fával. Ha »Zephir« kályhát használ lakásában. Kapható Barzel vaskereskedésben, Subotica. Telefon 123. 5123

Cukorbetegségeknek a Radeini-víz megakadályozza a veszedelmes acidese képződését és leköti a felesleges vérsavakat.

A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert ez szabályozza a bél-működést, erősíti a gyomrot, javítja a vért, megnyugtatja az idegeket és ezáltal új életerőt teremt. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

ENGLISKI MAGAZIN

fiókja Beograd, Vuka Karadžića 18

Mértékesztály legfinomabb férfiruhákra

Fehérnemű mérték után

Különlegesség: kész angol ulaterek, raglánok, eredeti »Burberry's« esőköpeny

Sportruházati különlegességek 3310

Fogászati rendelő áthelyezés

Dent. ROMÁN OSZKÁR

Subotican, Jelačićeva ul. 1. a Jugoszláv bank átalkított épületében, volt Löwy Testvérek üzlete felett. Végzi az összes fogászati műveleteket eddig nemlétező mérsékelt árakon 5 évi kezességgel. Tartós fogtömések, aranykoronák, foghuzás. Rendel. d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig. Telefon 6—12. Vidékiek igen gyorsan kielégítetnek.

UTIKOFFEREK ÉS NECESSEREK

BÖRÖVEK

NŐI KÉZITÁSKÁK

a legnagyobb választékban, a legjobb minőségben és olcsóbban mint bárhol, kaphatók

F. DIETRICH, NOVISAD

Kr. Petra ulica 30

Minden a szakmába vágó javítás elfogadtatik. Nagyban! 1569 Kicsinyben

NEVELŐOTTHON FIATAL LÁNYOK RÉSZÉRE

Wien, VIII. Wickenburggasse 3. — Tulajdonos és vezetőnő: Marie Augenblick
Továbbképző tanfolyamok, nyelvek, zene, háztartási iskola — Kívánatra prospektussal szolgál

KÖZGAZDASÁG

Augusztus 15-én

kezdődnek a jugoszláv-francia, belga és spanyol kereskedelmi szerződés-tárgyalások

A gyáriparosok országos szövetségé-
iparösszövetsége Grkovics Jovan tit-
tekezetet tartott, amelyen a gyáriparo-
sok kerületi és helyi szövetségi szer-
vezetein kívül a kereskedelmi- és ipar-
kamarák és a fontosabb gazdasági
szervezetek voltak képviselve.

A noviszadi és a bánáti kereskedelmi-
és iparkamarákat, továbbá a felső-
bácskai gyáriparösszövetséget dr. Kos-
zics Mirkó, egyetemi tanár, a noviszadi
kamara főtitkára, a noviszadi gyár-
iparösszövetséget Grkovics Jovan tit-
kár képviselte.

Az értekezletnek, amelyen dr. Todo-
rovics Milán, egyetemi tanár, kereske-
delmi minisztériumi osztályfőnök elnö-
költ, egyetlen tárgya az augusztus 15-
én Párisban megkezdődő jugoszláv-
francia, jugoszláv-belga és jugoszláv-
spanyol kereskedelmi tárgyalásokon
való képviselő kérdés volt.

Szerbiát Patkovics Jovó beogradi ex-
portőr, Délszerbiát Milicevics Dragán,
volt szkopljai kamarai titkár, jelenleg a
szkopljai gyáriparosok szövetségének
titkára fogja delegátusként képviselni.
A noviszadi gyáriparosok szövetsége
delegátusnak dr. Csursint, a gyáriparos-
ok országos szövetségének főtitkárát
ajánlotta, míg az összes többi vajdasági
gazdasági szervezetek dr. Koszics Mir-
kó mellett foglaltak állást, úgy hogy a
párisi kereskedelmi szerződéstárgya-
lásokon a Vajdaságot dr. Koszics Mir-
kó képviseli.

A tárgyalások augusztus 15-én kez-
dődnek és előreláthatólag szeptember
végéig tartanak. A Vajdaságot érintő
gazdasági kérdések mindjárt a tárgya-
lások elején kerülnek sorra, miért is a
noviszadi kereskedelmi- és iparkamara
felhívást intéz a vajdasági körökhöz,
hogy a kereskedelmi tárgyalásokkal
összeüggő esetleges kívánságokat leg-
később augusztus 10-éig közöljék a
noviszadi kereskedelmi kamarával.

Dr. Koszics Mirkó szabadságon. No-
viszadról jelentik: Dr. Koszics Mirkó
egyetemi tanár, a noviszadi kereskedelmi-
és iparkamara főtitkára, szombaton
megkezdte szabadságát, amelyről au-
gusztus tizedikén tér vissza.

Vajdasági előadók a szeptemberi gaz-
dasági kongresszuson. Noviszadról je-
lentik: A folyó évi szeptember 11-ikén
és 12-ikén megtartandó jugoszláv gaz-
dasági kongresszus napirendjén két
vajdasági előadó szerepel. Popovics
Dáka, a noviszadi kereskedelmi- és ipar-
kamara elnöke a folyamatszabályozás
kérdéséről, különös vonatkozásban az
árvízrel, dr. Koszics Mirkó, a noviszadi
kereskedelmi kamara főtitkára pedig a
gabonakiviteli kilátásokról és a gabona-
export fokozása érdekében teendő in-
tézkedésekről fognak előadásokat tar-
tani.

Tiltakozógyűlés a noviszadi munkás
biztosító pénztár ellen. Noviszadról je-
lentik: »A noviszadi munkásbiztosító
pénztár munkásigazgatósági tagjai
aláírással, vasárnap délelőtt tíz órára
Szlobodába tiltakozó gyűlést hívtak
egybe. A munkásigazgatósági tagok
egy része tiltakozott az ellen, hogy a
gyűlést úgy tüntessék fel, mint a
pénztár valamennyi munkásigazgató-
sági tagja egyetértéssel azzal. A gyűlés
viharos lefolyásúnak ígérkezik, mert
azon a munkásbiztosító vezetőségének
bívei is részt vesznek.

Egy noviszadi villanyberendező cég
sikere. Noviszadról jelentik: A jéce-
niai Kumanovo villanyberendező akar
létesíteni és e célból megáppodott
Stojiljkovics kumanovói nagyiparral.

akinek Kumanovón hatalmas négyemele-
tes modernül berendezett malma van,
hogy Stojiljkovics építse fel a kumano-
vói világítást szolgáltató villanytelepet.
Stojiljkovics szűkebb versenytárgyalás-
ra meghívta a Siemens, az A. E. G., a
Ganz és a világhírű Skoda gyáron ki-
vül a noviszadi Relais rg. villanyberen-
dezési gyárat is, amely utóbbi nyerte
el a villanytelep berendezésére a meg-
bizást. A Relais a munkát azonnal meg-
fogja kezdeni és a kulturális szempont-
ból fontos mű három hónapon belül már
el is készül.

Az agrárrevízió végleges eredménye
Petrovoszelón. Petrovoszelóról jelentik:
A községnek a revízió folytán vissza-
maradt 521 kat. hold szántóföldje,
1740 hold réteje s 299 hold, művelésre
alkalmatlan földje. Azok, akiktől a bi-
zottság elvette a földet, megfélebezték
a bizottság döntését s különösen az el-
len van kifogásuk, hogy a mérnökök a
réteket kulturművelésre alkalmatlannak
találták. A felebbezésre az agrárminisz-
tériumból még válasz nem érkezett.

Magyarországi terméseredmények.
Budapestről jelentik: A földművelésügyi
minisztérium számszerű adatokkal ösz-
szeállított jelentést adott ki a magyar-
országi terméseredményekről. A jelen-
tés bevezetésképpen megemlíti, hogy a
legutóbbi hetekben az időjárás rendki-
vül kedvezett és a kisebb gazdaságok-
ban már megtarthatták a cséplést. Bu-
zában termelt katasztrális holdanként
7.30 mm., összesen 18,068.000 mm. Rozs
holdanként 6.18 mm., összesen 7 millió
382.000 mm. Őszi árpa holdanként 6.61
mm., összesen 4,238.000 mm. Zab hol-
danként 6.98 mm., összesen 3,520.000
mm. A tengeri szintén föl felelődik, a
burgonya szintén. A cukorrépa erőtel-
jes, a kerti vetemények is, gyümölcs
azonban kevés termelt és minőségileg
is gyenge. A dohány-termés kitünőnek
ígérkezik, míg a szőlő valamivel javult,
de gyengébb a közepesnél.

SPORT

Tízezer nézője lesz
az országos bajnokság döntő-
mérkőzésének Zagrebben

Zagreből jelentik: Az országos baj-
nokság döntőmérkőzését az idén is a
beogradi Jugoszlávia és a zagrebi
Gradanszki látszák Zagrebben. A mér-
kőzés iránt olyan nagy az érdeklődés,
hogy a Konkordia-pálya ülőhelyei már
három nap előtt elővételben elfogytak
és a jegyelőjegyzésekből következtetve,
több mint tízezer főnyi közönségre szá-
mítanak.

A Jugoszlávia csapata szombat este
tíz órakor érkezett meg Zagrebba és
az Esplanade-szállóban szállt meg. Az or-
szágos bajnokságot a következő ösze-
állítással áll ki:

Nikolics — Ivkovic, Stajic — Po-
povic, Petrovics, Marcic —
Gyurics, Jovanovic, Luburics, Pet-
kovic, Szekulics.

A zagrebiak már nem vehetik föl ilyen
komplettan a küzdelmet, mert két kitü-
nő játékosuk büntetés alatt van. A Gra-
djanszki a következő összeállításban
szerepel:

Mihelcsics — Mantler, Remec —
Ivancsics, Rupec, Artl — Vidnyo-
vics, Hltroc, Perska, Giller, Szaraz.

A mérkőzést Felvar szarajevói bíró
vezeti.

A palicsi tenniszverseny

A palicsi országos tenniszverseny elő-
döntőt játszották le a szombati napon.
A favorit férfi játékosok közül hiány-
zott Ungverszki, akit pénteken — já-
ték közben — baleset ért és orvosok
eltolták a további játéktól. A kiváló
versenyzőt, aki nagy nemzetközi ten-
niszturnákon ért el már helyezéseket, a

versenybírók elődöntő nélkül kívánta
a döntőbe szerepeltetni, egyes játéko-
sok ellenzésén azonban ez meghiúsult.

A szombati nap eredményei:

Férfi egyes: Radonics (Szombor) — Ko-
vacs (Szubotica) 6:1, 6:1. Balázs Iván
(Beckerek) — Radonics 6:2, 6:2. Bulják
(Szombor) — Urbán 6:0, 6:1. Flamman
(Noviszad) — Bulják 6:0, 6:1. Kaciancsics
(Beograd) — Hauslohner (Verhasz) 6:1,
6:2. Kaciancsics (Beograd) — dr. Szántó
6:4, 6:1. Váli (Szubotica) — Bokor (Szu-
botica) 6:4, 6:1. Balázs — Flamman 2:6,
6:2, 6:4. dr. Szántó (Szubotica) — Grád
(Szubotica) 6:1, 6:0. dr. Szántó — Kál-
mán 3:6, 6:4, 6:2. Női egyes: Vattay
Szösi (Beckerek) — Benó Ilonka (Beck-
erek) 6:2, 6:0. Nikolics Nada (Novi-
szad) — Porter Erzs (Pancevó) 6:3,
6:2. Ungverszky Szonja (Noviszad) —
Venezva Libusa (Verhasz) 6:2, 4:6, 7:5.
Nikolics Nada (Noviszad) — Vattay Szö-
si (Beckerek) 6:2, 6:4. Férfi páros:
Kacianovics — Flamman — Bulják — Freund 6:0
6:1. Kacianovics — Flamman — Hauslohner —
Venezva 6:0, 6:4. Váli — dr. Szántó — Ba-
lázs — Horvátzki 6:0, 6:4. Urbán — Horvátzki
— Abadis — Kálmán 6:4, 6:3.

A férfi egyes bajnokság Flamman, Ba-
lázs és Kacianovics között fog előrelá-
thatólag eldőlni. A női egyes bajnokság
legesélyesebb favoritja: Ungverszky
Szonja, Verozera Libusa és Nikolics Na-
da. A férfi párosban Kacianovics — Flam-
man győelmét várják.

TÖZSDE

Zürich, júl. 24. Zárlat: Beograd 9.115,
Páris 12.65, London 25.1225, Newyork
516.75, Brüsszel 12.70, Milanó 16.92,
Amsterdam 207.60, Berlin 123, Bécs
73, Szófia 3.72 ötnyelcad. Varsó 57.5,
Budapest 72.30, Bukarest 236 ötnyelcad.

Zagreb, júl. 24. (Magánforgalom): Pá-
ris 139, London 375.65, Newyork 56.61,
Genf 1097, Milanó 185.5, Berlin 1351.50,
Bécs 801.50, Prága 167.90.

Szentái gabonaárak, júl. 24. A szom-
bati piacon a következő árak szerepel-
tek: Öbuzs 300 dinár. Ujbuza azonnali
kasszával 255 dinár. Augusztusi fizetés-
sel 260 dinár. Tengeri morzsolt 180 di-
nár, hajóba rakva, Zab 125 dinár. Árpa
130 dinár. Sörárpa 150 dinár. Rozs 155
dinár. Köles 125 dinár. Repce 350 dinár.
Muharmag 100 dinár. Heremag 2040 di-
nár. Bab 120 dinár.

Budapesti gabonatözsde, júl. 24. A
határidőpiacon az irányzat lanyha, mert
a jobb cséplési eredmények a spekulá-
ciót tartózkodóvá teszik. Hivatalos ár-
megállapítások ezer koronákban: Ma-
gyar buza szeptemberre 368, októberre
369—372, zárlat 370—371, májusra 415,
zárlat 407—409. Magyar rozs szeptem-
berre 240, októberre 245—246, zárlat
246—247. A készárupiacon a forgalom
valamivel élénkebb, az irányzat lanyha.
Hivatalos árfolyamok ezer koronákban:
Buza 357.5—377.5, rozs 227.5—232.5, ár-
pa 217.5—240, zab 270—285, tengeri
257.5—262.5, repce 540—550, korpa 165
—167.5.

Noviszadi terménytözsde, júl. 24. Bu-
za: 2 vagon bánáti 317.50 dinár, 12 va-
gon bánáti, új, felülfizetés nélkül 267.50
—270 dinár, 1 vagon bánáti 77 kilós, 2—
3%-os, ab Belacrka 307.50 dinár, 1 va-
gon bánáti, Kikinda körzet 310 dinár.
Tengeri: 5 vagon bánáti paritás, ab
Sizszak állomás 213 dinár, 8 vagon sze-
rémi, aranyfogu, augusztusi 200 dinár.
3 vagon bánáti 185 dinár. Bab: 1 va-
gon bánáti, fehér, válogatott, ab Pa-
lánka 180 dinár. Liszt: 4 vagon új, 0-as
kombinált 470—475 dinár, 2 vagon, új,
6-os, ab augusztus 10. 280 dinár, 1 va-
gon 2-es, exportmalomból 430 dinár.
Korpa: 2 vagon bánáti jutásakokban
120 dinár. Irányzat: változatlan. Forga-
lom: 42 vagon.

Csákgói gabonatözsde, júl. 24. Buza
júliusra 139.375, buza szeptemberre
139.875, buza decemberre 144.375. Ten-
geri júliusra 75.375, tengeri szeptemberre
82.5, tengeri decemberre 85.5. Zab

júliusra 40.5, zab szeptemberre 42.375,
zab decemberre 45.125. Rozs júliusra
102, rozs szeptemberre 104, rozs decem-
berre 103.375.

Newyorki gabonatözsde, júl. 24. Buza
őszi vörös 152.875, buza őszi kemény
156.875. Tengeri 94.5. Liszt 775—800.
Irányzat búzánál nyugodt, tengerinél
alig tartott.

KINFORNA

A nagybácsi Budapestten ellátogat ro-
konaihoz, ahol éppen a kis Móríc szü-
letésnapját ülik. Miután ajándékot nem
hozott ez alkalomra, ad neki egy szá-
ezres magyar bankjegyet, amit Móríc-
ka rögtön be is zsebel.

— És mit fogsz a százezer koronával
csinálni? — kérdi a nagybácsi.

— Na hallja bácsi, üzletet.

— Hogy-hogy?

— Hát felváltom.

— Fiam, az nem üzlet.

— Dehogy nem. A százezrest elő-
szőr felváltom tíz darab tízezerre, az-
tán minden tízezrest felváltok ezresre,
aztán minden ezrest felváltok századra.

— Na és hol itt az üzlet?

— Na hallja. Ennyi váltásnál, ha csak
egy ember téved is, már nem csináltam
rossz üzletet...

— Barátom, hogy nekem micsoda ré-
mes pechem van. Képzeld, pénteken este
kinn vagyok Palicson és tíz óra tájban
elalszik a villany s én ott ülök egy nő-
vel együtt a padon.

— Na és hol itt a pech?

— Ott, hogy az a nő a feleségem volt.

Az étteremben egy ur türelmetlenül
szól rá a pincérre:

— Pincér! Nézzen csak utána, hogy
az a kollégája, akinél a rántott csirkét
rendeltem, itt van-e még ebben a ven-
deglőben alkalmazva?...

A falusi gazdálkodó ruhát vásárolt a
városban. Kiválasztja a megfelelő öl-
tőnyt s amikor már éppen becsomagol-
ják, a kereskedő odaszól neki:

— Vigye el, bátyámuram, ezt a ru-
haakasztót is... Ha ezt használja, a
ruha mindig jól fog állni.

A gazdálkodó hozzácsomagoltatja a
ruhaakasztót is. Pár hét múlva találko-
zik a kereskedő és a gazdálkodó az uc-
cán. A kereskedő érdeklődik, hogy van
megelégedve a vásárral.

— A ruha egészen jó — feleli a gaz-
dálkodó — de azt a fránya akasztót ki-
dobtam, mert nagyon nyomta a háta-
mat.

Téglagyárosok figyelmébe!

Legjobb minőségű
SCHUBER PAPIR
120—130—150 cm. szélességben
jutányos árban kapható
VIG ZS. SÁNDOR
papirkereskedésében SUBOTICA.
Kivánatra árral és mintával szolgálunk.

REUMA

Köszönetnyilvánítás.

Igen tisztelt Doktor Ur, Fiam már
8 éve szenved reumában, hosszú pró-
bálgatás után vettem egy üveg „Radio
Balsamika“-t és a beteg, aki 8 hónapig
nem hagyhatta el az ágyat, hanem hoz-
dozni kellett őt, az egy üveg használata
után fel tudott kelni, amiért kötelessé-
gemnek tartom Önnek legmelegebb kö-
szönetem kifejezni. Zora Biskup Gornja
Rijeka kod Novog Marofa Horvatzko
Zagorje.

A „RADIO BALSAMIKA“ gyógy-
szert készíti, eladja és utápvételt szét-
küldi a „RADIO BALSAMIKA“ labora-
tórium, Beograd, Kosovska ulica 45.
609

NYILTTÉR

Alulírott ezennel kijelentem, hogy társaim és pedig férjem Erhardt József és sógorom Erhardt Tóbiás staramoravicai lakosok adósságaiért szavatosságot nem vállalok.

Erhardt Mária, szül. Mönich
malomtulajdonos Staramoravica.

6512

Felhívás!

Ezennel felkérjük a volt „Zsivot“ kiházasító egyesület t. tagjait, tekintettel arra, hogy az érdekek figyelembevételével mellett egyik helybeli kiházasító egyesülettel előnyös megállapodás történt, beiratás és tagfelvétel végett tagkönyvecskéjükkel együtt folyó hó 30-ig naponta III. Sudarevičeva 52. (Margitmalommal szemben) megjelenni sziveskedjenek.

„Zsivot“ szervezőbizottság.

Felhívás!

Ezennel felkérjük a „Nada“ kiházasító egyesület t. tagjait, tekintettel arra, hogy az egyesület működését megkezdi, törzskönyvezés végett folyó hó 30-ig okvetlenül jelentkezni sziveskedjenek az egyesület irodájában: V. Preradović u. 11.

6515

„Nada“ kiházasító egyesület.

Értesítés.

Értesítjük a suboticiai önálló iparosokat, hogy a „Suboticiai Önálló Kisiparosok Betegségélesztője“nek alapszabályait a kereskedelmi- és iparügyi miniszter ur által 8179/926. szám alatt jóváhagyva megkaptuk és kérjük a t. iparos társainkat, akik belépni szándékoznak, hogy jelentkezzenek a taggyűjtőknél vagy Péics István Sokolska ulica 10. alatt. — Folyó hó 29-én d. u. 5 órakor alakuló közgyűlést tart az ipartestület helyiségében.

Az alapítók.

A »Sombori Kiházasító és Temetkezési Egyesület«, mely május hó 30-án megalakult, ezuttal hozza egy tagjainak, valamint az érdeklődőknek tudomására, hogy egyesületünk kifizetéseket csak akkor fog folyósítani, ha a Belügyminiszter urtól az alapszabályok jóváhagyólag visszaérkeznek, amelynek megérkezése a lapok után majd közölve lesz, tehát ezidőig senki sem jogosult kifizetésekre.

Az egyesület alapító tagokat felvesz. Egyesületünk 30 dinár esetenkénti díjak befizetése ellenében fizet 20.000 dinárt. Tagokat felvesszünk korlátárkülönbség nélkül. Vidéki képviselőnk a következők: Kemény János vasutigazgatósági tisztviselő Subotica, VI. kör, Stipe Grga ul. 12., Hadnagy Károly fűszerkereskedő IV. kör, Dunajeva ul. 48. Subotica, Árendás István, Narodni Bioskop pénztárnoka Subotica, Georg Meister Pašičevo, III. Szöke Vendel Mali-Idjos, Böresök Ferenc áll. főnök Szécsány, Spechar Béla Voivoda Putnik ul. 27. Pančevo, Kovács Ágoston, Főncca 7. Temerin, Diener Gyula N.-Sad, Graban Gyula Kula, Schumacher Béla St.-Bečei, Bíró Ilés Vukovar, Törteli József St.-Kanjiza, Bilicki Károly Senta, Mann Ferenc Bezdán, Központi iroda: Vojnits István Sombor, Stein I. drug, Aleksandrova ul. 6. Subotica, Horváth György hentes, Senta, Stejan Mekler kereskedő, Berak. — Vukovar, Toma István, Sokolska ul. 2. Subotica, Bernstein Sándor B.-Petrovoselo, Árendás István Subotica.

Vidéki képviselőket keresünk.

5794

Vezetőség.

ORTH. KÓSER ÉTKEZÉS

ROGAŠKA SLATINA

(ROHITSCH-SAUERBRUNN)

a zagrebi aut. orth. hitközség felügyelete alatt
JAKOB MOZES, ROGAŠKA-SLATINA
Hotel Triglav

6232

Környékbeli nagyobb teljesítőképességű, Subotica-ra igen jó gravitáló malom, modern berendezésű bel- és külföldön elismert elsőrangú márkával, előnyös buzabevásárlási helyen, elvállal nagyobb mennyiségű

VÁM- és BÉRŐRLÉST

kedvező feltételek mellett. Esetleg bizományi rak-
tárt is létesít. Megkeresések „EXPORT“ jellegre
a kiadóhivatalba kérelmek.

6461

No. 20

Valódi Pollárt fenők, 27,
28; valódi Pollárt borotvák
a legolcsóbban kaphatók

Molnár István

borotva-, mű- és homorú-
kőszőrüldéjében

Subotica

Bene Sudarevičeva 26

Minden e szakmába vágó kő-
szőrüldési munkát a legjobban
és legolcsóbban készítik.
Pótlán beküldött munkákat 8
napon belül a legpontosabban
elkészítve küldöm vissza

5992

Falkenstein Sándor
szőgyártó, nyerges és bőrrendés
Subotica, Cara Lazara ul. 13.

Méhészek
figyelmébe!

Eredeti műlépeim elsőrendű
minőségben kaphatók le-
rakataimban: Schlotter
Oszkár vasüzletében Novi-
sád, Futoški put 18. Cse-
lyuszka Márton, Sombor,
Sv. Rokus ul. 4. (Stein-ház),
Pásztor Mátyas vasüzlet
Čantavir, Horváth István
festéküzlet Senta, Szilágyi
Sándor kereskedő Stara-
Kanjiza. Képes árjegyzék
mehészeti eszközökről kívá-
natra ingyen és bérmentve.

Ritzmann Lajos

mehészeti eszközök és mű-
lépégyáros Novi Vrbas I.
Pašičeva ul. 81.

649

Háztelek

Novisadon, a Kis Li-
mánon az építendő
törzsepalota tőszom-
szedságában, 3.300 m²
nagyaságú arccal a
hidhoz vezető főúton

szabadkézből eladó

Cím megtudható a
Bácsmegeyi Napló
noviszadi
fiókkiadóhivatalában

6159

Téglagyárosok!

Beograd részére szükségünk
van az ottani nagyarányú épít-
kezésekhez nagymennyiségű
tégla-ra, amiért is felhívjuk a

tégla- és
cserépgyárosokat

akik a beogradi piacon ár és
minőség tekintetében konkú-
rálni tudnak, hogy részletes aján-
lataikat küldjék a következő
címe-re:

Trgovacko Odelenje
Produktne Banke
Beograd, Kralja Milana 6

6293

Mielőtt építő és téli tüzelő
anyagait beszerezné, forduljon
bizalommal

Gombos és Illgenn

céghez,
Sokolska (Gombkő) utca 17.

ahol a legolcsóbb áron vásá-
rolhat I-a meszet, beocsini
portland cementet, cement- és
keramit lapokat, faanyagot,
borozszenet, bécsi gázgyári
kokszot, kovácszenet

I-a bükk és gyertyán
hasábfát főlgyva is.
Minden rendelést házhoz

6198 szállítunk

Nyári szezonra ruháit
**festesse vagy
tisztíttassa**
**Szudarevits
Albertnál**
Subotica, Skofus Viator
ul. 31. (Főposta során.)
3407

FIGYELEM!
Templom-, szobafestést
és mázolás, valamint
színház- és moziberen-
dezéseket a legma-
gasabb igényeknek
megfelelően a
legolcsóbban végzi
HORVÁTH ALMÁSKI JÓZSEF
Subotica,
Skofus Viator ulica 75.
Műhely Aleksandrova ul. 1.
Leibach-ház

Cséplőgazdák figyelmébe!
Árengedmény a munkaidőre!
1 ltr Törköly pálinka 22 fokos
D 30. árengedménnyel D 29-
1 ltr Törköly pálinka 18 fokos
D 25. árengedménnyel D 24-
1 ltr Törköly pálinka 15 fokos
D 20. árengedménnyel D 19-
1 ltr Elsőrendű 1 hór bor D 6.
árengedménnyel 5-50 dinár.
1 ltr Elsőrendű vörös bor D 6.
árengedménnyel 5-50 dinár.
Ezen árak csak a munkaidőre
értendők! **Szilasi Sándor** Trum-
bičeva ulica 16. (Csirkepiac)

**Kettősbírtokosok
és
utazók figyelmébe!**
Állandó 4769
autójárat
Subotica és Magyarország
között
Bármely időben rendelkezésre
áll
Autózszám: 165 és 245
Állandó vizummal ellátva

**Chamotte-tégla és liszt,
Keramit téglák és lapok,
Generator téglák méret
szerint 6186**
Gyári lerakat:
Findeisen Gustavi Drug
Novisad, Hotel Orient épül.
Telefon 439.

2014
**SIREMLÉKEK, UTKERESZTEK
SZT. HÁROMSÁG KÉSZÍTÉSE**
javítása, betűk vézése, aranyo-
zás szakszertlen.
Stara Kanjizan lerakat
Király Sándor-féle házban.
ÓVÁRI JÁNOS
kőfaragó és márványipar telepe
Senta

A kávé akkor jó, ha
friss!! 2524
Subotican csak egy
üzletben kaphat na-
ponta négyféle friss
pörkölt kávé.
SUGAR MANÓ CÉGNÉL

Figyelmeztetek minden-
kit, hogy férjemnek Rentz
Péterkulai napszámosnak
semmit se hitelezzenek,
mert érte semmiféle fe-
lősséget nem vállalok.
Rentz Péterné.

6167

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetetlen jó fér-
jem, és szerető atyánk elhalálása al-
kalmával fájdalomunkat részvétükkel eny-
híteni igyekeztek, ugy a mozdonyvezetők
egyesületének, bajtársainak, kik testületi-
leg megjelentek, ezuton mondunk hálás
köszönetet.

őzv. Mácskovics Mihályné
és gyermekei

Árverési hirdetmény

Alulírott csődtömeggondnok közhirre teszem, hogy
1926. évi július hó 26—30. napjain délelőtt 9—12 és
delután 3—5 órakor nyilvános árverésen eladatnak a
vb. Krausz i Sin cég üzlethelyiségeiben a csődletár
1.—172. tétel alatt felvett ingóságok (fehérneműek, ha-
risnyák, botok, esernyők, nyakkendők és egyéb rövid-
árúk). [Városháza-kenyérpiac.]
Subotica, 1926. július 22.

6525

Dr. Wilhelm Jenő
csődtömeggondnok

Br. 3461-926

OGLAS

Senat grada Subotice stavlja do znanja, da će
se tek. god. 7. augusta 1926. prije podne u 11
sati u gr. ekonomskom odelenju gr. kuća II. sprat
129. prodavati na javnoj usmenoj dražbi gr. kuća
i dvorište u IV. kvartu Vilsonova ul. br. 49.

Isključna cena je po kvadratnom hvatu din. 130
Jednastotinatrideset dinara.

Dužan je kupac kupovnu cenu nakon odo-
branja dražbe od gr. senata u roku od 15 dana
uplatiti u gr. dom. blagajnu.

Dužan je svakoji dražbenik pre početka dražbe
položiti izaslatoj komisiji kauciju od din. 30 po
kvadratnom hvatu.

Ova kaucija vratito će se — sem kupcu — od-
mah nakom licitacije. Kaucija najpovoljnijeg po-
nudioća će do daljnog naredjenja da se rukovodi
kao polog gr. dom. blagajne.

Ostali uveti mogu se doznati pod zvaničnim
satima u gr. ek. odelenju gr. kuća II. sprat 129.
odnosno pri dražbi doznati.

Subotica, 21. jula 1926.

6399

Gradski Senat

Egy nagyon jó állapotban levő

Clayton & Schuttlevorth gyártmányu 8 HP
magánjáró (munkaközben megtekinthető)

má: vállalkozás miatt azonnal, vagy a cséplés
beféjeztével eladó. — Bővebbet: **K. Bozsi-
dáróv, Velikibecskerek.** Gőztéglagyár és
építőipar r. t.

6500

BARZEL

VASKERESKEDÉS

SUBOTICA

KUNETZ-HÁZ

ELADÓ

új modern motorosmalom

jó gabonatermővidéken. Napi teljesítmény 80 métermázsá.
Közlebbi világosítással szolgálnak a tulajdonosok:

Stampfer és Schweiz motormalom Obrovac
(Bačka)

6233

Bácskai 4 vagnos malom keres egy elsőrendű

FOMOLNÁRT

mielőbbi belépésre Csakis elsőrendű szakerők, akik a ke-
reskedelmi málmást minden ágában jártasak és nagyobb
kereskedelmi málmában hosszabb ideig vezetős állásban
működtek, küldjék ajánlataikat korok, eddigi működésük,
családi állapotuk és üzleti ügyeik pontos megjelölése
mellett H. T. Jigere e lap kiadóhivatalába.

LEVELEZÉS

Hölgyeim! Csakáttagul tennem kölcsönös szimpátia estén azon harminc év körüli nyulánk, fess, kellemes, széplelkű urat, ki egy közepkorú, főmódu, magános, fess mérnöknek háztartását ellátja. Csak független, némi vagyonu, szolid, háztartásbeli nők igényképes, kimerítő ajánlatot »Uri otthon» jelizére a kiadóhivatalba kérem. Kalandornők és hivatasos szakácsnők kiemeljenek. 6491

HÁZASSÁG

Tisztviselő özvegye, keresztény, gyermektelen férfihez menne. Oly 40-42 év közötti jó állásban lévő uriembert öhajt, ki rendezett anyagi viszonyok közt él. Tekintélyes vagyonnal rendelkezem. Teljes című s fényképpel ellátott levelet »Őszi rózsá» jelizére a kiadóba kérek. Közvetítő, névtelen, céltalan. 6497

Házasságot legjobb családoknál diszkrétan elintézek. Megbízást elfogad »Doktorné» Szubotica. Párhuzamos-ut 178. 6481

Iskolaévre

6462
elfogadnék egy-két leánykát gyönyörű dunaparti lakásban, iskolák közelében, belvárosban, jó ellátással, zongorával. Budapest, Ferenc József-part 26. II. 1.

FOGLALKOZÁS

Szolid nő, ki jól főz, keresetük uri kis családhoz. Megtetszés esetén jóvőle biztosítva lenne. — Ajánlatokat »Állandó» jelizére a kiadóhivatal továbbít. 6465

Órászegéd saját szerszámmal állást keres. Cím a noviszadi kiadóban. 6457

Eladó ház

olcsón és november 1-re átadható 1., Senoe (Bem) ul. 18, a központon, mely all 5 szoba, főszoba, szelz, konyha, cseledszoba, nagypince, házmesteri lakás, 1 udvari lakás, 2 szoba, konyha, szelz, 2 féskamra, nagypince, istálló 8 lóra, nagy udvarral.
Feltételek ugyanott a háztulajdonosnál 6369

Fiatal asszony tisztviselőmői állást keres. Vidékre is elmegy. Ajánlatot »Kezdő» jelizére a kiadóba kérek. 6475

Fahivatalnok, aki a detall és engrosban teljesen periekt, azonnali vagy későbbeni belépésre kerestetik. Részletes ajánlatot »Állandó 15» jelizére alatt a kiadóhivatal továbbít. 6480

Utazókat — képviselőket — német és férfiakat szakértelem nélkül keresünk az ország minden részében való utazásra, kiknek jelenlegi keresetükön kívül 6.000 dinár keresetet biztosítunk 300 dinár kanció ellenében. Tekintethe csak azok jöhetnek, akik az élesekörü ismeretével bírnak lakhelyükön és lakhelyük környékén. — Szerb nyelvben írt levelek Dzigurszki St. Becej, Zmaj Jovina 35. címre küldendők.

Almohárt szorgalmas, tapasztalt szakmunkaerőt keres jó bizonyítványokkal Lipković i Hubert, Ada. 6348

Kefekötősegéd iómunkás, állást keres. Cím: Horváth Imre Vukovár, Zrinski 11. 6396

Hamburg Géza

különleges bőrdíszműáru kereskedése
SOMBOR
Kralja Aleksandra ulica

Olcsóbban, mint a frank

kaphat nálam
bőröndöket, berendezett necessaireket és minden más bőrdíszműáru

Raktárnoki, pénztárnoki, ügyvédi-írnoki, gazdasági felügyelői, vagy bármilyen más hasonló állást keres volt községi tisztviselő. Beszél tökéletesen szerbül, németül, románul és magyarul. Ajánlatokat »Szorgalmas» jelizére a kiadó továbbít. 6374

Nem kell vasorát főzni,

mert
orth, כשר
kifűtő hideg felvágottat kaphat olcsón Pte fer-féle mézárós és hentes üzletben. 494

Manikűrözőnőt és egy bubihajvágót, magas fizetéssel felvesz Kummerkramer, Sombor. Csak első rendű munkaerők jöhetnek figyelembe! 3375

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és olcsóan közlésre van szánva. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felhívóval együtt juttatható továbbítás. Kérdésfeltevésekhez válaszleveg mellékelendő.

Keresünk minden faluban és városban ügyvőköket — házalókat, kik könnyen eladható hasznos házi cikkek eladására vállalkoznak. Biztos kereset, könnyű megélhetés ugy férfiak mint nők részére. Jelentkezni lehet Unio ügyvőkség Subotica, Trj Slobode 4. 5919

Nyuzdíjas tisztviselő magyar-német nyelvismerettel vállal neki megfelelő bizalmi, irodai, levelezői felügyelői állást. Cím a kiadóban. 6479

Elektrotechnikus tizenkét évi gyakorlatlall és periekt önálló munkás, motoros dinamók, mágnesek tekercselésében és autovillamosági munkákban, Röntgen-akkumulátorok, orvosi műszerek javításában jártas állást keres, vagy átvenne kisebb villanytelep vezetését, esetleg betársulna. Szíves megkereséseket »Elektrotechnikus» jelizére a Bácsme gyei Napló noviszadi kiadóhivatalába kér. 6529

DANICA PENZIO STARIBEČEJ

Értesitem a t. utazó és fürdő közönséget, hogy a Staribecsei Danica Penzio vezetését a mai napon átvettm. Utazóknak és fürdővendégeknek: egy egyágyas szoba 25 dinár, egy kétágyas szoba 35 dinár.

Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!
MARKÓ GEIRINGER üzletvezető

A SUBOTICAI „NÉPKÖR“

1926. évi július hó 25-én, a kör dísztermében
ANNABÁLAT
rendez
Belépődij személyenként 15 dinár

A LÉTEZŐ LEGJOBB GYÓGYMÓD!

A VILÁG LEGSZEBB FÜRDŐHELYÉN!
Beteg Ön? Akar meggyógyulni? Ugy utazzék rögtön
BLED-be (Veldes)
Prospektust díjmentesen küld a Sonnenheil-anstalt „RIKLI“ Bled (Jugoszlavija) (Oberkrain) Idény május 15-től október 1-ig

ELSŐ SUBOTICAI

PAPIRZACSKÓGYÁR
F. BEDŐ SUBOTICA SENOE UL. 19. TELEFON 436.
Ajánlja valóság és ár tekintetében elsőrendű és versenyképes papirzacskóit. Kérjes mintát és ajánlatot.

Keresek szeptemberre okl. tanítónőt kis lányom mellé, elemi magántanításra, teljes ellátással. Magyar, német nyelv feltétlen szükséges, szerb is kívánatos. — Kosmetika, Sombor. 6377

Specialis órajavításokat legszakszerűbben végez

Krekus
óra specialista
Subotica
Gyümölcsipiac 4.
Aranyművesek során

ALKALMI VÉTELI PAPLANT

kiárusítok 300 darab dupla klott paplant, legjobb minőségűből á 180 dinár. Egyik oldal finom klott, a másik oldal jó zefir vagy sifon á 100 dinár
ASCETIHER SIMON
BAČKO-PETROVOSELO

Állást keresek augusztus elsejére gyermektelen házaspárhoz mindenesnek. Leveleket »Megbízható» jelizére a kiadóba kérek. 6493

ELŐNYOMDÁT

MÓDERNOL
FELSZERELVE
legolcsóbban szállít
LEOPOLD SÁMUEL
SABLONYARA
SENTA 257

Fodrászt(nőt), aki a bubi hajvágásban, ondolálásban jártas, azonnal felvesszek. Graff fodrász, Kovin. 6502

Zsiros és boros HORDÓK

állandó raktára
KRIX LAJOS
géperőre berendezett árdárüzemében, Subotica, V. kör, Blaško-keresztnei, Mazuranevičeva ul. 19.

Kertész októberi belépésre állást keres. Konvha és diszkertészethez szakszerűen ért. Esetleg felvesznek is elmegy. Cím a kiadóban. 6463

LOKOMOBILOK

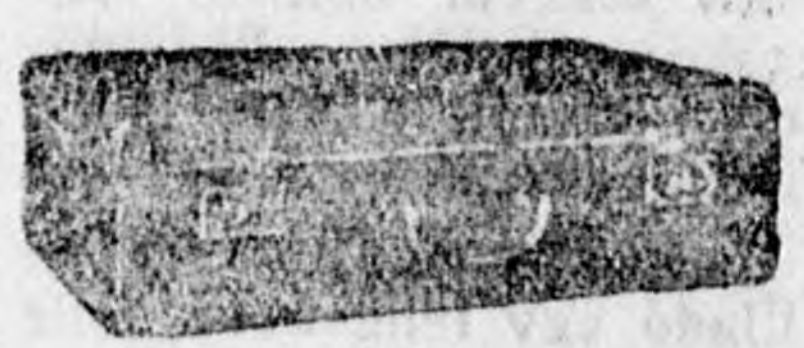
MOTOROK Diesel és szivógyáz
GATTERER PINI és KAY
kompl. fűrészek

kedvező fizetési feltételek

Bräda Fischer

D. D.
ZAGREB,
Pantovčak 1b.
5328

Egy erősebb kifutófit felveszek. Cím a kiadóban. 6486

SCHLAGER HENRIK

bőröndös és speciális bőraru szaküzlete
SUBOTICA, ALEKSANDROVA 1
(Leibach-ház)
Jebb házból való ftu tanoncul felvételt. 6103

Schwester sucht Stelle zu einen Säugling ab 1. August. Zuschriften an Josef Pálmaj Korso Trafk Sombor. 6487

WALTER 5088
MAGANTANPOLYAM

Előkészít középiskolai összevont magánvizsgálatokra, érettségire, bármely államból. Budapest, Rákóczi ut 51.

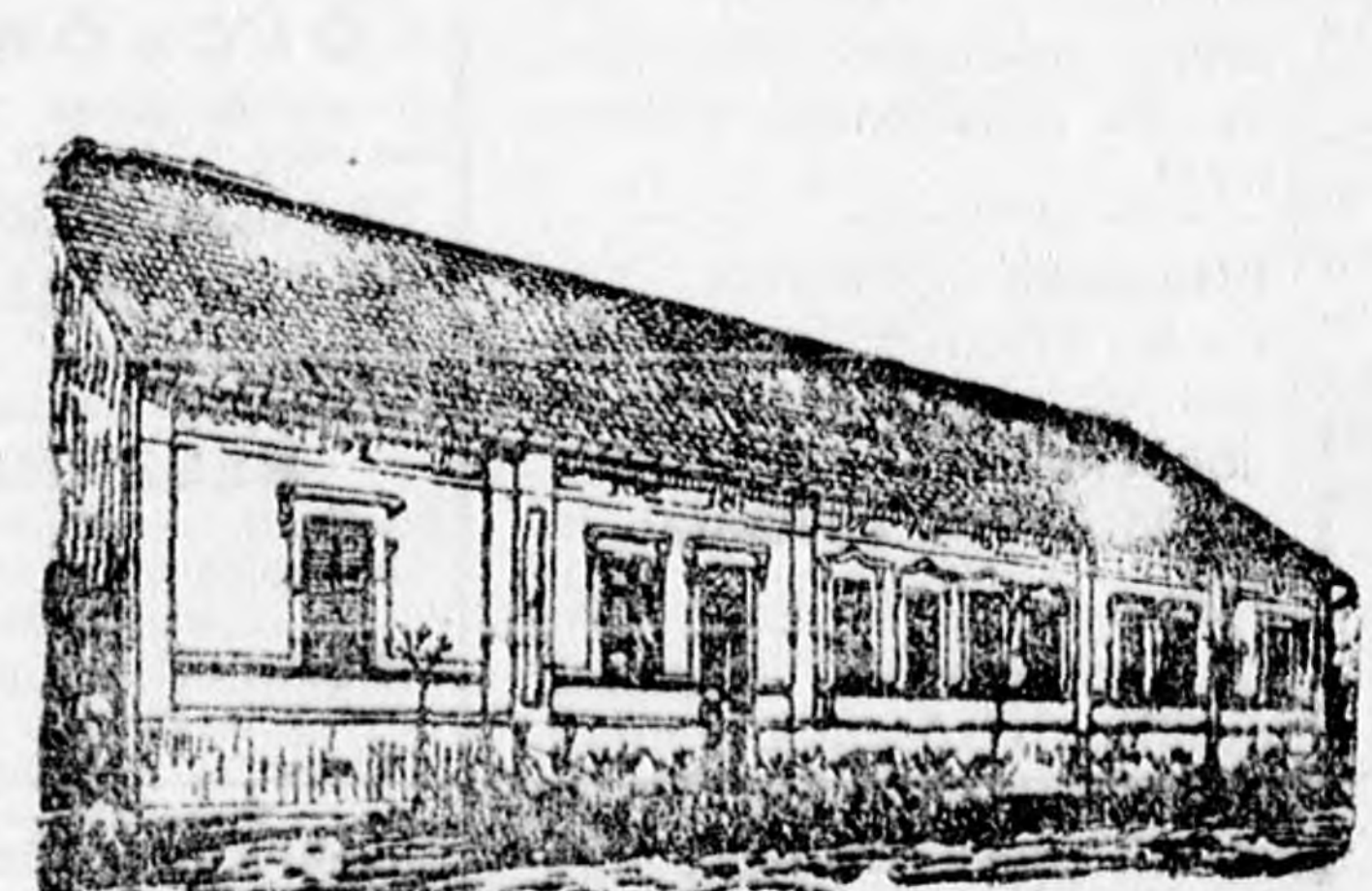
Kisebb-nagyobb üzlethelyiség

tízévi házbér előrefizetésével örökáron megkaphatók a város legforgalmasabb helyén
FŐ. DES ruhaüzlet. 5904

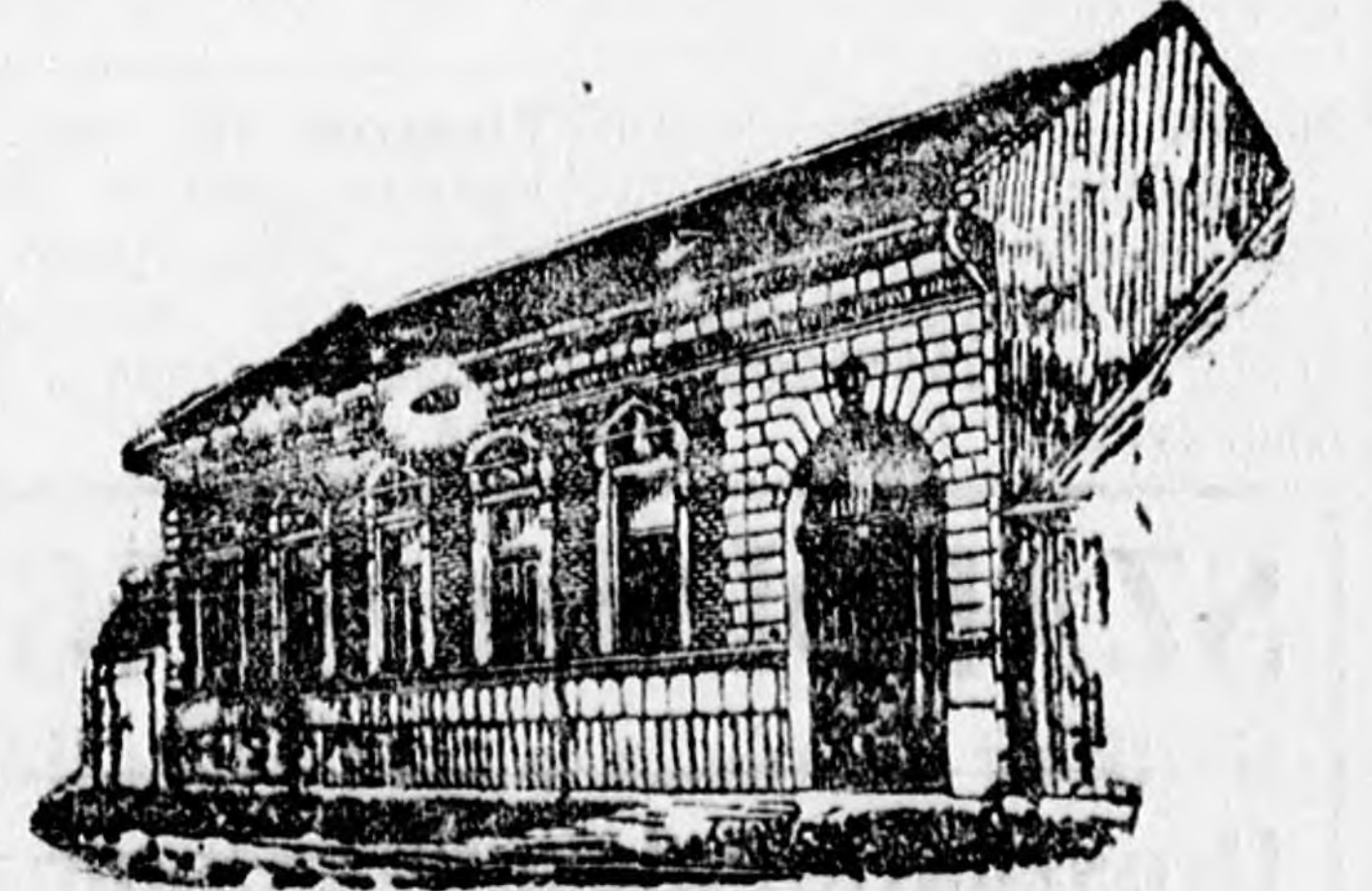
Vizeti KÖNYVEK

Legújamosabban
FISCHER ERNO
GRAFIKAI MŰTELEK

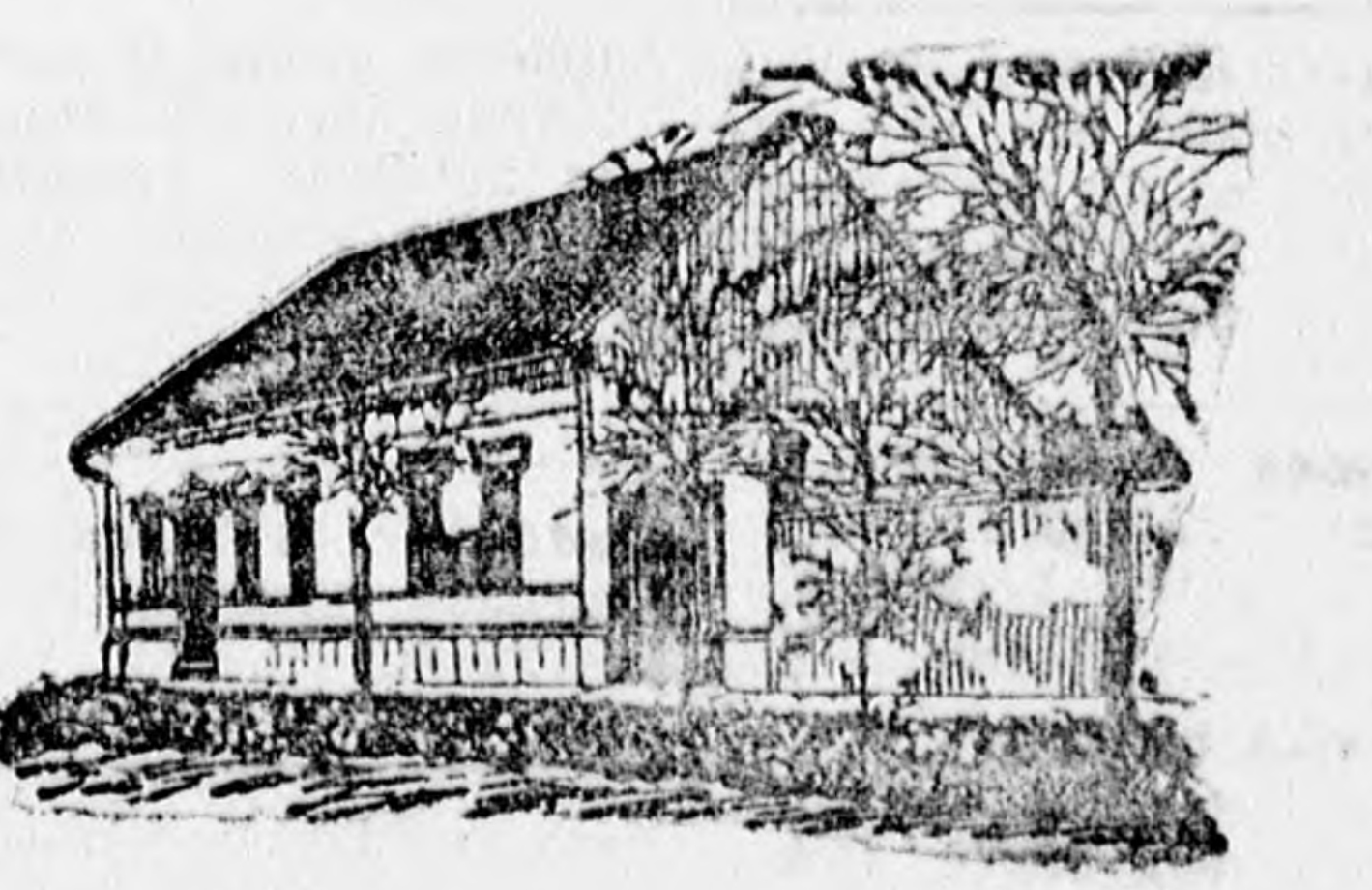
Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

I. nyeremény

II. nyeremény

III. nyeremény

Húzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

Ez a három ház a sombori Rókkantsorsjegy nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

Húzás! Jegyzéket az újságokban közölteszük
Kapható mindenütt

Képviselőket és elárusítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Írásbeli ajánlatokat Rókkant-Egylet Sorajegyzőztálya Subotica, postafiók 43 címre.

KORZÓ MOZI
Julius 26—28.
hétfőtől—szerdáig
CONNAN DOYLE
világhírű angol írónak szenzációs regénye
ELTÜNT VILÁG
Egy angol társaság kalandjai egy ismeretlen világrészen 7 felvonásban.

LIFKA MOZI
Julius 26—28
Hétfőtől — szerdáig
Tomboló sikert aratott HARRY PIEL újdonság
Rablókaland az éjjeli expresszen
II. befejező része
Hétfőtől naponta minden előadáson
Ófelsége Alexander király az apatini és bogojevói árvizkatasztrófa színhelyén
Eredeti felvételek a pusztulás völgyéről és a tengerre áradt Dunáról.

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jelzés leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszbélyeg mellékelendő.

ESZTERKA
Ulcái üzlet. Új!
Alexandrova ul. 9.
sikkos kalapjait veszi a szubotical és vidéki hölgyközönség egyaránt.
Minden nap új vevőket hoz!
Ennek titka? Hogy az igazi divatot hozza és árai a legolcsóbbak. 6527

VÉTEL-ELADÁS
Zongora, bécsi Pokorny-féle, kitűnő gyártmány, pompás hanggal, alig használt állapotban nagymennyiségű, értékes kottával együtt azonnal eladó. Cím a kiadóban.

Pestmegye legjobb részén egy harminc hatvan kilencven és százhetven magyar holdas birtokok eladók. Érdeklődők irjanak Kántor Adolf Dunavecse. Pest-megye. 6424

Eladó egy félig tüveg, félig fa elválasztó fal, olcsón. Herczog, Skotus Viatora 36. 6476

Pianinót jó márkájút, kéz alatt megvételre keresek. Ajánlatok »Pianino« jellegére Novi-Bečejre post restante küldendők. 6466

Ford luxus kocsit nyersolaj üzemmel keveset használt olcsón eladó
Földvári Béla
Staribečej 3085

Jó hangú beregszászi hosszú zongora olcsón eladó. Cím a kiadóban. 6452

Háromszobás szép emeleti lakás mellékhelyiséggel és vízvezetékekkel azonnal kiadó. Beltérben nagy pince, üzletek, családi ház nagy kerttel eladó. Gyöngyösi háló, ebédlő perzsaszőnyeg és festmények. Wertheimkassza, Cadrop, könyvszekrény eladók. Langné. Párhuzamos-ut 1. em. 6482

Nyersolaj
ma a legjobb üzemanyag! Ford autók és Fordson traktor tulajdonosok alakítsák át autójukat vagy traktorjukat nyersolajüzemre a nálam vásárolt nyersolaj karburátorral
Földvári Béla Staribečej

Szlavóniában családi okok miatt eladó egy jó forgalmu malom 6 1/2 szántófölddel és 3 hold erdőjoggal. Cím a kiadóban. 6390

Keresek megvételre keveset használt, négyüléses autót. Vadócz Károly Bačka-Topola. 6375

Cormick-traktort keveset használtat keresek. Ckével megvételre. Bukta Antal, Staribečei. 6349

Eladó szabadkézből egy magánház és azonnal beköltözhető. I. Skotus Viatora 49. 6228

Birtokokat az ország bármely helyén keresek bérbe és megvételre. Részletes ajánlatokat sürgősen kérek. Bömches közvetítő irodája, Bačka-Topola. 6425

Motorbiciklő olcsón eladó. Sokoiska ul. 17. 6442

Vendéglő teljes berendezéssel, kerthelyiséggel, 2 billiárdasztallal és tekepályával eladó. Bozsóki Mihály vendéglős, Novi-bečej. 5798

Olcsó tűzifa
1 vagon 100 q bükkhasábfá — D 2610.—
10 méter fűrészelt bükkhasábfá — D 320.—
10 méter aprított D 360.—
Kapható: 6401

Herczog László
fakereskedőnél
Telefon 197 és 803 szám.

Worthington gőzszivattyúk, tűzoltófejskendő, esztergpad, furógép, kis excenterprés olcsón eladó. Fritsch Noviszad, Zeljeznička ul. 41. 6351

Titelen egy jóforgalmu éi-életi üzleti és egy privát ház családi okok miatt szabad kézből elad. Tittel, Tiszapart 850. 6323

Billiárd, jókarban, dákókkal, golyókkal, dákókartóval 4000 dinárért eladó. Burány Gyula, Senta. 6045

Csónak
meghajtására használható kevéssé használt egy drb Ford motor és egy drb 35—40 HP. Daimler motor olcsón eladó. Megtekinthető **Földvári Bélánál** Staribečej. 4724

Eladó egy teljes garnitúra 8 HP. 11. gazdasági kijavított Original magánjáró új fűtőregulátorral, esetleg elcserelem 6-os HP garnitúráért. Érdeklődni Király József gépész Voilovica, Pančevo. 6230

Autóbusz eladó. Használt, jókarban levő 12 személyes autóbusz készpénzért jutányos árban eladó. Bővebbet Freudinger Szombor, Jevreiska ul. 25. 6495

Eladó ház, 3 szoba, két konyha, fűszerüzlet és nagy kert. VII. kör, Travnička ul. 30. 6498

Nagy voidasági városban főtéren, legszebb helyen, bevezetett, jó menetelű női kalapszalón, más vállalat miatt jutányosan azonnal eladó. Cím a kiadóban. 6507

Megvételre keresek sürgősen jókarban levő fűszert, vegyesáru kereskedői berendezést és egy darab vasredőnyt cca 3 fm. magas 1.30 fm. széles. Cím a kiadóhivatásban. 6464

Nea-Crem
legmegbízhatóbb arc- és kézipólo
KORONA GYÓGYSZERTÁR VÁROSHÁZA SUBOTICA

Keresek sürgősen bérbe vagy megvételre egy 6-os vagy 8-as magányos cséplőt szűjjázzal pénzért vagy buzáért. Sürgönyválaszt kér Krakovszky lakatos, Bačka-Topola. 6521

Irodahelyiség Szombor központjában teljes berendezéssel, telefontonallal átadó. Ugyanott egy jókarban levő hosszú zongora költözökös miatt olcsón eladó. Vajdaságban jól bevezetett utazó bármely szakmában képviselőket vállal. Megbeszélésre bármikor szívesen megjelenshet. Cím a kiadóban. 6520

Lakásberendezések, háló, ebédlők, uriszobák stb. stb. egyszerűbb és díszesebb kivitelben legolcsóbban...
VADÓCZ LAJOS
villanyóra berendezett asztalos Áru műhelyében, szerelhetők be KULÁN. 56

Pálinkafőzőüst 220 literes 3.000.— dinárt eladó. M. Kolter Subotica. 6511

Pékség lakással és felszereléssel nagyobb községben, közvetlen a piacnál csekély lelépés ellenében betegség miatt eladó. Csak komoly refektánsok jelentkezzenek. Ugyanott süttőség felvétetik. Cím a kiadóban. 6522

300.000.— dinár bruttó jövedelmet hajtó régi fűszer és csemegeüzlet forgalmas városban olcsón eladó. Goldfahn Szombor, Kneževićeva 26. 6506

SZARDINIA, RINGLI tisztított szardella olajban v. sólében Oroszhallegolcsóbbankapható Nagyban! Kicsinyben!
GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon 4-25 sz.
A FŐPOSTA UTCÁJÁBAN

Eladók előnyösen fekvő házhelyek tehermentes átírással. Tálassy-kert, Szegedinszki put. Menhely mellett. 6526

Jó, üzembépes MÁV cséplő 16.000 dinárért azonnal eladó és átvehető. Vadócz Károlynál, Bačka-Topola. 6468

Veszek egészséges, száraz, kézzel kivert rozsalmát bármilyen mennyiségben. Merkl János Szonta. 6460

FIFI KRÉM
PINTÉR gyógyszerár

Szentán Oromparton 19 láncc föld tanyával és a városban egy ház eladó. Bergel Jakab. 6508

KÜLÖNFÉLE
Keresünk nagyobb száraz, tiszta világos raktárt, rendes plafonnal és deszka vagy téglázott padlóval ellátva. Részletes ajánlatokat kérünk »Közvetett ucca« jelleg alatt e lap kiadóhivatálába. 6504

Kiadó augusztus 1-ére nagyobb bolthelyiség Vilsonova 20. sz. postának szomben. Érdeklődni I. emelet. 6516

Mindenemü varrást olcsó áron vállalom. Cím a kiadóban. 6519

Különbejáratu butorozott szoba kiadó. VIII. Zeljeznička ul. 10. 6505

Csinosan butorozott uccái szoba villanyvilágítással kiadó. Paic Kujundžićeva ulica 82. 6510

Egy vagy két butorozott szobát konyhasználattal keresek. Cimeket a kiadóba kérek. 6513

100 darab jó, gömbölyű légyfogót 60.— dinár bérmentes utánvétellel küld. Haasz Ferenc Szoboran. 6518

Elveszett III. oszt. kereskedelmi iskolai bizonyítvány Julia Blahó névre. Becsületes megtaláló jutalom ellenében a kiadóba adja le. 6484

Egy szobakonyhás lakás csekély lelépésért azonnal átadó. VI. Sztipe Grzića ul. 43. 6515

Tanulókat a jövő tanévre teljes ellátással elfogad jutányosan egy nyugdíjas tanítócsalád Szubotican. Petrogradska ul. (István-ucca) 30. 6436

Örökbe adnám 11 éves, egészséges, keresztény, szép leánygyermekemet. Cím: Molnár könyvkereskedésben, Szentán. 6472

Kiadó Szubotica központjában műhely, raktár és mindenre alkalmas nagy gyárhelyiség. Dr. Blum-nál. 6488

Uborka és paprika eltevéshez hordók kaphatók 40 dináriával. Franknál, Vilsonova ul. 22. 6453

Diákok olcsó házikosztot kaphatnak, esetleg természetbeni fizetésért is. Szombor, M. Popović ul. br. 18. 6431

2 dinár a cukrászsütemény
Institorisznál
Vilsonova ul. 44.

Bérbeadó vagy itcesnek azonnal kiadó a jómene-teli Tisza-csárda. A lično pincés szükséges. Pincérvényeket lehet tartani. Cím: Tisza-csárda Padei, Bánát. 6420

Vendéglőhelyiség kiadó. Jelašićeva ul. 6. I. emelet. 6423

CITROM
»verdele« frissen érkezett nagyban és kicsinyben kapható Hercegi, Pašićeva ul. br. 2. 6385

Ne mulassza el az alkalmat. Női kézitáskák finom bőrből 30 dinártól. Női harisnyák nagy választékban. Selyem nyakkendők 28 dinártól. Férfi ing, prima anyagból 75 dinártól. Jó minőségű férfi zokni 15 dinár. Gyermekcipők 30 dinár. Duplán varrott szandál minden számban. Vučković János (volt Kis Bazár) Rudićeva 3. 5883

FIFI KÖLNI VIZ
PINTÉR gyógyszerár

Nem létezik
szeplő, májfolt, pattanás és más szépséghibák, ha a »Pompadour«-szalóban (Városháza-épület) ápoltatja magát. Női fodrászat elsőrangú férfimunkaerők által, hajfestés Innetoval, manikűr. Hajszál, szemölcs végleges eltávolítása és soványítás villanynyal.

Elsőrendű házikoszt kapható, kihordásra is. Seno ul. 21. Ugyanott különbejáratu butorozott szoba teljes ellátással kiadó. 6169

Új zongorák, pianók, csakis elsőrendű világmárkát, a leghosszabb lejáratu részletfizetésre kaphatók 10 éves jótállás mellett. Legnagyobb választék az országban. Kaphatók Kain Lajos hangszerkereskedőnél Subotica, Városháza. 706

NARODNI BIOSKOP
Julius 24-25. Szombat-vasárnap
Bemutató! Bemutató!
Doktor Talmadge gyöngyei
Izgalmas detektív kaland 6 felvonásban
Főszereplő:
Stuart Webbs
a detektív király

Elsőrendű diétás és finom házikoszt kapható. Zmaj Jovin trg 3. Telefon 363. 5350

30 dinárért 24 óra alatt megszerzi az utlevél vizumot. Postán válaszbélyegyet kérünk. »Eros« ügy-nökség, Frankopanska ul. 23. 6299

Alkalmi vételből származó butorbőröket, felsőbőröket s kellekeket cipészek és papucssok részére olcsón kiárultunk. Andraši i Drug Subotica. 5925

Olcsó pálinka kapható az aratásra Franknál, Vilsonova ulica 22. sz. a. és pedig literenként 20 fokos törköly 28 dinárért, 18 fokos törköly 23 dinárért, fehér vagy sillerbor 5 dinár, palacsör 3 dinár.

Új ruhaüzlet megnyitás Subotican. Rudics-uccában, a gyümölcs piacon. Elegáns férfi, női és gyermekruhák legolcsóbb bevásárlási forrása. Divatos férfiföltöny 550 dinár, férfiraglán szövettől 600 és 700 dinár, covercoat-ból 700 és 1000 dinár, divatos női kabát 550 dinár. Gyermekruha 250, esőköpeny 250 dinár. Elegáns szövettümmiköpeny 475 dinár. Lústerkabát 375 dinár, tennisz divatnadrág 225 dinár, Férfi vászonöltöny 550 dinár. Vidékre utánvétellel. Meg nem felelés esetén a pénzt visszazadam. A saját érdekében ügyeljen a címre. Földes Samu ruhaárúháza. 5905

Szüllők figyelmébe! Kéthárom diákok elfogadók teljes ellátásra (fürdőszoba használattal). Grünbaum Aladár Szombor, Mrazovićeva ul. 15. 6496

Diákleánykát elfogad a jövő tanévre uri család. elsőrendű ellátással és zongorahasználattal. Cím a kiadóban. 6477

Adán jóforgalmu éjjeli üzlet kiadó. Cím: Nemes Jánosné, Ada. 6503

KÖLCSÖNÖKET
előnyös feltételek mellett tőlesztésre folyosított több évre.
ELADOK, BÉRBEADOK
VESZEK, BÉRBEVESZEK
földkelet, házakat, gyárakat és bizományba mindenféle áru.
BESZERZÉK
kávéházi, vendéglői, italmészai honpolgársági és kiutazási engedélyeket
ELFOGADOK mindenféle kérények megírását, szerb, horvát, magyar, német, angol és francia nyelven
ELJÁROK szabadalmazástügyekben, szolidan, gyorsan és a legpontosabban
JOSIP PEIĆ
kereskedelmi és bizományi ügynösége Subotica VI. Trumbićeva ulica 10.

KÜLÖNVÉLEMÉNY

Poéta prédikátorok

Ne tessék megijedni. És örülni sem. Időelőtt. Elkótyavetyélt szellemi zsákamacsokról fogok ugyanis ehelyütt elmélkedni. Szeretném, ezért, ha az ügyször és szereplőkhöz méltó komolysággal találkozna ez a hasznos és időszerű tallózás

*

A magyarországi könyvkereskedők és kiadók hivatalos értesítője a »Corvina«, amely egyúttal a magyar könyvkiadás rejtelmeinek hivatásos hírvivője, hogy ne mondjam, a pesti literatura intim pistája, legutóbbi számában is számos új kiadványt harangozott be. A sajtó alá kerülő munkák között több olyan kötet is megjelenésre ítéltetett, amely a magyar költők helyét a szószéken állapítja meg. A poéta prédikátorok eszméjét igyekszik propagálni ez az induló sorozat, amely minden bizonnyal érdekes port fog fölvenni még azokon a határokon is túl, amelyekhez természetesen tartozik. Az embernek az örömtől szinte repes a szive, amikor a fájdalmas és borus verekedések meddő esztendőiben testvérlelkek távoli szimatát szimatolja. Ennyi kétségtelen. Sőt: vitán felül áll. A gondolat — mint olyan — nem új. Megpendítették már jóval cinikusabb emberek is, hogy a poéta és a prédikátor hivatása testvérhivatás, azt is, hogy a pap lelkében poéta. Az utóbbira vannak ugyan cáfoló példák, amiket itt mellőzni lesznek kénytelenek, hogy ünneprontás súlyos hümbébe essem. A gondolat mostani formájában fölfrissítve, mindenesetre novum, mert egyenesen könyvlatkozatja, hogy ne a pap legyen költő — ha lenni tud — hanem a költő legyen pap. Hitben megerősödve, elhatározásban fölverte, kivitelre elszánva hirdetik ezt az eszmét az emberi jószág keresésében elkábulult tiszteletreméltó és jóhiszemű mániákusok.

*

Nos, helyben is vagyunk. Tehát költők a szószéken, halljuk a jelszót mi, jelszavak millió változatával fejbeközlintett szegény emberek, akik eddig mindig pontosan kihúztuk a lutrit a jelen összetörzött kultúröpredékától. Nem szabad rossznéven venni és engedtesék meg épen ezért, hogy az elmúlt tanulságokra való tekintettel, legalább is, óvatossá legyünk

*

Mert álljunk meg egy pillanatra. A költők papok. A kiválasztottak elit-fajtájából. Pizkosan is, testi és lelki bogarakkal is, agyuk ágyékában fájdalmas gondolatok fájdalmas terhével. Korcsmákban és tizedrangu lebuikokban, székesegyházakban és csöndes kálvinista falvak templomában, mindenütt és mindenkor papok a költők, fejük fölött minden idők emberi szenvedéseinket, tisztán kimentett csillogó glóriájával. A költők papok. A szentírás követelményének megfelelően leszürodött olyan királyi papsága, amely jajongva és mellet verve, sirva és nevetve hordozza körül az elesni készülő ember figyelmeztető véres kardját. Panaszt, sérelmet, szenvedést és elvesztett lelkek egyensúlyát. Aki együtt sir az emberekkel, együtt nevet mindenki ártatlan mulatságával, együtt szenved mindenki beteg baját az pap, az az isteni szikra lángostoru parádés kocsi. Az költő. És pap. És vissza. Ahogy tetszik.

*

Léven ez egyszerű és bizonyításra egyáltalán nem szoruló régi igazság, ezért felelősségem teljes tudatában, minden további nélkül föltételezem, hogy azok is tisztában vannak vele, akik a szóbanforgó poéta-prédikátor eszméjét fölvetették. De akkor tisztelettel kérdzem itt a fórum nyílt színe előtt, hogy miért kell a költőket a szószék kalodá-

jába csukni, miért szükséges a szárnyaló gondolat számára szabadalmazott demarkacionális vonalat sürgetni. Ki az a vakmerő elbizakodott, aki a költők sovány zsirijából sápot akar sápolni, ki a szent önkivételre forgalmi adót akar kivetni.

*

Valami bizonytalansággal büzlök a kifecélt filozófia berkeiben. Mert hiába, nem lehet attól a gyanútól szabadulni, hogy itt ismét a háborús évek által el-sorvasztott néhány lelki impotens lépett sorompóba, hogy tehetetlen és vérszegény filozófiájának vizes lepedőjét terítse, a nagy katalizmából egyetlen épen kikerült valamire: a költészetre. A jelszó: az ember megmentése. Az eredmény: az emberi gondolatnak szabályok kutyaszorítójába való préselése. A lényeg: a vibráló emberlelkek inficiálása.

*

És mindez történhetik, sőt talán történik is, a teljes jóhiszeműség jegyében, öngyilkossági járványok, éhségek és meghasonlások legvilharosabb korszakában. Akkor, amikor emberproceszsiók szívszorogva leszik fel az örök kérdést: Adám hol vagy? Meg kell végre üzenni az utolsó évtized mérgező hulláinak, hogy van a népbolondításnál kielégítőbb perverzitás is. És hogy nincs erkölcselenség. Csak erkölcsnélküliség. És hogy nincs hitelenség. Csak hitnélküliség. És hogy mindez nincs, azt a nyugtalanul kereső ember az élet-től elvonatkoztatott filozófia álbálványainak köszönheti. A poéta prédikátorok hamis prédikátorainak. Ezek a kis hamisak máris megbuktak. Elégtelesen Mindenből. Ezt az elfuserált osztályt még sajtó alatt levő propaganda könyvek megjelenése után sem fogják már megismételhetni. Egész biztosan.

Mesterházy Ambrus

OLASZ DOLGOK

Irtá: BAEDEKER

A cicisbeo

Cicisbeo... Régi szó ez régi fogalomra, mondjuk: egy intézménynek a megnevezésére, amely Olaszországban az úri körökben és a polgárok közt kötött házasságoknak olyan járuléka volt mindig, mint — akár az egyházi áldás. Talán nincsen ország, ahol a házasságot már jó korán — sokkal az u. n. modern idők s a férj és feleség közti viszony átértékelésének a korszaka előtt — olyan kevésbé vették komolyan, mint Itáliában. Mikor a boldog jegyesek az oltár szőnyegén álltak, már akkor fölmerült gyakran az aszisztáló ünnepi közönség soraiban a kérdés: *chi sarà il cicisbeo?* Ki lesz a házibarát?

Egy kicsit korán, ugy-e? Mert valószínű, hogy a szűzesen piruló, vagy a rájaváró misztikumtól sáppadozó menyasszony ez ünnepi órában őszintén rebegte el a holtomiglan-holtodiglant, s távolról se gondolt arra, hogy a képzeletét s az érzelkeit nem sokára nem az a férfi fogja foglalkoztatni, aki ez ünnepi órában mellette állt. De a publikum, a jó násznép, többet sejtett, mint e most még ártatlan szűz; tudta, hogy mi a folytatása az esketési aktusnak s mi a sorsa a szent házasságnak; nem kételkedett azon, hogy pár év múlva a boldog menyecske gyakrabban lesz látható egy idegen ur társaságában, mint a férjében, — a kérdés csak az lehetett ott a templomi tereferében, hogy: *ki lesz az az uriember?*... Az olasz menyasszony, aki különben is szerfölt: korán megy férjhez, rendszerint ártatlan ében az érdekes ügyben, — ő nem hozta ezt a jóbarátot a házhoz, (bár olyik esetben az is megtörténhetett); a sors és a társasélet gondoskodik a házasszony e kibovítéséről, a cicisbeo egyszerre csak ott terem az asszony mellett, s nem ritkán a férj ajándékozta meg vele a feleségét.

A házasság mindenütt unalmas egy kicsit, s Olaszországban, ahol a férjek könnyelműbbek (vagy mondjuk így: még könnyelműbbek), mint másutt, még unalmasabb. Hihetetlenül rövid idő alatt történik meg, hogy a férj elmaradozik az otthonától, s hogy az asszony, aki különben se foglalkozik annyit a háztartásával, mint a hasonló rangbeli francia vagy német nő, »majd meghal az unalomtól.« Ha a hölgy csinos és temperamentumos, s olyan uriember forgolódik körülötte, aki eltalálja az olyannyira fontos pszichológiai momentumot, amely ily körülmények között ugyancsak gyakran kínálkozik, akkor a cicisbeo állása hamar be van töltve. De, mint említettem, az se ritka eset, hogy a figyelmes és gyöngéd férj az, aki — jóvátenni óhajtván a kilengéseit, — ellátja ilyen széptevővel az unatkozó hitvestársát, s valamelyik barátjával kísérteti őt végig a városban, a bevásárlásainál és korzózás közben. Ez viszi őt színházba is, ahol végig marad vele, míg a férj (aki esetleg más asszonynak

lett közben a cicisbeo-ja) csak egy-egy felvonásra vagy egy entre-act-ra látogat el a páholyába. Ha aztán az asszony és ez az ur csak egy kicsit rokonszenveznek egymással, ebből a kellemes kis hivatalból könnyen lesz valóságos szerelmi viszony, s ebben az esetben a férjnek bátran kiálthatja oda a közvélemény és a vénasszonyok kara: *Tu l'as voulu, Georges Dandin!* S Dandin ur, talán csakugyan így és ezt akarta, mert tudva azt, hogy önagysága immár nem unatkozik, nyugodtan járhat a klubjába és — a mások feleségei után.

Ez a célszerű intézmény még egész glóriájában megvan a szépséges Itáliában és annak szerelmes városaiban, és cicisbeo-kkal (modernebb néven: *cavaliere-servente-kkel*) ma is ép úgy találkozunk ottan, mint a Stendhal s a többi olasz utleirók rajzaiban, a Balzac velencei tárgyú pompás novellájában, a *Massimilla Doni*-ban s a Byron itáliai naplójegyzeteiben. A mi szeretetreméltó Kisfaludy Sándorunk is sok édes órát közzönhetett e célszerű intézménynek, s bizonyos elégtétellel olvastam a »Napló«-jában, hogy ez a daliás nemes gardista mily hódításokat tett a felső-itáliai szép asszonyok »táborában.«

— Én a többi között — írja a Himfy Szerelmének költője — meg ismerkedtem egy bizonyos Marchese Castiglioni-val, a' ki nagy hajlandóságát jelentvén erántam, barátságomat kérte és mindenben szolgálatját ajánlotta Olaszországban mulatozásomban.

A márki ur aztán bemutatta a fess gárdistát a mantuai »társaság« hölgyeinek, s »elvezeté őt egy palotába is, a' hol az ide való ifjúságból a' Muzsikakedvelők Concertet adának.«

— A dámák közül — folytatja Kisfaludy — a' kiknek itt felvezetteték, különös említést érdemel a' Hertzeznő Gonzága, egy fiatal, szép, tsendes, epedő kék szemű, szöke dáma a' kinek Castiglioni sok ideig vala Ganymedje, *Cavaliere servente* olaszul. Stb.

Hogy a kesergő és holdog szerelem poétája minő szerepet játszott az epedő grófnő körül, a följegyzéseiből nem tűnik ki egészen világosan, de hogy az itáliai dámák között becsületet szerzett a magyar névnek és tekintélyt magának, azt elárulják a naplói. Mint író pedig dicséri az, hogy amikor a följegyzéseit írta — 1796-ban — az ő kedves régies nyelvén olyan kitünő rajzát nyújtja a cicisbeo-k intézményének, amelynél találobbat sem előtte, sem utána nem írt senki ama ezer utleirós közül, akik e témával foglalkoztak. A leírása itt következik:

— Keresztény hallgatók, figyelmezzetek. Itt a' leányok általljában véve nagy és szoros zabolában tartatnak. Amort ők tsak nevérol ismerik, ha tsak valamely különös és ritka furtsaság által hozzájuk nem orozkodik ő kis istensé-

ge; valamedig Hymen őket meg nem köti. Ha egyszer asszonyok, akkor azután egy közönséges szokás által, melly már egész törvénné lett, és a' mit az olasz asszonyok szorgalmatosan fenntartanak, szivek, lelkek, testek olly szabad, a' mind akarják. Kezeken kívül, mellyel férjeknek adának. Szabadon és kények szerent választhatnak ők magoknak egy férjfiat, a' ki már jó reggel istennéjéhez, Bellájához megyen, és a' még ágyában heverőnek vagy történeteket beszéll, vagy olvas; azután őket öltöztetni segíti — aztán a' pamlagra vagy dívánra le ülnek, melly ezer féle furtsaságokat beszélhetne immár kettőjokról; aztán edgyütt mennek vagy kotsizni vagy lovagolni; azután a' theátromba, azután ismét haza, és a' férjfiu némellykor haza megy, néha pedig (ha az asszony a' lelkektől fél) nálla is marad — — S ez a' választott férjfiu azután az ugy nevezett *Cavaliere Servente*, néha rabja, néha barátja, néha despotája az asszonynak, a' mint a' dolog és az alku hozza magával. Az asszonynak férje őtet szivesen látja, barátjának nevezi, és utjából ki tér, tsak lopval jön öszve feleségével. De tudni kell azt is, hogy ez meg hasonlóképpen más feleségének szolgáto Cavallerja.

Amint e plasztikus leírásból látni, a cicisbeo szerepe semmi veszéllyel se jár s igen kényelmes állás. Szivesen vállalkozott hát rá mindenki, akinek a szive szabad volt s az udvarlás terén előmenetelt óhajtott. Másutt ez az intézmény a *harmadik* című ismeretes, sokkal több kockázattal járó vállalkozás, s a kulturális jelentősége is kisebb. Velencében, amint az a Lord Byron akkori naplóiban olvasható, ugyszólván háztartási cikk, s minden művelt család szalonjának, ebédelőjének, budoárjának és sokszor a hálószobájának is leltári darabja volt. A modern olaszok távolról se olyan féltékenyek és jóval kevésbé becsület-féltők, mint aminőnek a szép Desdemona híres urát ismerjük, aki egyébaránt nem volt itáliai vér, hanem bösz »sötétbőr.« Shakespeare, akár utazott olasz földön, akár nem, (amiről még mindig folyik az eldöntetlen vita), jól ismerte az ő taljánjait, s igen szerencsés kézzel és drámaköltői tollal nem olasz katonát választott a szomorujátéka hősiül, hanem olyan fajtájut, aki kész becsületfétésből megfojtani a hitvesét, mielőtt az imádkozott volna. Ha Otello olasz normáltérj, akkor elfogadja, sőt ráerölteti Cassio hadnagy urat a felesége cicisbeo-jául, s akkor sugdoshat a fülebe a komisz Jágó akármit, a fehérbőrű férj azt felelte volna neki: »ne avatkozzál a családi ügyeimbe!« Magában pedig azt gondolja: »Hadd mulasson a szegény kis asszonyka!«

A cicisbeo szó egyébaránt a régi *cicisbeare*-ből származik, ami körülbelül annyit jelent, mint a rokon eredetű és hangzásu francia »chuchoter.« E szó sajátos véletlenségből még a magyar susogás, vagy suttogáshoz is igen hasonlít s találon jellemzi a cicisbeo és »cavaliere servente« meg az imádot hölgy közti barátságos viszonyt, amely rendszeren azzal szokott kezdődni, hogy a nő bizalmasan »suttog« a flörtjével, sugdos apró titkokskákat a cicisbeo-jával, aktivel — még ha nincs is komoly és házasságtörő viszonya — suttongva közli a kis intimitásait.

A cicisbeo, akit ilyformán suttogónak is lehetne nevezni, nem mingyárt szeretője az asszonynak, de ha nem abszolút fajankó, azzá lesz bizonnyal. Az ily *cavaliere* nem sült bolond, hogy csak némi bizalmaskodás kedvéért legyen az urnőjének hűséges kísérlője, alázatos szolgálja, megbizható hírnöke, hirhordója, bevásárlója, hordárja és minden egyébje. Másrészt pedig a férjétől elhanyagolt s benső udvarlásnak kiszolgált asszonyka rendszeren sokkal hiubb, semhogy ne ragaszkodna föltétlenül ahhoz, hogy a lovagjával — amint Kisfaludy Sándor nevezi: Ganymédjével — tüntetően mutakozzon a nyilvánosság előtt, s hogy jobban leköttesse őt magának, mindig több-több kegyben s végül az *ultimo favore*-ban, a végső és legnagyobb kedvezésben is részesül. Aki játszik a tüzzel, el lehet készülvé-

hogyan megégeti, sőt néha fölperzseli magát. A *Childe Harold* és *Don Juan* nagy költője is így kezdte meg szolgálo lovag-i pályáját a szép Giulietta (Quicquid grófne) mellett. Itt persze a fiórt nem folyt oty vizjátéki mederben, mint a többi hasonló szerelmesnél, mert Byron tulzsenvedélyes volt, s a szép asszony férje is csak egy bizonyos határig értette a tréfiát. Azután drámatíva lett a viszony, s mert a költő irított minden sablonról, a cicisbeo-ból következő *amoroso* s a szeretőnek őrlőngő Lorántja lett.

Az elalta viszonyokat nagyon egyszerűsíti az a körülmény, hogy a férj mindig a helyzet magaslatán s illetőleg annak ugyancsak alsó szintjén áll, onnan gyönyörködik két szerető sziv egybedobbanásán s féltékenység és irigység nélkül szemléli a felesége és barátja boldog szövetségét. Ez a keletkezési különbségtől meg az olasz háromszöget a többi nemzeteknél szokásos geometriai alakzattól. Egyebütt Európában rendszerint csak a publikum tud arról, ha valamely hölgynek van cicisbeo-ja, s az egész város tisztában van az illetőnek a személyiségevel, míg Itáliában mindezeket az érdekes adatokat a férj

is tudja, s néha előbb, mint mások. Ami nagy megnyugvására szolgálhat az u. n. közerkölcének, amely — ha a férj jámborul belenyugszik — nem tartozik illikozná, méltatlankodni és megbotránkozni. Sőt könnyebbé kell legyen az egyéni lelkiismeretnek is, — mert e viszonyokban az olasz házasságoknál három embernek nyugodt, tiszta és makulátlan a lelkiismerete, míg egyéb népeknél csak egyé, a derék és gyanutlan férjé.

Ajánlatos is, hogy a helyzet a szolgálo lovag dolgában igyen alakuljon. Mert ha Itáliában a férj nem tud vagy nem akar tudni róla, akkor nem mernek senkinek se ajánlani ezt a máskülönben elég gyönyörűséggel kínálkozó kedves kis tisztséget. Azt a cicisbeo-t, akit a férj tőr vagy a hivatalába ép ő installál, a férj is szereti — néha nem kevésbé, mint az asszony, — mert hiszen az ő férji legényéletét is kellemes teszi. De ha valaki az ő tudta és beleegyezése ellenére akarna ily szallumot elfoglalni, akkor nehéz szerepet — s az életével is — játszana. *Ländlich, stülich.* Itáliában csak a férfiak tudtával és helyesléssel illik az asszonyaikat udvarolni.

letekre vonatkoznak, nem kívánok most az általános discussio folyamán szólani, hiszem mindezen észrevételek, ame-

lyek egyik, vagy másik szónok által most előadattak, a részletes vitánál is elő fognak fordulni.

TERE-FERE

Francia ügyvédek kienstogása. A francia ügyvédeknek tilos közvetítők által kienstogást fogni. Ezt az ügyvédi kamara annyira nem tartja összegezettenetnek az ügyvédi pálya becsületével, hogy a rendelkezés ellen vétőket megfosztja a diplomától.

Még ma is beszélnek arról a tragikus esetről, mely nemrég történt meg. Egy párisi ügyvédet rajtakaptak, amint egy börtönőr által kienstogást akart szervezni magának s miután az ügyvédi kamara törülte tagjai közül, az ügyvéd kétségbeesésében föbelötte magát.

De azért az ügyvédi kamarát elég gyakran kijátszák a szemfüles fiskálisok.

Ujabbán ismét följelentés érkezett az ügyvédi kamarához, hogy egy ügyvéd valami cipőfényesítőt szerződtetett, beállította a törvényszék udvarába s az fog neki ügyfeleket.

Ez a cipőfényesítő, mikor a törvényszék udvarán megpillant egy kétségbeesett hölgyet, kinek a rokona az igazságszolgáltatás karmái közé került, oda-lopakodik hozzá, kissé vigasztalja, aztán közli vele az ő fiskálisának a nevét, aki ilyes ember, olcsó, nagyon gyorsan elsimítja majd az ügyet.

Mikor az ügyvédi kamarának ez tudomására jutott, megbizta egyik tagját, hogy járjon végére a dolognak. Az ifjú kolléga, akiben egy Scherlock Holmes veszett el, nyomban álrühát öltött, gyűrött kalapját szemére huzta, rongyos cipőjét odatette a cipőfényesítő számlájára.

Amíg az pucolta cipőjét, az ügyvéd rázta a fejét, bosszusan mormogott:

— Jaj, micsoda bajba keveredtem! Isten tudja, hogy mázsom ki belőle. Csak lenne valami ügyes ügyvédem.

— A cipőfényesítő, aki jól ismerte az ügyvédi kamara ez oszlopos tagját, nem ugrott be, hanem így válaszolt:

— Jó ügyvédet tetszik keresni? Én tudnék egyet, aki azonnal kihuzza magát.

Erre rámutatott arra az urra, akinek cipőjét fényesítette s tovább pucolta a cipőjét, gunyosan hallgatva.

Cári szobrok Szovjetországon. A *Corriere della Sera* egyik munkatársát kiküldte a Vörös-Oroszországba. Leningradba, a néhai Szent-Pétervárra. Az az élményeiről a következőképp számolt be:

— Mikor az indóházból kélpek a Nikolajevszky-Voksal-térre, első érzésem az, hogy itt a bolszeviki forradalom sokkal kevesebbet rombolt, mint egyéb városokban.

— III. Sándor cár lovasszobra még ott áll a tér közepén. Azt láttem, hogy helyette egy sarlót meg egy kalapácsot lelek, — azt a jelképet, mellyel általában helyettesíteni szokták a Romanov-házását — vagy legalább is azt képzeltem, hogy a cári múlt e jellegzetes emlékeit elduszították vagy befőttek valamilyen módon. De nem. Még mindig ott ül nyergében a régi cár s egészen közel kell menni hozzá, hogy megtudjuk, miért nem takarították el innen.

A szobor alapzatára a bolszeviek órsiás betűkkel az alábbi figyelmeztetést biggyesztették: *»Fiamat és atyámat még az én életemben kivégezték s én megkaptam szörnyűséges örökségemet. Öntől vasból meredek itt föl, mint egy rém, figyelmeztetni a népet, hogy az egyeduralkodók iglát mindörökké szét-törjék.»*

— Nagy Péter cár. II. Katalin, I. Miklós szobrai is a régi helyükön állnak, de minden figyelmeztetés nélkül. Leningradban a forradalom sok történelmi

emléket megkímélt, Moszkvában, Odesz szában, Kievbén és sok-sok más városban azonban a Romanovokat egytől-egyig ledöntötték bronz-trónusaikról.

*

A legújabb irodalmi iskola. A legújabb irodalmi iskola hívei a surrealisták, kik a dadaisták örökébe léptek. Most Párisban parázs botrányt rendeztek.

Három ékszánt irodalmár vagy forradalmár egy szárnységétől követve, berontott a legnagyobb irodalmi lap szerkesztőségébe, megverte a főszerkesztőt, dulakodott a gépirókissasszony-nal, ki sápadtan nézte végig ezt a jelenetet, ledobott egy csillárt és két telefonkészüléket az emeletről, végül aztán a rendőr bekísérte őket a rendőrségre.

Mindenre az adott okot, hogy az illető lap, a *Nouvelles littéraires* bírálgatni merté működésüket. A szerkesztő néhány sebet kapott az orrán, a fiatalembereket kihallgatták a rendőrségen, mámap pedig az összes újságok rólu cikkeztek. Kell-e ennél nagyobb irodalmi siker?

A surrealisták a dadaisták egyenesen leszármazottai, akik 1917-ben a zürichi Voltaire-kabarcból, a háborus szökevények s nemzetközi kémek gyülekezőhelyéről bocsátották világra kiáltványukat, melyben mindent lecsepültek, elsősorban a költészetet s azt hirdették, hogy az élet kimédia, nem érdemes semmit sem komolyan, az izlést legkevésbé venni. 1919-ben diadalmasan bevonultak Párisba, divatosokká váltak, szinte akadémikusok lettek. Őket követik a surrealisták az urálmon, kik az ember gyarlósága miatt sopánkodnak, bámulják a hatalmas égboltot, az élet egyetlen valaminek való céljának az öngyilkosságot meg a potoszkodást tekintik, menydörögnek a bankárok, a politikusok és kritikusok ellen, ostorozzák a rothadt jelent, forradalmat akarnak minden téren, maguk sem tudják, még milyen formában. Egyelőre az irodalmi lapok szerkesztőt fenyegetik meg, akik ellenük írnak.

Ezek az ifjak a régi romantikusokhoz hasonlítanak. Nem találják helyüket abban a korban, amelyben élnek. Csak talán majd a rendőrség téríti őket észhez, hogy ők is kortársak.

*

Buddha-szobor Newyorkban. A nagy nemzetközi fővárosokat már az idegen istenek is fenyegetik!

Budha, a méltóságos arcu szelíd isten, ki összekuporodva ül a Nirvánába sűpedve közönyösen és szenttelenül szemléli a földi élet hlu zajgását a Sansarát, a kövér és kiégett szent majdnem trónra került az üzlet lázas városában, Newyorkban, a Central-parkban.

Az észak-amerikai fővárosban tartózkodó budhista ottani híveik között nyilvános aláírások útján 100.000 dollárt gyűjtöttek erre a célra s szabályos kérvényt intéztek a közparkok rendőri biztosához, Galetin urhoz, hogy engedje meg a Keleti Isten-szobor fölállítását.

Galetin ur bármennyire szabadon is gondolkozik, nem tudta megadni ehhez való beleegyezését, mert az összes newyorki egyházak egyetértelműen tiltakoztak a terv ellen, hogy ez a szerintük barbár isten városi területen szobrot kaphasson.

Talán attól féltek, hogy az eszmék és vallások iránt oly közönyös amerikai lélek kissé magába mélyed, mikor megpillantja a csöndesség és áhitat e szobrát? Vagy talán Buddhának nem volt bevándorlási engedélye? Nem tudjuk.

*

Emlékezzünk régiekről

A magyar képviselőház első román képviselője románul kezdett beszélni — „Felszólalása se ingerültséget se keserűséget nem okozott” — mondotta Deák Ferenc, aki szerint „az ember becsét, értékét, alkalmas voltát nem a grammatika és szótár szerint kell megbírálni”

Az elmúlt két vasárnap a magyar képviselőház első közigazgatási vitájából közöltünk részleteket. Az alábbi idézet a képviselőház 1867 március 7-iki naplójából való. Miletics Szvetozár elmondta már beszédét. Utána állt fel Macellária Illés, utána nyomban Deák Ferenc. Ezt az érdekes s különösen tanulságossá vált jelenetet a képviselőház napló a következőképpen örökíti meg:

Macellária Illés román nyelven kezd szólni. (Zaj, fölkiáltások: az elnök intse rendre!)

Elnök: Az ország által hozott s a koronás fejedelem által is megerősített törvényt azt rendeli, hogy az országgyűlésen a tanácskozási nyelv a magyar. Ezen törvénynek tiszteletben tartása minden képviselőnek kötelességében áll. (Helyeslés.)

Macellária Illés: T. Ház! Nem voltam erre elkészülve. Ki kell mondanom uraim, hogy én is épen a törvény értelmében voltam bátor anyai nyelvemmel felszólalni. (Fölkiáltások: Melyik törvény értelmében?) A december hó 25-iki kegy. kir. leirat értelmében létrejött törvények alapján. Ennek következtében feljogosítva éreztem magamat, t. Ház, minthogy itt a jogokat tisztelni fogják és a szobni országgyűlésnek 1863-ban hozott határozata értelmében voltam bátor felszólalni.

Elnök: Kérem a t. képviselő urat, hogy a ház szabályait tiszteletbe tartsa.

Macellária Illés: Midőn anyanyelvemen kezdtem szólni, megvallom, nem hittem, hogy ingerültséget és visszatetszést fogok okozni, ez azonban fájdalom, megtörtént. (Fölkiáltások: Nincs ingerültség!) Mint erdélyi és román hazafi, akkor, midőn látom, hogy Magyarország és a nemes magyar nemzet függetlenségét és alkotmányát visszanyerte, csak örvendeni tudok. Hiszen nemzetem is századokig és épen eszen haza szabadságának visszanyeréséért küzdött és fog küzdeni mindig, mert tudja, hogy haza nélkül szabadság nem létezik, de az anyai nyelv használata nélkül a haza és nemzetiség is csak illuzió. Még egyszer ismétlem, hogy nem lévén elkészülve az ilyen fogadtatásra, de szándékosan sem lévén ingerültséget és visszatetszést idézni elő: a szótól el-ülök, de jogomat fentartom arra, hogy beszédemet írásban adjam be.

Deák Ferenc: T. Ház! Minden hazafi, legyen az magyar, román, szerb vagy

szláv, a szabadságnak azon első szabályát tudja okvetlenül, hogy tiszteletben kell tartani azon állam törvényeit, amelyhez tartozunk és amelyben élünk. Nagyon szomorú volna, ha most, midőn alkotmányuk visszaállított, elsőben is mindjárt azon kezdődök, hogy a megennálló és meg nem változtatott törvényt tetéleg magunk szegnének meg. A törvény világos: mennyire lesz szükséges ezt továbbra is megtartani, az a Ház bölcseségétől is függ, hanem, míg fennáll, addig ahhoz kell alkalmazkodnunk.

Több jeles hazafiak vannak itt, több nemzetiséghez tartozók; mindenki szereti a maga nemzetiségét, szereti a maga nyelvét, de egyedül a törvény iránti tiszteletből még eddig meg nem kísérté senki itt a Ház előtt más nyelven szólni, mint amit a törvény kiszabott. Maga a t. képviselő bizonyosan egyenesen a törvény iránti tiszteletből állott el attól, amit elkezdett, t. i. a más nyelven felszólalástól.

Egyebiránt bizonyossá teszem a t. képviselőt, hogy felszólalása se ingerültséget, se keserűséget nem okozott. (Helyeslés.) Szomorú volna, ha az indulatosság, a keserűség és az ingerültség a teremben is lábra kapna. A nemzetiségi törekvések korunkban époly korszerűeknek látszanak, mint egykor a vallási viszályok voltak; de remélem Istenről, hogy valaminet vagy elérjük, vagy közel vagyunk azon időhöz, ahol az ember becsét nem a katekizmus szerint ítéli meg, úgy eljön azon idő is midőn az ember becsét, értékét, alkalmas voltát, nem a grammatika és a szótár szerint bírálják meg. (Helyeslés.) Várjuk be ezen időt és addig is legyünk egymás iránt méltányosak és türelmesek: ingerültség nélkül sokkal könnyebben fogjuk megokolni azon kérdést, mely előttünk fekszik, mint az ingerültség árjának meszszerezadót áradatával, mely célhoz nem, sőt attól inkább elvezet. (Tetszés.)

En tehát arra kérem a t. képviselőházat is, tekintsük ezen dolgot ez alkalommal bevezettnék; ne mozdítson benünket el semmi azon szándéktól, melyet föliratainkban annyiszor kifejtettünk, hogy t. i. a rendes törvényhozás útján szándékozunk a haza minden nyelvű, ajku és vallásu polgárai iránt teljes mértékben igazságosak és méltányosak lenni.

A tenforgó tárgyra nézve azért, mert azok, amik itt előadattak, inkább a rész-

ISTEN TENYERÉN

Menton, július havában

Az ég itt egyformán kék mindig, akár a tenger. Néha hajó borzolja fel fehér vitorláival a vizet, mint mikor felhő vonul át az égen. Néha bárányszerű felhő uszik át az égbolton, mint egy fehér vitorlás a tengeren.

»Menton, november, Azurországra.« Itt írta egyik legszebb versét Ady Endre. Ó, tengerpart, alkony, kis hotelszobák! Ezek az emberek nem emlékeznek Rá és a verset, amit náluk, róluk írt, nem is olvasták soha. Az emberek itt börfolyamokat olvasnak, nem verseket.

Künn a világban viharok dühnek, árvizek és katasztrófák, de itt minden csöndes, áldott, paradicsomi békeség. Egy falatnyi történelemelőtti paradicsom ez a föld Isten tenyerén, amelynek Ádámjai és Éváik elfelejtették beleharapni abba a bizonyos felvilágosító almába és most csak éldegélnék jámbor tudatlanságban, napienyben, ásitozva és unatkozón, a tenger védelme alatt.

Mentonból mindössze tizenöt lépés az olasz határ. A multkor este, ahogy gyanútlanul sétáltam a tengerparton, hirtelen elibém ugrott egy pöttömnyi olasz finác és kezében egy életnagyságu puskával, a legkomolyabban megkérdezte tőlem:

— Van-e valami elvámolni valója?

Szó nélkül kiforgattam a zsebeimet, ami szemmel láthatólag megnyugtatta a derék pénzügyőrt. De azért tovább fogatott félhivatalos hangon:

— Mit szándékozik Olaszországban csinálni?

— Kérem az utlevelét.

Miután előbb összehasonlította velem a fényképemet, nagylelkűen beleegyezésért adta olaszországi utamhoz. Nyolc órákor még egy kis olasz vendéglőben vacsoráztam, de kilencre már otthon voltam az ágyamban Franciaországban. Mifelénk Szuboticián az ilyen nemzetközi sétához legalább is miniszterelnöki engedély kellene — természetesen százdináros okmánybélyeggel ellátva.

A strand fele Itáliához tartozik. Ha Ventimiglián megye be az ember a vízbe, két lírát fizet a jegyért, míg Mentonban egy frankért lehet lubickolni az Oceánban. Olaszország nemrégiben szigorú rendeletet adott ki az illetlen fürdőresszek ellen. Szegény olasz dámának nyakig be kell gombolózni a vízben. A franciák persze liberálisabbak és a mentoni strandon olyan meztelenül futkározhat bárki, ahogy csak jól esik. Am ha az önfeledt női fürdővendég a maga jól felfogott szemérmelenségével átszik olasz vizekre, nyomban lekapcsolják. Direkt szemérem-örök cirkálnak a tengeren, egy egész flotta és mint ahogy a világháború idején fenékre furták az ellenséges hajókat, most egyszerűen elcsipik a szabad prédául hagyott női bájukat, ott, ahol érik és alaposan megvámolják. Nem tiltott határátlépésért, hanem szemérem elleni kihágásért. *Ez az egyetlen adó, amit Mussolini a női nemnek keres.*

Éjszakánként fekete hajók surrannak át olasz vizekről a francia kikötőkhöz. Gyárosok, politikusok és magánosok, akik megmérték tartani az elveiket és akiket halállal fenyegetett meg a fascista ökök, menekülnek a Duce gyilkos árnyékából. Az emberek itt még szeretik az életüket.

Öt párisi újságíró nyaral velünk a Garavánon. Egész nap kártyáznak, szivaroznak, fényképeznek és hajtják a legyeket. Döbbenetesen unalmas társaság, csak úgy tudom felvillanyozni őket, hogy amikor gyanútlanul üldögélnek egy csomóban, ártatlanul közibük hullajtom a Gránátot. Például:

— Ez a Cocteau milven zseniális író!

Először elsápadnak, mindenki elnémul, aztán elemi erővel tör fel keblükből a felháborodás:

— Mit? Ki? Az a marha?

— De hisz az agyalágyult!

— Nem is ösmeri az abécét!

— Emlékszem még élénken, amikor meztelb bekocogott hozzánk a redakcióba és sirva könyörgött, hogy adjunk le valamit a kézírataiból, mert nincs befejező falatja!

— Ugyan! A felesége egy gazdag nő és agyonreklámozza!

... Öt perc alatt felélénkült az egész trupp, pezseg, forr, minden és tíz perc múlva Cocteau ur el van intézve a sárga földig. Még a keresztvíz se maradt rajta.

A szomszédunk egy természetbúvár. Állandóan csupa büz és állandóan kísérletezik. Délben, az ebédnél nem ihattam vizet, mert kölcsönkérte a poharamat kísérleti célokra és miközben a szomjúság úgy gyötört, hogy majdnem vértanuja lettem a tudománynak, végig kellett nézmem, hogy az ősz tudós mint dugott egy hangyát és egy szunyogot a poharam alá. A két szerencsétlen férget azután addig szekirozta és heccelte, míg hajba nem kaptak és véres verekedés nem támadt a dologból. Szegény szunyog huzta a rövidet és miután meg egyszer megvetően kiöltötte fullánkját a professzorra, kilehelte a lelkét. Nálunk odahaza az ilyen malackodásért jól megpofozzák a gyereket, de a vén búvárnak óriási sikere volt az étteremben és bámulói lelkesen megtapsolták.

Kíváncsi lettem az agg állatkinzó multjára és ebédután, míg lábvizet vett a parton, meginterjúvoltam. Kiderült, hogy a vérszomjas aggastyán ezelőtt szenvedélyes bélyeggyűjtő volt. Egyszer fiöltvön csipte egy trópusi szunyog és ekkor vérbosszút esküdött. Azóta naponta elfogyasztott egy csomó szunyogot. De mivel ő nem piszkítja be a kezét ilyen nyomorult féreggel, a kivégzést rendszerint egy hangyával hajtja végre.

Mondtam neki, hogy a bolha egy sokkal intelligensebb állat. Megköszönte a szíves felvilágosítást és megígérte, hogy legközelebb tüzetesen szemügyre veszi ezt a műfajt. Hisz kísérleti anyag akad itt bőven. Nem kell érte a szomszédba menni.

A beszélgetés során kiderült, hogy rokonok vagyunk. Az öregur ugyanis egy született eszt, míg én magyar. Rémm megörültünk a váratlan atyafiságnak és este egy üveg vörös borral mélyítettük ki az ezeréves rokonságot.

— Na eszt igazán nem reméltem! — mondtam kitünő rokonomnak, aki a lakoma végén ragyogó arccal kijelentette, hogy ő is tud ám magyarul, csuhaj, de milyen zamatosan!

— Halljuk! — mondták a társaság francia tagjai és az ősz férfiú legényes pózba vágva magát, egy olyan vérfagyasztó szörnyűséges káromkodást szalajtott ki a száján, amitől a legelvetemültebb szuboticiai bérkocsisok is a fejük bubjájig elpirultak volna.

Amikor kicsit magamhoz tértem, megkérdeztem tőle:

— Az istenért, hol tanulta?

Az öregur fogatlan ajkai rejtélyes mosolyra nyíltak szét és miután előbb egy kicsit keltette magát, áradozva, ünneplésesen elmesélte a következőket:

— Ezelőtt harminc esztendővel... Budapesten... egy bájos kis színésznő... ma már ünneplés nagy primadonna... az enyém volt... egyszer azután ütött az óra... el kellett válnunk... gyönyörű aranyvakékot vittem neki az utolsó estén... rámborult zokogva... csend volt, csak a szívünk zenélt... és ekkor a legcsudálatosabb estén... a fülembe sugta:... »hogy az a hétszentséges büdös...« (és kimondta végig újra az egészet.)

Francia udvariasság.

Menton és Cap Martin között van egy nagy alagut, padokkal és gyepel tele. Ide jár pihenni és szeretni a környék ifjusága. Az alagutban ugyanis *vannak lámpák, de sohasem égnek.*

Változnak az idők.

A vad hegyilakó hajdan lesbe állt az uton és megrohanta baltájával az idegent. Ma? Elmegey hotelportásnak és számlával vágja fejbe.

Novella téma.

A hotelünkben lakik egy férfi, akinek ijesztően csunya felesége van. Az érdeklázasságnak nem mindennapi esete. A férfi annyira utálja az asszonyt, hogy este, lefekvés előtt, előbb pezsgőt iszik az ágyban, berug és csak amikor már táncol vele a szoba és a butorok, engedi maga mellé a feleségét.

A legnépszerűbb sport itt az autókirándulás. Mindenki autóturát rendez, fel a hegyekbe, élvezni a táj szépségeit. Amikor aztán rohog a turakocsi, mindent porfelhőbe burkol, akár egy csata után. Az egész herce-hurca 25 frankba kerül. Utána jól meg kell mosakodni. Az összes szappangyarak itt hirdetik a legeredményesebben.

A francia szappanhoz *használati utasítást adnak.* Ez a legnagyobb foku szemtelenség

Tamás István

Alakok Kutyapecér

(Vajlon kajinság-e, vagy vétellen, hogy az Állategészségügyi Telepet pont arra az utra helyezték, melynek illatos ut a neve? Ez az ut itt messze a városon kívül valóban illatos a szabad mezők szelétől, a kerítésre hajló fáktól s a kertben nyíló széküktől. Alig megyünk azonban a telepen ötven lépést, a nyers-hus vad szaga üti meg orrunkat s ami ennél türethetlenebb, valami édeskés, enyves, ragadós büz. Egy keramit téglalakkal kirakott, kocsiszínszerű boncoló teremből lép ki a kutyapecér. Csizmát hord, szürkére fakult kék tornainget, mely látni engedi meztelen, izmos karjait. Arca kövér. Orrán lilába látszó piros borvirágok. Erősen pipázik. Nem foghatunk kezét, mert munkából jön s keze kissé véres.)

— Mi a neve?

— Kozarek.

— Tessék?

— Kozarek Ferenc. Igen. Annak vagyok a fia. A hóhérnak. Ő volt az én édesapám. (Nini, ez a testes, negyvennyolc éves férfi milyen gyöngéd.)

— Emlékszik még rá?

— Hogyne. 1894-ben halt meg, husvétkor.

— Hány embert végzett ki az édesapapa?

— Kilencvennyolcat. (Kettő hiányzott a százas jubileumhoz.)

— És hány állatot ölt meg maga?

— Én? Sok ezret. Hiszen itt minden nap van »kiirtás.« Egy hónapra legalább száz esik.

— Hogy került ide?

— Az édesmama (ismét kicsinyit) szíjgyártó inasnak adott, de nem tettett a mesterségem. Aztán a bátyámmal, — az Antallal együtt — beálltunk kutyapecérnek. (Emelkedés vagy hanyalás ez egy hóhér gyermekeinek?)

— Jár még az uccán azzal a sárgaréz horoggal?

— Ma már elnehezdedtem. (Tekintélyes hasára sandít.) Ahhoz futni kell. Fiatalembernek való.

— Mondja, valamikor fogott már agarat is?

— Egyetlen egyet. Egy szép szürke agarat. Ne tessék sajnálni őket annyira. Ha nincs rajtuk szájkosárzat, ebvédjegy, póráz: muszáj. Most különben is sok a veszett eb. Ötvenegy gyanus érkezett ide s harminchéz veszett volt. Egy veszett kecskét is kaptunk.

— Mivel végzik ki?

„VIKTORIA“ gramofonüzletét
Kralja Aleksandrova ulica 6. alá
helyezte. 10797

— Azelőtt csak lebunkóztuk. Ez a legjobb. Egy pillanat. Mint a villámcsapás. Mult tavasszal itt jártak az angol állatvédő egyesület tagjai, több nő, nekik is bemutatottuk a magyar szabadalmat. Megvoltak vele elégedve. Többet ér a sztrichnin-oltásnál is, mert azzal az állat néha percekig szenved. De most kaptunk egy angol pisztolyt. Ezt használjuk. Majd megmutatom. Parancsoljon.

(Szeretreméltóan betessékel a műhelyébe. Mázsaszámra áll itt, valóságos hegyekben, a különböző állati hulladék. Nyuzott macska a padlón, mint tányéron az özgerinc s a fogason egy tarka kutya, döglött, mint egy bekecs. A pecér kezembe adja azt a bizonyos pisztolyt, melyet ekrazitál töltenek meg, a kiirtandó állat koponyájához tartják, elszűtik, mire a pisztoly csöve öt centiméterre kiugrik s a golyóval együtt szétroccsolja az agyvelőt. Zöld legyen zsi-bonganak.)

— Nem undorodik?
— Megszoktam.
— Mi fő ott? (Egy fortyogó üstre mutatok.)
— Kiirtott, elkobzott beteg állatok. (Fanyar humorral.) Kutyamáj, macskatüdő, lövese, halszájka.
— Kanári-szív is?
— Talán az is. A zsirt olvasztjuk ki.
— Szóval a kutyából mégis csak lesz szalonja?
— Csak szappan. Padlómosásra.
— Mi történik a többi anyaggal?
— Tessék átjönni velem a másik terembe. Berakjuk ide, ebbe a vashengerbe, gőzt fújtatunk rá, öt-hat légnyomással és főzzük, négy-öt óráig. Tartsa csak oda a tenyerét. 160 Celsius. Ez magát Lucifert is elégetné. Innen hull ki a husliszt. (A földön barna dombocskák vannak. Egyikbe belémarkol.) Ha

átszítják, megdarálják, olyan puha lesz, mint a selyem.

Nem kell tőle félni. Akármilyen lépfenés volt a ló, akármilyen veszett volt a kutya, ez már nem fertőz.

— És mire használják?
— Hát megetetik az állatokkal. Az a kutya, akit ilyen huslisztben tartanak, soha se lesz zsigorás. Meg a halakat is ezen nevelik. Nemrég rendelt belőle hat vagonnal egy haltenyésztő társaság.

— A kutya megeszi a halat s a hal megeszi a kutyát? (Ez is egy formája a halhatatlanságnak.)

— Nálunk semmire vesz kárba, mi nem ásunk el semmit. A bőrt azonnal besózzuk s küldjük a bőrgyárba. Csak az ember teste pusztul el hiába.

— Mit boncoltak itt?
— Kutyát. Veszett volt. A főorvos ur ezt a tüst, meg ezt a kavicsot találta a gyomrában.

— Tart kutyát?
— Mindig volt házőrző ebem. Nagyon szeretem a kutyákat.

(Fiegl igazgató-főorvos urtól hallom, aki később végigvezet a telepen, hogy ez a pecér milyen kintű korbbonok. Látom a falba épített vasketrecet, a veszett ebek zárkát, melyeket minden páciens után fehérizésig hevitének föl, hogy teljesen fertőtlenítsék. A laboratóriumban törzslapok, klinikai leletek, a gazdák neveivel. Egy asztalkán dísznők, lovak bélkövei, lilásszürke, fehér méz-só-lerakódások, csodálatos mértani ábrák. Ezekből a bélkövekből meg lehetne állapítani, hogy az illető állat milyen legelőn legelt milyen vizet ivott. Középpütt egy öt és fél kilós kő, melyet egy ló remese-beléből operáltak ki. Emelgetem s arra gondolok, mennyire lóghatott szegénynek a feje, míg magában hordozta ezt a kis sziklát.)

Kosztolányi Dezső

Filmfelvétel a tempelhofi atelierben

Berlin, július hó.

Privátügyben beszéltem kellett egy magyar filmrendezővel és minthogy már két hónap óta »forgat« — a mozi tolvajnyelén azt jelenti, hogy új filmjének a felvételein dolgozik — kimentem a tempelhofi atelier-ba. Most láttam először filmfelvételt műteremben. Gondolom utoljára is, mert nagyon unalmas.

Az atelier egyemelet magas tágas üvegalátka. Hatalmas vastraverzek tartják, minden keresztgerendára rá van írva, hogy mennyit bír ki. Rendszerint tízezer kilót. Ezekhez építik hozzá a díszleteket. A tempelhofi gyárban négy ilyen atelier van. A kettesben csinálják az »Egy Dubarry — ma« című filmet. Ez a műterem előkelő vendéglőnek van berendezve, rokokó butorokkal, de csak két fala van. Spórolnak a helyvel. A fölvetelhez elég ennyi. A harmadik fal helyén egy konyha van bedíszletezve, előtte dusan megrakott bufféasztallal. A konyhától egy lépésre, a sarokban, kert van, rózsálgas asztalkával.

Az ebédszűnetnek már vége, a díszletmunkások, színészek, operatőrök kezdenek átszivarogni az atelierbe. Az aranyozott fotelekben stálisták hűsölnek. Egyik asztalon orosz újság van. Sok orosz szót hallani, a stálisták legnagyobb részét orosz emigránsok. A filmrendezők előszeretettel angaszálják őket, főként, mert jó ruhák vannak, még a régi időkben, azonkívül nem kell minden alkalommal külön betanítani nekik, hogyan viselkedjenek, hogy fogják a kést és a villát, hogy kell egy hölgyet táncra felkérni. Ahogy mondani szokták, van gyerekszobájuk és most ebből élnek.

Az egyik asztalkánál frakkos színész fest ki az öltöztetőt. A színészt ismerem a moziból, Alfréd Geraschnak hívják. Szerelmes suhancokat szokott alakítani, most is ilyesmit játszik. Tavaly mult ötven éves.

De nem látszik meg rajta. Roppantul vigyáz magára, minden hajszálát külön-külön megvizsgálja a tükör előtt. Kedve-

sen sétál fel-alá és minden fordulónál megkérdez valakit, hogy jó-e a maszkja? Amikor látja, hogy semmi dolgom sincs, odajön hozzám és megkér, hogy vegyek le egy tollpíhét a válláról. Aztán leül és kezével vasalgatja a nadrágja bugiját, csak hogy éles maradjon.

Geraschon és a főszereplőkön általában, sárga fehérenemű van, sárga gallér, sárga ingmell, sárga frakkmellény, nem szabad nagy fehér foltokat hagyni, mert az a képen vakít. A pincérek szalvétája is sárga és a szakácsok köténye is. A filmen ez fehérnek látszik, sőt amikor felgyújtják a higanylámpákat, a műteremben is. A higanylámpa függőleges üvegcsővekből álló nagy tábla, kerekken gördíthető, a csövekben higany izzik. Zöldes-lilás fénye van. Amikor higanyfény mellett meglátom magam a tükörben, megijedtem: az arcomra kékes hullafoltok ültek ki, a szám szederjes-lila, olyan vagyok, mint egy halott. A munkásoknak is ilyen színük van, mindenkinek, aki nincs kifestve.

Csemetés. Először azt hiszem, hogy ez valami jelzés, de ettől kezdve átlag minden percben kétszer berreg valamelyik csengő. Csak arra való, hogy idegesítse a rendezőket és a szereplőket. Senkisémet figyel a csemetésre, nem is lehet tudni, hogy mért szól és ki csönget. A világosító-munkások fent máskálnak a keresztgerendákon a földszint-ről ordítva dirigálják őket a világosító-mester, reflektorokat szegeznek a sarokban álló kert-díszletre. A díszletet körülveszik higanyfénylámpákkal, körülbelül öt méternyire tőle felállítják a felvevőgépet és mellé egy közönséges fotográfáló-masínát. Ezen készülnek az egyes jelenetekről azok a fényképek, amelyeket a mozik aztán kitesznek a kirakatba.

— Ober! — ordít az egyik segédrendező — Herr Ober!

Egy frakkos, szőke pincér jelentkezik. Ez nem pincérnek öltözött színész, hanem igazi főpincér. A Dressel-vendéglőtől kérték kölcsön a buffével együtt.

azért van szükség ezuttal hivatásos pincérekre, mert az egyik jelenetben olyan komplikált tálalás fordul elő, amire egy stálistát, vagy színészt órák alatt se lehetne betanítani.

A három szakács is professzionista. Nagyon izgatottak, hogy most filmezni fognak. Rájuk azonban csak később kerül a sor, először a főur jön. A segédrendező már magyarázza neki, hogy mit kell majd csinálni az asztalnál.

Az összes reflektorok égnek. Kezd türehtelen meleg lenni. A női főszereplő, Korda Mária legyezgeti magát és fészülködik.

— Kérdezd meg — mondja a szobalányának — hogy mikor kezdik?

— Mindjárt, nagyságos asszony — mondja valaki.

A gramofon halkan egy foxtrotot suttog, ezt az amerikai moziszínészek találták ki, hogy zene mellett jobban lehet játszani.

A főrendező, Korda Sándor már ott áll a felvevőgép mellett. Négyyszögletű, kék monoklin keresztül nézi a díszletet.

— Achtung! Aufpassen! — kiáltja. A operatőr kész-állásba helyezkedik. A szereplők, Korda Mária és Gerasch, azonkívül a főpincér beállnak a higanylámpák mögé. Az összes reflektorok kigyulladnak. A kert díszlet most nappali világítást kap.

— Toncsi, vigyázz, menj ki a kézből — mondja Korda magyarul a feleségének. (Kordánét lányneven Farkas Antóniának hívják.)

Az operatőr segédje centiméterszalaggal leméri, hogy milyen messze van a kép a felvevő-készüléktől, amelynek lensésjét eszerint kell beállítani, hogy elég éles legyen. Amikor ez kész, a főrendező int:

— Los!
A főpincér erre a jelre bevezeti Korda Mária-t és Gerasch-t az asztalhoz, a széket megigazítja, a két főszereplő leül, a modern Dubarry grófnő keresztbetezsi a lábát, lovagja rendel a pincérnél. Ez az egész jelenet.

— Elég! — kiáltja Korda — mégegy-szer.

Megismétlik az egészet. Harmadszor is. A negyedik próbánál Kordáné kiszól a képből:

— Nem jobb lenne így a profilom? — és lekonyköl az asztalra.

— Nem. (Hátrákiált a munkásokhoz.) Felvétel! Toncsi ki a képből! Kezdhettek!

Eljátszák az előbbi jelenetet, de most már az operatőr forgatja a kurblit. Amikor elkészülnek vele, még kétszer megismétlik. Biztonság okából minden jelenetet háromszor, vesznek fel.

A felvétel, amit itt leírtam, délután kettőtől ötig tartott. Egyetlen kép. A filmen már két hónapja dolgoznak, reggel kilenctől este tízig, tizenegyig és még a fele se kész. Ötszáz ezer márkás költségvetést csináltak a filmnek, de egy millióba fog kerülni, tehát körülbelül tizennégy millió dinárba.

K—r

A modern Balaton

Irtá: Tábori Kor é!

Van egy kedves régi csudabogar-gyűjteményem, csupa magyar kuriózum; közte balatoni vonatkozású is. Kivált a rég elhunyt derék Pálóczi Horváth Ádám jegyzett fel jócskán furesa adatokat — sokszor versben is — a Balatonvidékéről; a Nemzeti Múzeumban több kötetre való ilyen kézírata sárgul kiadatlan. Érdekesen meséli el, hogy a tó körül milyenféle vízi-vad tanyázik a nádasokban. Még az olyan helyen is, ahol már ezidét fűrdővendégek jártak: az egyetlen Balatonfüreden vidra és kigyó surrogott arra, hol most szép asszonyok sétálnak a platánok alatt.

Deák Ferenc híres sétánya még akkor viz alatt állt s a zalai urak csak itták a vizet, de nem fürödtek benne. Savanyuvíz volt Balatonfürednek a neve s a szénsavas forrásból rontott gyomrot kuráltak. Még ötven évvel később is csak savó-kurára jártak ide.

Szemközt, Stófokon sívóhomokot csapokdott az északi szél, hajtotta hullám és a jó bencések egyike feljegyezte hogy mire használják a stófozi fővenyt: »porzónak viszik a deákok számára.«

Földvárnak nyoma se volt. A fonyódi Bétatelep tölgyei alatt vaddisznók makkoltak. Almádiba csak veszprémi szőlőtermelők jártak ki. Jóboru-Badacsony alatt legifőbb gulya hűsült a tóparton s végig a kisbalaton mentén nyoma se látszott a mai fürdőhelyeknek, csak vadruca költött a káka tövében.

Az a sokezer vidám üdülő, aki ma csaknem kétszáz kilométeres vonalon élvezi a partfürdőt (a Balaton északi partja 106, a déli 88 kilométer hosszú) — persze javarészt nem is sejtí, hogy milyen keserves, szüntelen szívós munka árán jutottak el ideig.

Az északi parton vonat egyáltalán nem járt a Balaton mellett, csak Veszprémből kanyarodott le nagy dőcögve az a bizonyos kávédaráló. Idén már személyvonati áron, gyorsgőzös szállítja az utast Balatonfüredre és a Szövetség nem nyugodott addig, míg a 6 és fél óras menetidő majdnem háromra le nem szállott.

Borzalmas országutakon dőcögtek a

lélekrázó kocsik s itt csinálták az »autódefektusok világrekordjait.« Ma már sima, széles út visz egészen József főherceg tilhanyi kastélyáig.

Hosszu utánjárásra sikerült elérni, hogy kimondják a balatoni körút megépítését, de olyan tempóban kezdtek, hogy éppen nyolcvan esztendő alatt készült volna el. A Balatoni Szövetség általista buzdósággal kivitte azt, hogy az előző háromkilométeres utszakasz az idén harmincötöre nőtt és a jövő év végéig az egész balatoni körút megépül.

Sokat dolgoznak a balatoni élelmiszer javítása és olcsóbbá tévése dolgában is.

Minden parti község a Szövetségnek köszönheti a körtelefont is; pedig Füreden például csak egyetlen előfizető volt, amikor Kossuth Ferenc a hálózatot építette.

Se szeri, se száma azoknak a közérdekű reformoknak, melyek a Balatoni Szövetség jóvoltából valósultak meg.

Ma már csakugyan rátermett szakértők igazolják, hogy a Balaton mint »gyógytényező« vetekszik minden hasonlóval. Sehol a világon nincs olyan tó, amelynek vize (20—24, sőt sőt 26 fok) ilyen jólesőn meleg volna, amellyel hogy állandóan friss a speciális széljárás folytán és tektonikus belső tulajdonságainál fogva. Gyermekek számára ideális üdülőhely, felnőttek pedig olyan pompás vízisportot találnak rajta, ki-vált a nagyszerű vitorlás-passzió kielégítésében, hogy szinte maga ellen vetkezik az, aki reklámos külföldi tófürdőbe rohan, mielőtt a Balatont igazán megismerte volna.

Nagyon fontos, hogy megismerjük az ujabban többhelyt megvalósult reformokat. Balatonfüred, amely nagyszabású fürdőházat épített és világnívójú szanatóriumban látja el főképp a sziv-bajos betegeket, az idén is új építkezéssel lepi meg az odaérkezőket. Bánó Dezső vezérigazgató állandóan szépiíti az ország legrégebb, kedves tradíciókkal dus fürdőjét. Tágas szárnyal bővült ki az Ipoly-szálló és sokkal nagyobb lett a modern strandfürdő. Azon-kívül több szép villa, penzió is létesült

Ma Füred a »szivbetegek Mekkája«, mély télen-nyáron nyitva áll, külföldi hírs, nagy gyógytelepekkel is vetekszik.

Alruádin fölépült a kedves Pannónia-telep amelyben csinos különbejáratu, elég olcsó szobákat kap a turista és az állandó nyaraló. Itt épült a Balatonvidék legnagyobb mozi- és tánc helyisége is.

Balatonföldvár, amely energikus új kezébe került, a szimpatikus ifjú Erdődy gróf jóvoltából mindenképp jelentős nagy átalakuláson ment keresztül. A régi »Kupavezer« szálló egészen modern, európai szintű Golf-hotellé változott át: két hatalmas emelet épült rá, majdnem hatvan szobával és kettős elegáns terrazzsal. A híres árnyas allén át új gyönyörű harminc holdas golfpályára jutunk, amely bizonyára sok előkelő külföldit is vonz majd a Balaton partjára. Lesz is az idén öt-hatféle sport-szerű (uszó-, yacht-) verseny Földváron. Dr. Táncsics Mihály igazgató nagy előkészületeket tesz a késő őszi eltar-tó ünnepség-sorozatára.

Komoly fejlődés dokumentumai tárulnak elénk Hévízen is. Reischl Richárd s Reischl Imre fűrdőigazgató súlyos áldozatokat hoztak, hogy a fűrdőhely egész képét szimpatikusabbá tegyék. Dr. Schulhof fűrdőorvos pedig a legmodernebb Zander- és egyéb felszerelésű laboratóriummal emelte a nivót. Egész se-reg új villa épült az áldottvízi tó köz-eleiben és most már a Keszthely-Hévízi sinautóvasut is nemsokára elkészül.

Siófokon ugyancsak nagyarányu újítások teszik vonzóbbá a tartózkodást. Erről a mindig oly kedvelt helyről elég annyit mondani, hogy Magyarország leglátogatottabb nagy fűrdőtelepe.

Nincs arra terünk, hogy valamennyi balaton fűrdőhelyet sorra vegyünk, de általában hangsúlyozzuk, hogy imponzansan épül-szépül a Balatonvidék és az animálásában, a közérdekű munkában mindig nagy része volt a Balaton Szövetségnek.

Külföldieket érdekelhet még az, hogy a Magyar Államvasutakon 50 százalékos kedvezményt kap az, ki 14 napot magyar fűrdőhelyen tölt el.

A misztikus görögök

Rajzok, amikből egyáltalán nem derül ki, hogy történelmet csinálnak-e, vagy pedig cirkuszt játszanak az antik isienek csintalan unokái

Athén, július.

A szobrokba öntött és nyugalomba vonult görög istenek mithikus földje az utolsó esztendő terhe alatt ugyancsak megváltozott. A görög hegyek, görög terek, oszlopok, iskolai tankönyvekből ismert darabjai a történelem csecsebecséjének ma már merő anakronizmus csupán. Az embernek káprázik a szeme és szeretné az első görög vasuti állomáson visszaváltani a jegyét, amikor ezt az egészen különös és zagyva összevisszaságot meglátja. A robogó gyors Dél-Szerbián keresztül mindenütt a háboru eltakarított nyomait tárja elénk, új állomások, új házak emelkednek boszorkánygyorsasággal a levegőbe. Jön Szkoplje, ahonnan eltűnt a régi Törökország multja. Jön még róna, néhány iszapos folyó partja, következik utána Gyevgyelja. És már benne is vagyunk. Görögországban. De nem a klasszikusban.

*

Szalóniki. Egy kész zsbivásár. Egy alkudozó kereskedő és káromkodó sátorváros, ahol mindenki vesz, mindenki elad. A kereskedő egyuttal muzsi-

kus, aki kiáll hegedülni a vásár sátnyakra, borraivalót és ajándékokat szed, szurkos sapkát nyom az ember orra alá. Hamisítatlan görög kalmárok, akik direkt behagedülnek sátoraikba a vevőt. A világ minden tájáról összesereglett szerencsevadászok, lézengő ritterek, sorsüldözötték adtak itt egymásnak találkát. Kikötőjében, angolok, franciák, spanyolok, románok, olaszok és ugyanennyi állam hajói tanyáznak. Körülötte munkáscsordák, lebu-jok, ahol jól meg-

férnek az iszákos matrózok és a benszült görögök. A lusta görög munkakerülő, akiknek életgénye még a létminimum határáig sem terjed és akikben kiválóképpen egyesül a keleti megalázkodás és az egykedvű türe. A legérdekesebb, hogy Szalóniki állandó lakossága 96 százalékban spanyol. Ke-

vés albán és kevés török osztozik még ezen a lomha városban a tulajdonképeni görögökkel. A piszkos és szűk utcákon százsámra szaladgálnak a gondozatlan, lompos kóborkutyák. Az idegenek valóságos rémei. Az embernek sohasincs biztonságban sem a ruhája, sem a lábikrája ezektől a barátságtalan dögöktől. A városnak olajsza-ga van és halsza-ga. Minden rosszmájúság nélkül meg lehet állapítani, hogy Szalóniki, ha más egyének nem is, de a szagoknak kétségtelenül legklasszikusabb városa.

*

Athén. Egy millió lakosa van. Uccái lejtőn épültek és hegyoldalban. Pálmák, kaktuszok és narancsfák között. Az első, ami az embert meglepi a hatalmas por. Porfelhő az uccán, szállóban, sétányokon, sőt még leggyönyörűbb és legtisztább uccájában a Ponepistimion-on is. Ebben az uccában modern építkezés segélyével visszavá-zsolják a multat, a gazdag görög kereskedők, akiknek még igen nagyon imponál a történelem és a hamisítatlan tradíció.

Az athéni egyetem, az univerziti fehér márványból készült élénk piros színű falfreskókkal, görög istenek művészi faragásu szobraival diszeleg a városban, szomszédságában Athén leg-szebb szállodájával, a Grand Bretagne-ével. Idegen Athénben is sok van. Kalmárok és szépséget kereső esztéták árasztják el naponta a várost, akik hasznosan és kellemesen kívánnak eltölteni néhány napot a görögök sok eseményt átélő fejdjén.

*

A görög politikai élet, a görög szellemi élet és a görögök egész felfogása

általában valami egész különös centralisztikus jelleget árul el. A fővárosban, Athénben zajlik le minden fontosabb esemény. Itt csinálnak forradalmat, itt fognak el minisztereket és itt csókolóznak össze politikusok, hogy ismét összevevőrekedjenek. A furcsa görög politika különben is bővelkedik zajos napi eseményekben. A görög fővárosban egy görög forradalmat átélni majdnem semmivel sem több, mint egy szikrázó görög tüzet végigszemlélni.

*

A forradalomról jut eszembe a legutóbbi zendülés, amely riasztó formában száguldott végig a kontinens valamennyi lapjának hasábjain, amely azonban voltaképpen nem volt egyéb néhány levegőbe eresztett üdvölvésnél. A kemény és dacos profilu görögök nem is olyan kemények és nem is olyan dacosak, mint amilyennel a mükedvelő történetírók felruházták őket. A fegyverek eldördültek, a volt királyi palota körül csoportosult görög arisztokrácia

város lakói beleremegnek ha ránéznek Mintha a halál szele csapná meg őket.

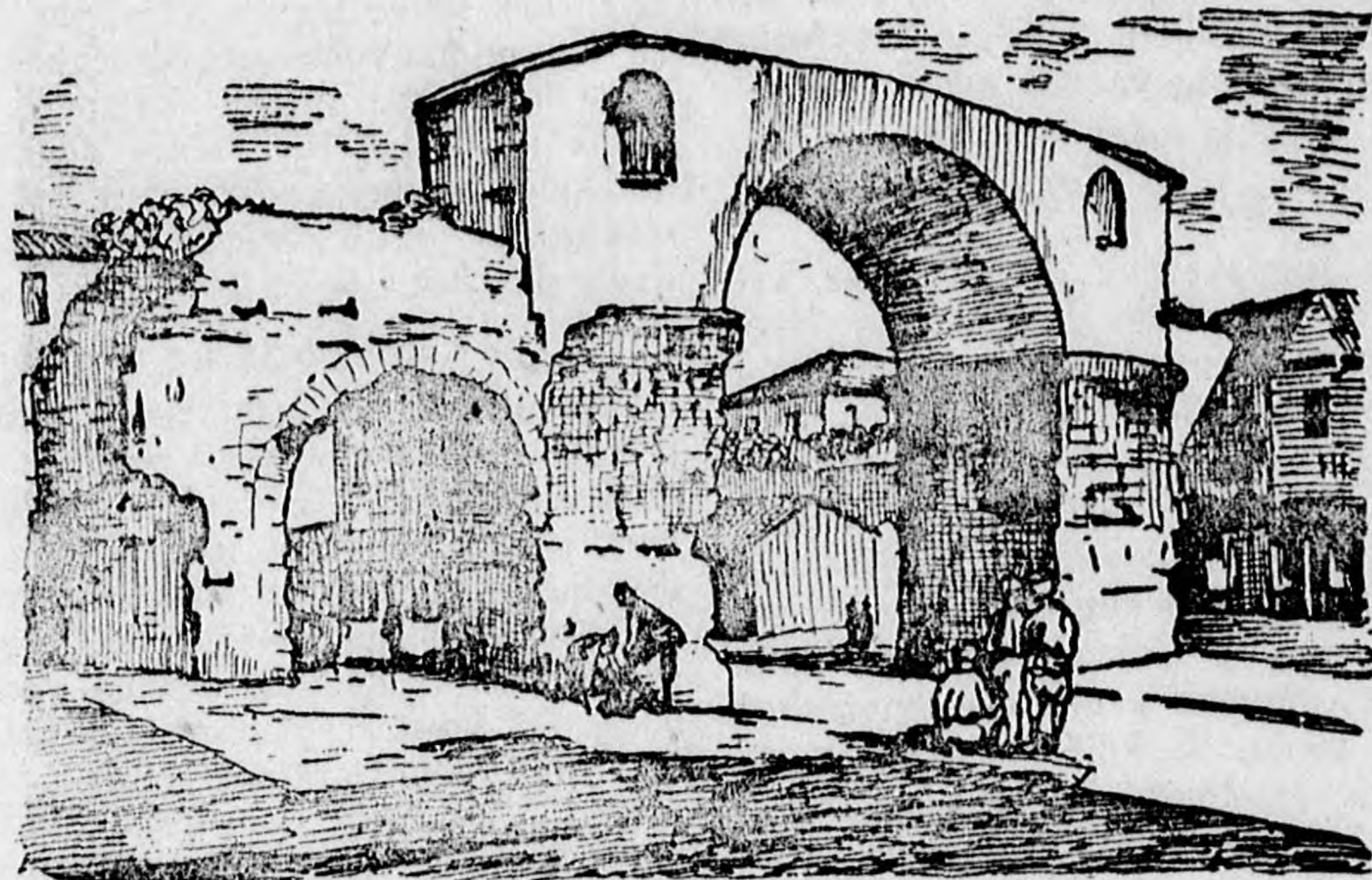
*

A katonáknak kevés becsük van Görögországban. Nem tudni miért a lakosság legkisebb mértékben sincs elragadtatva fegyveres haderejétől. A legmagasabb rangu görög tiszt sem tud tiszteletet tartani maga körül. Ezt a ferde és alaposan megváltozott helyzetet a katonák is érzik, akik nem sokat teketóriáztak, hanem egyszerűen fölcaptak kalmároknak. Ők is adnak és vesznek, belevegyülnek a polgárok közé. Görögországban — bár szokatlanul hangzik — a katonák járnak elől a kasztok lerombolásában.

*

Athénben a baromfi piac a legélénkebb. A buggyos nadrágu görög házhoz szállítja háziállatait. És úgy kiabálja föl az alvó várost, mint mifelénk az üvegesek. Egész kedélyes ez a mozgó állatkert.

Athén az uccai koldusok sokat ígérő Mekkája. Büntetlenül senki se mehet végig az athéni uccákon. A koldusok

Szalóniki uccarészlet

villanegyede nyugodtan és előkelően figyelte az eseményeket. Mondhatnám azt is, hogy lenézte az eksklusiv társaság, a jól megrendezett uccai cécut, amelyhez habozás nélkül csatlakozott az ucca népe. A forradalom Görögországban — mondotta egyik nyugati állam kitűnő diplomatája — ma már élet-szükséglet. Egy színlelőadás. Semmi esetre sem tragédia. Nem az a népre és nem az az idegenekre. Legkevésbé a görög államra.

*

A színház. Egész külön lapot érdemel Görögország fotográfiájában. Az egyedüli hely, ahol legalább is külsőben igyekeznek megőrizni minden multat. A Dyonisos színház az Akropolison díszlik. Az Akropolis minden öreg családfájának ellenére is bátran büszke lehet rá. A színházban kőpadok, az előadásokon érdeklődő, művészetpártoló publikum foglal helyet. A pódium mozaikján jól felismerhető az álarcban játszó Antigone és a szomorú sorsu Oedipus király.

*

A történelmet jelentő görög romokból is meg kell emlékezni. Csodálatosképpen majdnem teljes épségben az Artemis temploma maradt meg. Egyebekben romok és széttöredezett korint-husi oszlopok. A romkinceket figyelmesen őrzik a figyelmes görög nép, a melyben időnként minden ellenkező hirsztelés dacára is föllángol a tradíciók tisztelete. Az életet élő szobrok, katakombák, szarkofágok és a mykenei királysirok. A mumiák gyűjteménye és a régi görög államférfiak siremlékei. A városnak ez a része egy darab itffeleitett mithológia.

*

Athénben is vannak öngyilkosok. Itt is megunják életüket az emberek. Sokan. Mindennap akad öngyilkos. Stilsosan csinálják. Fölkeresik az Akropolist és innen vetik le magukat az életuntak és a szerelmesek. Ezt a találmányt nem engedik elvitatni. Az Akropolis ma valósággal rettegett része Athénnek. A

egyszerűen megrohamozzák és kemőnyen ráripakodnak áldozatukra. Az ember rémületében és félelmében rögtön mindenét odaadja. A kávéházak tömve

és zsufolva. A feketekávé hihetetlen mennyiségben fogy. Kalandorok itt vitáznak és lármáznak és senki sem tudja, hogy másnap miniszter lesz-e, vagy fogoly, szabadsághős, vagy vértanu. Görögföldön ma mindenki illuziót keres. Eddig még senkisémet talált. Én sem.

Dr. Fogel Olga

JUGOSLAVIJA

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

Bácsmegeyi főtelepei:

NOVISAD

Petra Zrinjskog ul. 36
Telefon 55

SUBOTICA

Kr. Aleksandra ul. 7
Telefon 330

SOMBOR

Telefon 216

ORVOSI DOLGOK

Rendellenes jellemtipusok

Irta: dr. Sztankovits Kornél
(Folytatás)

3) Az állhatatlan

Ebben az esetben a nyugtalanság, ki nem tartás, esélycsapság az uralkodó elem. Némi tekintetben hasonlítanak az eretikusokhoz, de tartalmasabbak azoknál. Az eretikusoknál a kaland, a változatosság nem feltétlen szükségesség, míg az állhatatlan jellem ezek nélkül nem tud élni. Élete örök, viharos változás. Az állhatatlan nem nyers, kissé álmodozó, szinte romantikus. Valami belső nyugtalanság, valami meg nem határozó vágy vagy ösztön űzi őt tovább ok és értelem nélkül bizonytalanságok és ismeretlenségek felé.

Két alakja van ennek a típusnak: egy hímnemű és egy nőnemű. A férfi alak a kóborló, a női alak a veszületett prostitúdt. Állhatatlanságuk egyforma, de társadalmi helyzetük miatt más alakot ölt a nő is mást a férfi.

a) A kóborló

Ő is iskolakerülő, akárcsak az eretikus, de kalandok után futkos iskola-
társa alatt. Az iskolában rossz, de nem buta tanuló, tanítója azt mondja, hogy könnyelmű, szeles, de azért esze van a gyerekeknek. Képzőtehetsége nagyon élénk, szereti hallgatni vagy olvasni a kalandos történeteket. Ha kis pénzre tesz szert, úgy elutazik hazulról, világ-gá megy, persze hamarosan visszahoz-zák. A vonat, de különösen a hajó ra-jongásos izgalomba hozza. Hiába a szigorú ellenőrzés, mindenünne meg-szökik, mindent pénzzé tesz, csak hogy utazhasson. Nem szervez bandákat, legfeljebb egy-két hasonló gondolkozá-su társát beszél rá a mérés vállalko-zására, melyben nincsen lopásról vagy rablásról szó, csak utazásról, mesebeli szerencséről, kalandos, zavaros, de ár-tatlan tervekről.

Állhatatlan természete miatt semmit se tanul, de minden munkához ért, ha kell földmunkát végez, ha kell írói vagy gyári munkát, mindenütt ügyes egy darabig szorgalmas, törekvő mun-kás, könnyen megkedvelheti magát, de aztán hirtelen, épp a legbiztosabb jólét közepette hagyja ott helyét. »Nincs ma-radása, tovább űzi a vére«. Könnyen tanulja a nyelveket, de tökéletesen egyet se beszél, semmi jellegzetes vo-nást nem őriz meg, amiből származá-sára, fajára lehetne következtetni, koz-mopolita, mert mindenütt és sehol sincs otthon. Bejárja az egész világot, közben sokféle foglalkozása van: fűtő, hajóinas, pincér, uccai árus, írnok, ide-genvezető, ügynök, soffőr, újságíró, ar-tista, detektív. Egy nő se tudja magá-hoz kötni, sok futóviszonyba kezd, de sose gondol nőülésre. Sokszor, ha pénze elfogy vándorcirkuszhoz vagy stagióne-szintársulathoz szegődik s ott akármilyen utolsó foglalkozást vál-lal, csak hogy kóborolhasson. Azonban bármilyen mélyre zülljön is, megjele-nése mindig elárul valami előkelőséget, a legrongyosabb ruhában is jól fest, kel-lemes megjelenés. Beszéde kedélyeske-dő, ékelődő, de nem nagyzó, megje-lenésében van valami romantikus szo-moruság, az örök keresők, az Ahasvé-rusok szomorusága.

Legtöbbször sok jóindulat van a jel-lemében s még több könnyelműség. Ha vagyonosabb, és szülei az egyetemre küldik, úgy rövid ideig élénken foglakozik tanulmányaival, majd hirtelen meg-változik, szeretőt tart, minden este másutt dárídózik, adósságokat csinál s végül váratlanul eltűnik a fővárosból. Nemsokára másutt bukkan fel, valami vállalatba kezd, de csakhamar azt is otthagya. Kivándorol s egyszer az a hír terjed el róla, hogy jól megy a só-ra, aztán nyomtalanul eltűnik. Utolsó

éveit mint uccasöprő, mint hullaszolga, vagy mint dögmunkás nyomorogja végig, semmitől sem undorodik, a fon-tos az, hogy új és ismeretlen foglalko-zás legyen. Legvégül rendszerint az al-kohol rabja lesz s valamilyen förtelmes éjjeli menedékhelyen végzi be sokat hánytatott életét.

A vagantjellem ritkán kerül összeüt-közésbe a törvényekkel, elég engedelm-es és sohasem veszélyes jelensége a társadalomnak. Azonban nehezen befo-lyásolható, nyugtalansága minden körül-mények között tovább űzi. Ezért leg-ajánlatosabb olyan foglalkozást keresni számára, ami utaztatással, változatos-sággal van egybekötve (ügynököskö-dés, tengerészet, gyarmatárkereskedel-em.) Amellett vigyázni kell arra, hogy szigorúan köte legyen állásához s hogy ne jusson nagyobb pénzösszeghez, ne-hogy kísértésbe jöjjön kalandos ma-zásba kezdeni. Ha nincs pénze, úgy kénytelen megnyugodni, mert a kóborló jellemű csak végső esetben nyul ilyen pénzhez.

b) A született uccaleány

Iskoláit hanyagul látogatja, akárcsak a kóborló férfi típusa. Valójában értel-mes, elevenesü kislánynak látszik, min-dent meglát, mindent megjegyez, min-denkire ügyesen tud alkalmazkodni, de sokszor apró hazudozásokon, ravasz-ságokon érik. Kedves, hízogó modora miatt mindenki megbocsátja szeszélyeit és fillentéseit. Barátnői szeretik, noha tudják róla, hogy nem őszinte, hogy barátságára, bizalmára építeni nem le-het. Nemileg hamar felvilágosodik, de ez a felvilágosodás sem a meglepetés, sem a szenvedély újságával nem hat rá. A haszon, a pénz iránt van érzéke; hi-zelgése, kedveskedése csak addig tart, míg célját el nem érte.

Mikor arról olvasunk, hogy egy kis-lányt valaki a lakására csalt és ott er-kölesten merényletet követett el elle-ne, ne itéljük el oly hamar az állatot az emberben, hanem gondoljunk arra, hogy sokszor ilyen abnormis jellemű kislányokról van szó, akik ártatlanul, ösztönös ravaszkodással felkínálják ma-gukat, persze csak ott, ahol megfelelő jutalomra számítanak. Emlékszem egy magasabb állású hivatalnokra aki csak idegszinatoriumokban való bujkálás és súlyos anyagi áldozatok árán szabadult meg a börtöntől s aki keserűen pana-szolta, mint esábitotta el őt szakácsné-jeknek sokat becézett tízéves kislánya. A miniszteri tanácsos valószínűtlennek látszó elbeszélését nemsokára igazolta a kislány további sorsa. A szende, szemét lesütő, halkán beszélő kis lilium tizennégy éves korában már néhány tu-cat viszonyra és ugyanannyi sikeres zsarolásra tekinthetett vissza s ezért már kis tőkét is gyűjtött, ami azonban szeszélyes költsége miatt sohasem szaporodott jelentékenyebb összegre. Ne higyük azonban azt, hogy ezeket a lá-nyokat a fokozott nemi ösztön hajtja a férfiak karjaiba. Azért kezdik oly korán nemi életüket, mert hiányzik belőlük az erkölcsi gátlás, amely visszatartaná őket a paráználkodástól, emellett üzleti érzékük roppant fejlett, a letiport — helyesebben letiprásra hajlamos — liliumok hamar rájönnek arra, hogy ne-miségükkel pénzt lehet keresni, hogy »ártatlan kislánynak« lenni nem is olyan rossz üzlet. A szerelem számukra soha-sem jelent mámort vagy szenvedélyt.

Ezek a prostituált típusok kellemes, sőt kívánatos jelenségek szoktak lenni, ügyesen öltözködnek, könnyen eltanul-ják a jó modort, a finomabb beszédet, némi műveltségre is tesznek szert, az-onban egy férfit se tudnak lekötni számi-tásuk, szeszélyeskedésük, állhatatlansá-guk miatt. Ők maguk éjtik el a leggon-dosabb, legbökezebb szeretőt egy másik kedvéért, akitől több hasznot remélnék. Nemiségüket üzletnek tekintik. Ha vélet-

lenül, szülői befolyásra mégis férjhez mennek, szerencsétlen, hamar felboruló házasság lesz férjhezmenetelükből. Ha alkalmuk van rá, mindjárt az első nap hűtlenek lesznek férjükhöz, mindenkinek odaadják magukat, akitől némi hasznot remélnék, semmi részvétellel sincsenek férjük, semmi tekintettel gyereük iránt. Ők is folyton keresnek valamit, mint ti-pustestvérük, a kóborló férfi, ők is vál-toztatják lakóhelyüket, környezetüket, barátait. Csak ritkán kerülnek a kö-zönséges uccai rima sorsára, számításá-guk elég jól fenntartja őket viharos éveik hullámain. Sokáig megőrzik von-zóságukat, mikor pedig már fonyadni kezdenek, éjjeli üzletet nyitnak megta-karított pénzükből. Ezekből lesznek az-után a legszívtelenebb tulajdonosnők, kegyetlenül kiszípolozzák a hozzájuk került lányokat. Szeszélyeskedésük, szívtelenségük, nyugtalan haszonkeresé-sük nem teszi látogatottá az üzletet, a melybe ők is hamar beleunnak. Új üzlet felé néznek. Semmivel sincsenek meg-elégedve, semmiben sincs kintartásuk. Olykor vidékre mennek kis gazdaságot vezetni, de arra is hamar ráunnak. Tö-kéjük végül elcsúszik, a befejezés sokszor a szegényház vagy — az alkohol és a vérébaj mérgé folytán — a tébolyda.

Az állhatatlanok — szemben az ereti-kusokkal — roppant nehezen befolyá-solható egvények. A gondos, türelmes egyéni nevelés persze nagyon sokat tompíthat, csiszolhat, ha mindjárt a rendellenes jellemet nem is változtathat-ják meg. De ez a nevelés roppant költsé-ges s így csak kevesek kiváltsága. Sok-szor látjuk, mint durvul el hasonló, de szegénysorsu kislány az átkozódó, ká-rromkodó apa, a szívtelennül álszemérm-es anyja társaságában.

Ha akár nyilvános, akár titkos prosti-tuált lesz a lányból, lépten-nyomon megaláztatásban és megvetésben van ré-sze, különösen rendőrök, orvosok és a »tisztességes asszonyok« részéről. Azt hszem felesleges hangsúlyozni, hogy mennyire igaztalan és embertelen ez a bánásmód. Evvel a bánásmóddal nem-csak »jó utra téríteni« nem lehet, ha-nem a jellem rendellenességeit még kel-lemtelenebbé lehet tenni, harcias, durva formában mutatkoznak be a megalázott prostituáltak s így még szégyentelje-sebb és ríktóbb alakjai lesznek a tár-sadalomnak. Ha ezt el akarjuk kerülni, úgy mindnyájunknak azon kell len-nünk, hogy a prostituált jellemek ab-normitásain megértésünkkel és meg-bocsájtásunkkal tompítsunk.

4) A roh mzerűen változó jellem

Tudományosan epileptoid-nak mond-juk ezt a típust, mert oly rendszertele-nül és rohamszerűen jönnek a lelki vál-tozások, mint az epilepsziánál, a nya-valyatorésnél.

Rendesen teljesen normális jellemek-ről van szó, jó munkásokról, akik ellen hetekig semmi panasz, de egyszerre, hirtelenül és megokolatlanul megváltoz-nak, »mintha rájuk jött volna a bolond-óra«. A serdültebb korban jelentkeznek az első roham, majd teljesen szeszélye-sen ismétlődhetik, sokszor minden hé-ten, máskor hónapokig, sőt évekig nyu-galma van ennek a jelleműtípusnak. A roham alatt az eddig ismert ember tel-jesen megváltozik. Az a munkás, aki eddig alig ivott alkoholt, most egész nap a korcsmában ül, az a hivatalnok, aki eddig a pontosság mintaképe volt, most reggelig dözsöl mulatóban és eszé-be sem jut hivatala, az udvarias em-ber tobzódik trágár káromkodásokban a békés, csendes szatócs most minden-kibe beleköt, veszekedést provokál és sokszor kis híja, hogy embert nem öl. Legtöbbször nagy alkoholfogyasztással jár egy ilyen roham s csak a kimerülés, a teljes elfáradás vet véget, a megvál-tozott lelki állapotnak. A roham mély álommal végződik, mikor pedig másnap a duhajkodó ember felébred, semmit sem emlékszik az előző napon történ-tekre. Ismét rendes munkás, pontos hi-vatalnok, békés, udvarias ember lesz belőle, akiben senkisémet sejtíti a tegnapi

Nehézfeladat

elé állítja az iskola a gyermeket, amikor az frás, olvasás, számolás műveletébe ve-zeti. De még nehezebb feladatokat ró az élet a ma emberére, uga a szellemi, mint a testi munkásokra, sőt nőkre is, amikor osztóznok kell a férj, az apa, a testvér gondjaiban és részt kell venniük a min-dennapi élet küzdelmeiben. Ezeknek a fel-adataknak megfelelni csak az erő, egészs-ség és munkakedv csorbítatlan birtokában lehet.

Aki tehát meg akarja óvni egészségét, fokozni akarja testi és lelki erejét és tel-jesen fel akarja magát vértetni a létért való nehéz küzdelemre, az egészsítse ki mindennapi táplálékát a reggeli és uzsonna tejhez 2-3 kávéskanál OVOMALTINE-val, mert az

OVOMALTINE
Táplál-
erősítő.

kis terjedelemben koncentráltan juttat a szervezetbe szénhidrátokat, fehérjéket, zsi-
rokat, tápsókat és az élet fenntartásához nélkülözhetetlen vitaminokat.

A szervezetnek nem csokoládéra, nem cukorkára, hanem olyan célszerű táplálékra van szüksége, mint az Ovomaltine.

Az OVOMALTINE kellemes ízű, jól emészthető, tökéletes tápszer.

Ára dobozonként 18 50 dinár

Kapható gyógyszerárakban, drogériákban fűszer- és csemegekereskedésekben. Mintát és ismertetést ingyen küld:

dr. A. Wander d. d. Zagreb Jurjevska ul. 37

verekedőt, nemzetgyalázót, istenkárom-lót vagy emberöltőt. Különösen a pon-tos, fegyelmet kívánó munkába fogott egyéneknek szembeötlő ez a hirtelen lelki változás, elsősorban munkásoknál és katonáknál. Az indiai hadseregben Amok-szaladásnak hívják ezeket a rohamokat, amikor a megváltozott jelle-mű katona hirtelen kardot ránt, sza-ladni és üvöltöni kezd és mindenre rá-támad, aki útjába áll. Az idegen légió-ban cafardoknak, magyarul: képmuta-tóknak hívják az epileptoid jellemű ka-tonákat, pedig tulajdonképpen semmi kö-zük sincs a képmutatáshoz. Itt az aka-rat, az önfegyelmet az időnkénti, roham-szerű kimulásáról van szó, ez okozza a jellem tökéletes megváltozását. Ná-lunk a változó jellem ivó alakja gya-kori, a szeszélyes korcsmázók java-részt ide tartoznak. Ha egy munkás-asszony így panaszodik: »Rendes, jó-
ra való ember az uram, ritkán részeg, de ha részeg, úgy menten meg tőle az isten« — úgy bizonyosak lehetünk, hogy egy epileptoid jellemű van szó.

Az epileptoid típusnál arra kell ügyel-nünk, hogy a roham mennél enyhé-ben és simábban folyjon le. Minden ingerlő ellenkezést kerülnünk kell, ha szükséges, uga gyógyszerekhez kell fo-lyamodnunk, melyek elbódítják, elál-mosítják a tomboló embert. A roham-szerű iszákos borába például altatószert csöppentünk, hogy mielőbb elaludjon, így sok verekedésnek, sőt vérfolyásnak is elejét vehetjük. Azonban ne feledjük el hogy mindig az orvos — és nem a rend-őr vagy az őriárat — feladata a roham-ban tomboló ember lecsillapítása (Folytatjuk.)

NOTESZ

A béke

Hát ez már a béke — a százszázalékos, az igazi, a békebeli béke, a ferencjózsefkorabeli — nem az az ál-béke, az a hadi-béke, amivel, faute de mieux, dicsekedtünk már tizenkilencben, mikor először láttak páréves gyermekeink kiflit az asztalon és habot a kávéban.

No, mit gondoltok? Mit gondoltok, mi az, mi az a tünet, az a hír, a látvány, amire azt mondom — na megvan, most már komolyan beszélhetünk róla, hogy béke van. Tessék kitalálni.

Talán az újságok terjedelme husvétkor, pünkösdkor? Nem rossz. Ez csakugyan békebeli tünet, de nem az igazi — másféle hang volt az mégis!

Részletületek — mindent lehet már kapni részletre, ruhát, biciklit, autót, házat, cipőt, lakást, könyvet, butort, drámatémákat, moziötletet, nőt — pénzt elsején, a részletfizetések törlesztésére. Aha! csakugyan, ez már valami! Ez már közel van — de még mindig nem az igazi.

Villamosvilágítási üzemzavar — telefonizárja. Aha! Aha! Gyerünk csak! Új házat építenek a Horthy Miklóson! Brávó! Majdnem! Közel jár!

Leégett a szolnoki gyár — úgy látszik, a biztosítás miatt felgyújtották... Viz, víz...

Uccaöntöző-gépek rettenetes port kavarnak fel — Langyos víz!...

Ahá! Ott valaki nagyszerű dolgot mondott... a Kálvin-téri szökőkútban megindult a víz ma reggel — Tűz! Tűz! Ez már igenis közel jár!

Konflis kőszön a bakról, alászolgája, nagyságos ur! Tessék parancsolni!

Cselédelhelyezők zsufozva — brávó, csak tessék folytatni a találgatást!

Plakátok az ebzárlatról — aha! Nincs Szózat és Nép — negatív tünet, de milyen jellemző!

Még mindig nem az igazi! Hát nem találják ki?

Na, majd segíték! Tessék az újságot végiglapozni... Ott található...

Frankügy? Á, dehogya! Öngyilkosságok? Na, szo, szo. Színházak rosszul mennek? Még mindig nem az.

Na, megmondom, ne törjék a fejüket. Keresés közben átlapozták az első oldalt. Pedig ott látható. A lapok első oldalán — a teljes, a tökéletes, a százszázalékos béke jele...

Az államok katonai szerződéseket kötnek!

Európa háborúra készülődik! Hát ez az — a teljes, maradéknélküli békehangulat!

Az áruházban

»Hogy még mindig nem vettem meg Pistikének azt a szandáit édes lelkem — hát kérlek először bementem az »Ergo« cipőszarnokba, ott kértem egy harmukettést, de azt mondták ez a szám egyáltalán nincsen, husztól-harminckilencig nincs gyermekcipő, belátható időn belül nem is lesz — kérdésemre, hogy miért nem, azt felelték, hogy azért, mivel azt kér mindenki, tehát ebből nem is lehet — ellenben ha parancsolok, van nagyszerű gyermekcipő 48-tól 150-os számig, ilyen gyerekcipőt ugyanis nagyon ritkán kérnek, tehát abból van. Kérdésemre, hogy az a tízezer pár cipő, amit a polcon látok, milyen, megmutatták, hogy azok olyan ötszögletes cipők, belülről szögekkel és miután fejalkjuk van, tehát felhuzni nem lehet őket, ennek következtében nem igen veszik és így óriási raktár van belőlük, most is rendeltek ötven ezer darabot.

Ugyanezt mondták a »Bab-ga« cipőpalotában és a »Ular-ha« cipőkéi-

kertben, ahol a terem közepén szökőkút is van, *fontaine lumineuse*, azonkívül cigányzene, büffé és könyvtár, paternoster öröklift és repülőgép, rádió, forgatható padló, ping-pong terem, ingyen ebéd a vendégeknek ráfizetéssel és kétemelet kristálylépcső, minden vendégnek külön csillár, mosdó és hajfesték, ha megöszül közben — ellenben abban a számban, kérem, amiben kéri tetszik, nincs cipő — hát honnan tudja kérem, hogy milyen számot kérek? — mondom csodálkozva. Onnan aszongya, hogy mindenki azt kéri — tizenhatos számtól negyvenkilencig — nem értem, pedig százhuszonkilencig — negyszázhatvanhatos számig óriási raktárunk van cipőből és irányítvá átalakítható hőmérőből.

Karlthy Frigyes

DIVAT

Délutáni csipkeruha

A kánikulai napok akármilyen későn jöttek is, augusztusban már véget érnek s számolni kell azzal, hogy elmúlásukkal megváltozik a divat is. A nyárra készített lenge selyemruhák könnyűségükkel fogva használhatatlanná válnak, mert a hűvös napok beálltával még zárt helyiségben sem használhatók, első pillantásra a nyári eredetet árulják el. Ezért fontos, hogy ez az idő ne érje készületlenül Asszonyom, annál is inkább, mert

gaze, fényes selyem, marocain, taft, georgett és crepp-satin. Ilyen összetétel mellett az összes formák előállíthatók: harangmodellek princesszerű alapvonalakkal, plisszírozottak, kötényszerűek. Ezek mind igen csinosak, takarékosak és hatásosak és korra való tekintetűleg egészen fiatal asszonyoknál más anyag jón számításba.

Néhány könnyen előállítható, maradékokból készült modellt mutatunk be.

a csipkeruhát már nyáron is használhatja táncestélyeken és télen is látogató és színházi ruhának nagyszerűen beválik. Ezért az anyagot úgy kell megválasztani, hogy mindkét célnak megfeleljen, a nyári estélyekre ne legyen túl nehéz, ősszel és télen ne keltse nyári ruhát látszatát.

Kétségtelen, hogy a csipkeruha jöhet legelőször számításba, mert anyagösszetétele folytán egyetlen más anyag sem veheti fel vele a versenyt. Kevés új anyag hozzáadásával a meglévő maradékokból hihetetlenül szép és bájos ruhát lehet összeállítani, ha csak egy kis gondot fordítunk a vonalvezetésre és az összeállításra. Még a szabás nehézségei is sokkal csekélyebben a csipkeanyagnál, miután a munkának kisebb-nagyobb hibái az anyag összetétele folytán eltűnnek. Megfelelő színezésű alsóruházattal, csinos csipkével és lehető legkevesebb diszítéssel igen nagy hatást lehet elérni.

Hogy a csipkeruhák minden célnak megfeleljenek, legjobb hosszú ujjakkal ellátni. A hosszú csipkeujj azért szükséges, hogy a ruhát színházi ruhának is lehessen használni. Csipkével kombinálhatók az összes selymek: china crepp. Az első fekete china creppből készült,

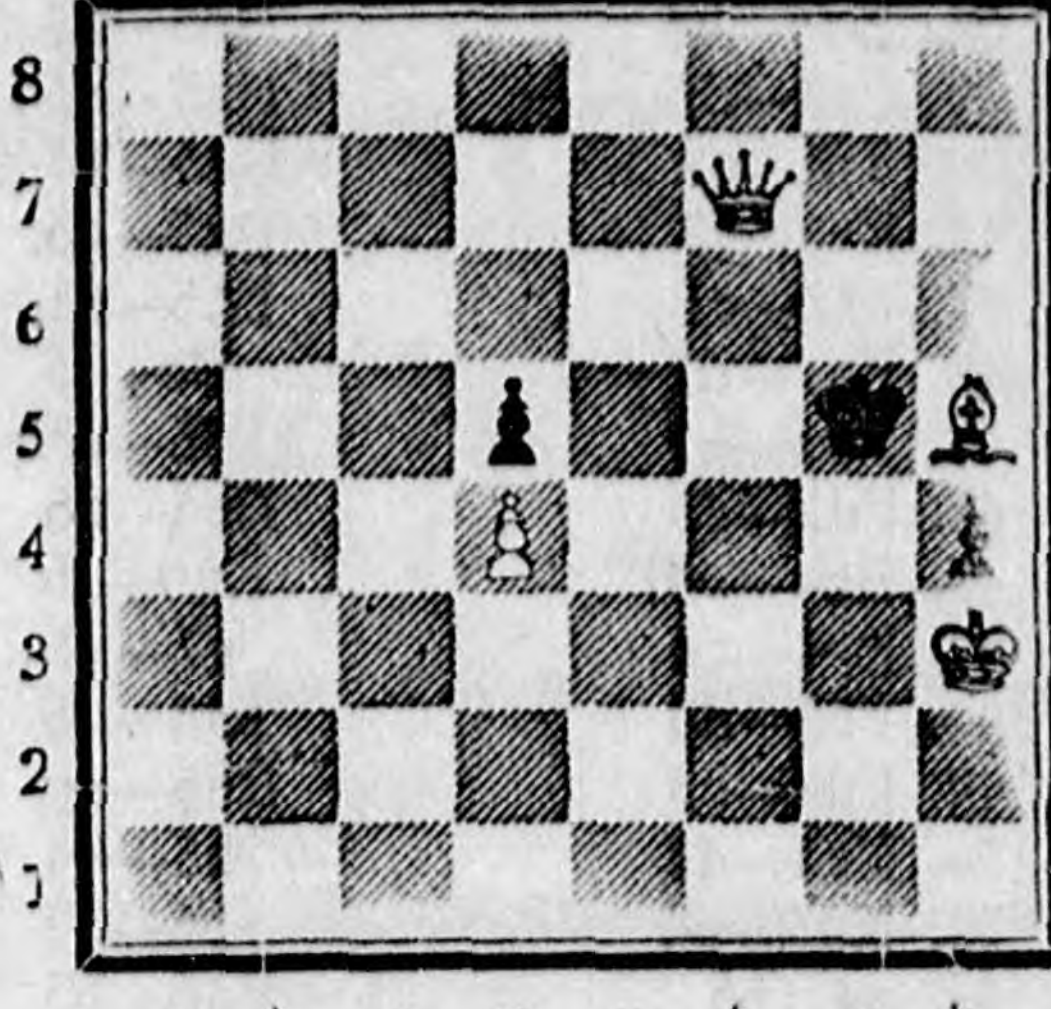
a szoknyarész felett elhelyezett felső-részt egy hasonló anyagból készült öv csatolja össze. A szoknyát nehéz selyemcsipke borítja, mely a szoknyának csak a hullámszerűen ivelt részét takarja. Ugyanígy csipkéből készült a ruhának az ujjja is.

A középső modellnél az anyagösszetételnek még nagyobb tere nyílik. A ruha georgettből, china creppből és fémcipkéből készül. A mérsékelt harangalaku és prinsessformába: átmenő ezüst csipkealsóruhát elől egy china-creppe szalagmenet tartja össze, mely hátul csokoralakban csukódik össze. A georgett ujjak a felsőrészen csipkeszerűen futnak össze, amelyek kézelő gyanánt alkalmazhatók. Ez a ruha kiválóan érvényesül fekete, rózsaszín, vagy lenzsinű alsóruhából és lila és türkiszszötét kelméből, még idősebb hölgyeknél is.

Az utolsó modell rendkívül sikerült kreációt mutat, mely tekintetbe veszi az uralkodó plisszét is. Az alsóruha rózsaszín (china creppe pomgis, vagy georgett), melyet a sima fekete csipkeruha borít, hasonló kelméjű szoros ujjakkal. A felsőrészen és az ujjakon fekete georgett vagy creppanyag van izléses elrendezésben, amely gyakran az egyenes vonalak ellenére is jó hatást vált ki.

SAKK

12. számú feladvány
Schönbergertől.
Sötét: Kg5, gyd5, h4(3)

Világos: Kh3, Vf7, Fh5, gyd4
Világos indul és két lépésben mattot a Játsozták a Szubotica—Vukovar városközötti mérkőzésen.

- Szertics**
- e2-e4
 - Hg1-f3
 - Ff1-c4
 - c2-c3
 - d2-d3?
 - b2-b4?
 - 0-0
 - Fc4-b3
 - Bf1-e1
 - Vd1xb3
 - a2-a4
 - Fc1-b2
 - Hb1-d2
 - Be1-e3
 - Hd2-f1
 - Hf3-h4
 - Hh4-g6x
 - Hg6xf8+
 - Be3-e2
 - Vb3-c2
 - Ba1-e1
 - f2-f3
- nincs más védelem a matt ellen.
22. ...
- Kg1-h1
 - Be2xe1
 - h2-h3'
 - Hf1-h2
 - Be1-a1
 - b4-b5
 - c3-c4
 - Ba1-f1
 - Vc2-d1
 - Hh2-f3
 - Hf3xg5
 - Kh1-g1
 - c4-c5
 - h3xg4
- és világos feladja

Dr. Békeffy

- e7-e5
- Hb8-c6
- Ff8-e7
- Hg8-f6
- d7-d6
- a7-a6
- Fc8-e6
- 0-0
- Fc6xb3
- h7-h6
- Hf6-h7
- Kg8-h8
- Hh7-g5
- Vd8-d7
- f7-f5
- f5-f4!
- Kh8-h7
- Ba8xf8
- Vd7-g4
- Bf8-f6
- Bf6-g6

25-ik számú játszma.

Játsozták a semmeringi versenyen 1926 március hó.

- Nimzovics**
- e2-e4
 - Hg1-f3
 - Hb1-c3
 - Ff1-b5
 - 0-0
 - Fb5xc6
 - d2-d3
 - b2xc3
 - h2-h3
 - Vd1xf3
 - Vf3-e2
 - f2-f4
 - Ba1-b1
 - f4xe5
 - Ve2-f3
 - Bb1-b4
 - c2xd3
 - Fc1-f4
 - Bb4-c4!
 - e4-e5
 - Ff4-c1
 - Fc1xb2
 - Bf1xf3
 - Bf3-f1
 - Bf1-f2
 - Bg1-h2
 - d3-d4
 - Bc4xd4
 - Bf2-c2
- Dr. Valda**
- e7-e5
 - Hb8-c6
 - Hg8-f6
 - Ff8-b4
 - 0-0
 - d7xc6
 - Fb4xc3
 - Fc8-g4
 - Fg4xf3
 - Vd8-d6
 - Bf8-e8
 - c6-c5
 - b7-b6
 - Vd6xe5
 - c5-c4
 - c4xd3
 - c7-c5
 - Ve5xc3?
 - Vc3-b2
 - Hf6-d7
 - Hd7xe5
 - He5xf3x
 - Be8-e1x
 - Be1-e2
 - Be2-e1x
 - f7-f6
 - c5xd4
 - Ba8-e8
 - Be1-e2

- 30. Bd4—d2
 - 31. Bc2×d2
 - 32. Kh2—g3
 - 33. Kg3—f3
 - 34. Fb2—d4
 - 35. Fd4—e3
 - 36. a2—a4
 - 37. Bd2—d4
 - 38. Bd4—b4
 - 39. Fe3—d2
 - 40. Kf3—e3
 - 41. Ke3—f2
 - 42. Kf2—e1
 - 43. Ke1—d1
 - 44. Kd1—e2
 - 45. Fd2—e3
 - 46. Bb4—e4
 - 47. Be4—c4
 - 48. Fe3—d4
 - 49. Fd4—c3
 - 50. Ke2—d3
 - 51. Kd3—e4
 - 52. a4×b5
 - 53. Bc4—c6
 - 54. Bc6×f6×
 - 55. Bf6—f5
 - 56. Ke4—d3
 - 57. Bf5—a5
 - 58. Ba5×a7
 - 59. Ba7—a4
- Be2×d2
 - Be8—e7
 - Kf7—g6
 - Kf7—g6
 - Kg6—f5
 - Kf5—g6
 - Be7—e5
 - h7—h5
 - Be5—a5
 - Ba5—d5
 - Bd5—g5
 - Bg5—c5
 - Bc5—e5×
 - Be—f5
 - Bf5—e5×
 - Be5—a5
 - Kg6—f5
 - g7—g5
 - Kf5—g6
 - Ba5—a6
 - h5—h4
 - b6—b5
 - Ba6—b6
 - Bb6×b5
 - Kg6—h5
 - Bb5—b3
 - Bb3—a3
 - Ba3—b3
 - Bb3—b1
 - feladja

*

A ljubljani országos versenyre augusztus 5-ig lehet jelentkezni. A feltételek ugyanazok, mint a tavalyi nemzeti főtornán.

Az országok közötti sakkversenyen Jugoszlávia is részt vesz négy játékosal: dr. Asztalos, dr. György, Csirics, Vukovics, Tartalék Boschan.

A klubbajnokságot folyó országos versenyben eddig, Zagreb vesztett Ljubljana ellen (4½:3½), Maribor Varazdin ellen (6:2); Oszijek—Vukovar ellen (4:4, de az első négy táblán Vukovár győzött), Szubotica nyert Vukovár és Szombor ellen, mindkétszer 5½:2½ arányban.

Sämisch német mester az idén különböző szimultán előadásokon összesen 300 játszmát játszott, tábla nélkül. Eredmény 232 nyert, 24 vesztett és 44 döntetlen játszma.

Szerkesztői üzenetek

Izléstelen, Szubotica. A kintorna rovatvezetője nem tehet róla, hogy a legjobb viccek történetesen többnyire Kohn, Schwartz, Grün és hasonló nevekkel kapcsolatosak. Ez igazán nem sértheti skinek az érzékenységet és lehetetlen ebben tendenciát találni.

Cs. Gy., Szombor. Amennyiben a háztulajdonos az ön lakását nem hozza lakható állapotba, ön a bírósághoz fordulhat, amely szemle alapján megállapítja a háztulajdonos kötelezettségét, ha akkor sem tesz eleget, akkor önnek joga van a háztulajdonos költségére a lakást rendbehozni.

U. J. Szombor. A lánygyermek a házastársak elválása esetén általában az anya gondozása alatt marad. Az apa csak az esetben kérheti az árvaszék útján, hogy a lányt neki adják át nevelésre, ha az anya erkölcstelen élete miatt, vagy szegénység miatt nem elég garancia arra, hogy a lányt felneveli.

W. S., Novibecsei. Önnek jár a jugoszláv állampolgárság. Minthogy valószínű, hogy a hitközségek, amelyek kötelekében alkalmazva volt ön után az adót is kifizették, tehát először is be kell szerezni a bizonyítványokat azoktól a hitközségektől, amelyeknek alkalmazottja volt és a községi bizonyítványt, hogy az alatt az idő alatt az illető községben lakott. Egvébként kérjen a főispáni hivataltól ideiglenes fűhár utlevelet egyszeri utazásra, amit kiadnak akkor is, ha az illetőségi ügye nincs tisztázva.

B. Gy., Hetin. Az ilyen kisebb sorsjegyekről nagyon nehéz sorsolási listát kapni, mindenesetre megkíséreljük és önt értesíteni fogjuk.

T. F., Beodra. Levelére közöljük, hogy felesége felkutatása iránt intézkedtünk.

K. J., Noviszad. Ha a fiatalasszony a nászéjszakán meghal, annak dacára, hogy polgári házasság megtörtént, akkor a házastársak között az örökösödési szabályok az irányadók, tehát a temetésről a férj tartozik gondoskodni és ha a fiatal asszonynak volt külön vagyona, amely nem kifejezetten külön női vagyont, azt is a férj örökl.

Kettős birtokos, Domja-Lendava. Az ítélet teljes szövegéért irtunk, kériük velünk pontos címét közölni, hogy azt megküldhessük.

M. F., Pačir. Levelét beküldtük az itteni Bata-cégnek, amely azt a Bata-cég jugoszláviai központjához továbbítja.

H. B., Bezdán. A kértetett folyóirat címe: Spitzzen und Handarbeit, címe: Alexander Koch Verlag Darmstadt, Németország.

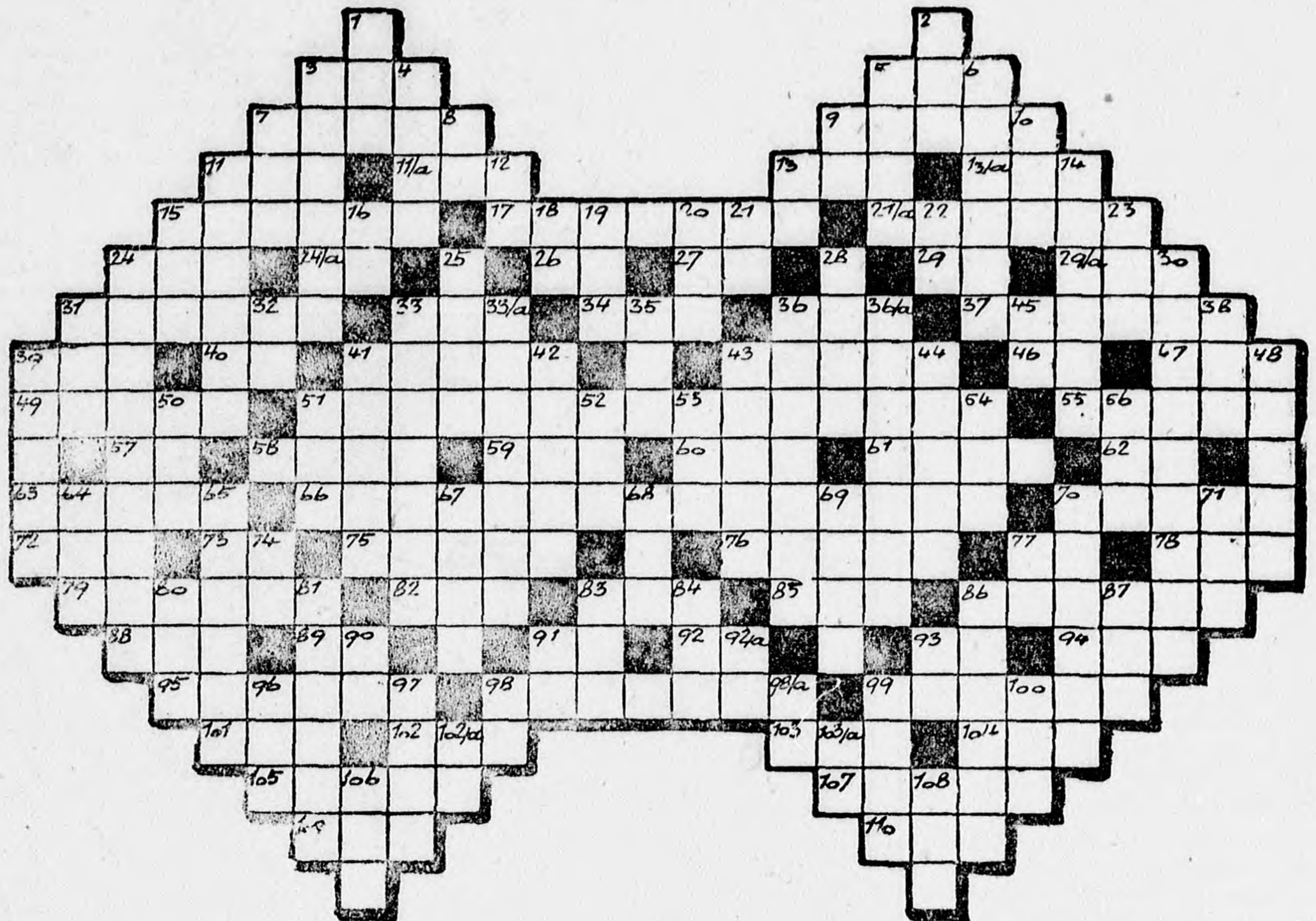
H. K., Rogasevci. A jugoszláv—magyar tárgyalások kereskedelmi tárgyalások voltak. A nyugdíj ügyekben még nincs megegyezés. Mint már többször

megirtuk, a legbiztosabb mód, ha valamely képviselőhöz fordulnak ügyük kérdésében, mert a mi beogradi embe-reink nem tudnak elérni semmit az önk érdekeiben.

S. W., Ilk. Az állampolgárságnak a katonai szolgálat alapján való megszerzéséről szóló rendelet számát eddig nem tudtuk megszerezni. Ön katonai beosztása alapján jogot formálhat az állampolgárságra, hogy azonban szó szerint mi van a rendeletben, nem tudjuk.

Keresztsoros rejtvény

Összeállította: Horváth Sándor Zsabalj

VIZSZINTES:

- 3. Némely embernek is van
- 5. Egy betűt hozzátéve híres filozófus
- 7. Okos nem csinálja
- 9. Ha megdagad, ez is veszélyes
- 11. Lóversenykor használatos szó (röv)
- 11. a. Isten szolgálja
- 12. Minden okmány alján ott van
- 13. Népfaj
- 13. a. Ilyen kifli is van
- 15. Női név
- 17. Magyar fizikus
- 21. Keleti kérdés
- 24. Valuta
- 24. a. Kettős magánhangzó a németben
- 26. Mint függ. 13.
- 27. Fordítva állati hang
- 29. Kicsinyítő képző
- 29. a. Szerb lakodalmaknál nagy szerepet játszik
- 31. Conan Doyle-regény hőse (fonet.)
- 33. Ilyen ing is van
- 34. Ilyen madár is van
- 36. Ilyen tériítő is van
- 37. Gyomorerősítő
- 39. Francia jelző
- 40. Tollmárka
- 41. Kerti növény
- 43. A függ. 41. alatti nem teszi
- 46. Mint vizsz. 27.
- 47. Angol cím
- 49. Vitéz szinonimája
- 51. Előtte van
- 55. Dobni szoktak
- 57. ... akta
- 57. Híres filmszínész vezetéckneve
- 59. Szerb személynév
- 60. Ragad szinonimájának mássalhangzó
- 61. Aki mindenre kapható
- 62. Enyhe fenytés
- 63. Magyar születésű német költő
- 66. Fűzetes népregény
- 70. Hívány szinonimája
- 72. Ilyen kerítés is van
- 73. A rejtvény összeállítójának monogramja
- 75. Fűlín
- 76. Hadimásina zsidó zsargonban
- 77. Határozó szó
- 78. Mindnyájan huzzuk
- 79. A vízjáték muzsája
- 82. Népfaj

- 83. Man-nal ilyen emberfaj is van
- 85. A kocskereknek is van
- 86. Templom kiemelkedő része
- 88. Idegen kifejezés a korra (fon)
- 89. Ilyen liszt is van
- 91. Mindennap ez van
- 92. Szerszám
- 94. Férfi név becézve
- 98. Híres hegedűművész
- 99. Virág
- 101. Orosz folyó
- 102. Pénz nem
- 103. ... az ember
- 104. Nem jó sűrűn csinálni
- 105. A magyar allarm
- 107. Női név
- 109. Parancsoló kifejezés
- 110. V-vel visszafelé ragadozó

FÜGGŐLEGES:

- 1. Természetes víztartály
- 2. Sulymérték
- 3. Közismert vajdasági iroda
- 4. Ilyen szár is van
- 5. Visszafelé államnyelven tolvajok nappala
- 6. Német hercegség
- 7. Veszedelmes állat
- 8. Duplán véve város
- 10. Csillagzat
- 11. Fülemlé is csinálja
- 13. Megszünt aktivista folyóirat
- 14. Hozzánemertő más szöve
- 15. Visszafelé határozó szó
- 16. Népies megszólítás
- 18. Fizikus neve (fone.t)
- 19. Sav teszi
- 20. Hosszmérték
- 21. Kérdőnévmás
- 22. Semmi sem történik nélküle
- 23. Szegény ruháján van
- 24. Ilyen elem is van
- 25. Ilyen vihar is van
- 28. Némely ház fedele ilyenből van
- 30. Sokat beszéltet magáról
- 31. Szappan márka
- 32. Visszafelé olvasva kínai furulya
- 33. Jó jelnek veszik, ha lány csinálja
- 33. a. Régi várak helyén ezt találni
- 35. Meg is szokott lágyulni
- 36. Utonálló szinonimája
- 36. a. Pogány magyar vezér
- 38. -terrel urat jelent

- 39. Fiatalok ábrándja
- 41. Vigye el a...
- 42. Autómárka (fonet.)
- 43. Francia tengerparti fürdő
- 44. Visszafelé németül a fegyver teszt
- 45. Főnévi igenév képzője
- 48. Csunya szinonimája
- 50. Női név
- 51. Tehén teszt
- 52. Mérges anyag idegen nyelven.
- 53. Női név becézve
- 54. Egy m betűt eléje téve nem szereti a gazdasszony
- 64. Visszafelé németül importcikk
- 65. Német költő
- 67. Visszafelé minden zsák megtalálja
- 68. Érszenyes állat első és két utolsó betűje
- 69. A két szótag fölcserélve ütni szokott
- 70. Az autó otthona
- 71. Butodarab
- 77. Mint vízszint. 62
- 80. D betűvel elő állati eledel
- 81. Az ember haláltusája
- 84. Férfi is viseli
- 86. Ilyen ör is van
- 87. Költői műfaj
- 90. Ilyen vasuti kocsis is van
- 91. Ilyen a tehén bögés
- 92. Fordítva is ige
- 93. Segédige szerbül
- 95. Ilyen macska drága
- 96. Ilyen cső is van
- 97. Ige parancsnoki módban
- 98. a. Kérdőnévmás
- 99. Aki nem jön
- 100. Sulymérték
- 102. a. Két magánhangzó
- 103. a. Időhatározó szó
- 106. Fizetjük
- 108. ... Kor

AUTÓ-TÉRKÉP

a Vojvodínáról most jelent meg

24. — dinár

6412

VIG könyvkereskedés Subotica

NYILTTÉR

Csendes élet Ivanovón.

A jó városiak irigylők a falusi magányt, pedig nincs egészen igazuk.

Ivanovo vegyes nyelvű község a Duna mentén, nem messze Pancsevótól. Talán ez a közelsége a városhoz okozza, hogy az általában csendeseknek(?) vélt falusiak nem egyszer szilaj kedvre kapnak és hangos lesz az ucca. De talán inkább a szőlő, szilva és eper erős nedűje kategorikusan parancsolja, hogy minden vasárnapon, de máskor is hangos legyen a korcsma és kaszinó. Zajos láрма és pattogó ütlegek töltse meg a falut. Bármilyen legyen is az oka a nagy változásnak, egy bizonyos, hogy Ivanovo újabb időben hangos és vitéz.

Ivanovo hangos és vitéz, azzá tette legutóbb a bíró ur. Mondják, hogy annak előtte, amikor még nem volt ilyen magas polcon, csendes és jámbor ember volt, aki a légynek sem tudott ártani, hogy ifjú korában meglehetősen korlátolt egyén volt, aki éppen nem adta jelét annak, hogy valamikor a község élére fog kerülni.

És lám! amiről az ifjú még álmodni sem mert, azt az élet megvalósította: bíróvá lett az egyszerű és jámbor földműves. Most aztán a bíró letegez mindenkit, mert neki a magas állás vagy tudást hozott, derűre-borura büntet, mert van hatalma, megfenyegget mindenkit, mert radikális voltát ezzel védi legjobban megmutathatni, sőt végre annyira vitéz lett, hogy pofont adt annak, aki nem radikális létére neki ellent mer mondani.

A minap egy este a kaszinó környéke holmi forradalmat rejtett s már azon tűnődtek az emberek, hogy német vagy bolgár párthoz csatlakozzanak-e? Szerencsére megmenekszene az újabb — mert régi van — pártszakadástól. Két atléta a goromba inzulins folytatását közbelépésükkel megakadályozták. Jó is volt, mert különben a bíró örökre megemlegette volna az offenzívát.

És mondja még valaki, hogy fahm csend és közbiztonság van? mikor a bíró ur, ahol nem győz okkal, közbevág botokkal.

A vihar elmúlt, a rezes banda ismét funi fogja a talp alá valót, de a jobb érzésű emberek tűnődve kérde: vajon a felfuvalkodott s immár verekedő bírót az illetékes fórum felelősségre fogja-e venni az okozott csunya botrányért.

Ajánljuk a duhaj esetet a pancsevoi főszozolgabírórnak a figyelmébe.

Falusi.

Szeplők, májfoltok, pörösenek, arcbőrhámlás és és minden egyéb arcbőrtisztítatlanság ellen ezidő szerint a legjobban bevált szer

Crema Daruvar

megőrzi az arcbőr lágyágát, rugalmasságát és üdeségét.

Kapható a készítőnél:

BLUM gyógyszer-tár Subotica

Viszonteladók:

Suboticán: Hadnagy Károly, Weisz Ármin, özv. Berger Aladárné, özv. Bernáth Jakabné, Drenkovic Iván. St.-Kaniža: Szilágyi Antalné, B. Topola: Major és Nagy, Kucsera Ferenc, Kiss Károly Boldizsár, Bajmok: Licht Sándor. Sombor: Z. Sečujski. Novi Vrbas: Morlang Fülöp. Stari Vrbas: Mengel Henrik, Szilberhorn András. Alibunar: Jovan Pekurar. 963

Böhe e Frauen chulo für Gartenbau, Haushalt und Landwirtschaft. Auf Schloss Maria-Enzersdorf bei Wien. Bösi Irada: VII. Lange Gasse 423 E yetlen felsőbb női iskola a háztartás, ter. észt és megazdaság tanfolyamaival, 2 éves kurzusok. Gyönyörű kastély. Ányvas park. 20 perc a B. és U. Internátus. Minden szobában modern komfort. Kérjen plusz tájékoztatást.

Menyasszonyi ajándékok
és szerek, órák és jegygyűrűk
a legolcsóbbak

ADÁM ÉKSZERÉSZNÉL

Subotica, Rudics ulica 6.

Valódi pergamentpapír
gyümölcsbefőzéshez

legolcsóbban kapható

LAVOSLAV STEINER cégnél Zagreb,

Jelačićev trg 25.

Szolid, gyors kiszolgálás és olcsó árak. Kérjen árajánlatot

Rejtettkép.

Hol a kutyám?

A múlt vasárnapi számban a kisfiút megtalálták 11-en.

Az első díjat, egy monogrammot a hozzávaló dörzslővel, 10 különböző fazonban Leopold Simuel senai üzletéből Szalag Mariska Vel.-Kikinda, Njegušova ul. 2010 nyerte meg, aki szíveskedjék közölni, hogy milyen névre öhajítja a monogrammot.

A második díjat, egy doboz körömlakkot Nagy Bertalan suboticei gyógyszer-tárából Bertalan Lotta Bajmok nyerte, aki küldjön be 10 dinár portóköltséget a kiadóba.

Keresztsoros rejtvény

Vízszintes: 1. Done ceris felix multos numerabis, 19. Ir, 20. Sián, 21. Szál, 22. Té, 23. Atom, 26. Gr, 28. Ont, 30. Él, 32. Mura, 35. Ovás, 36. Rei, 38. A bor, 40. Éden, 42. Goi, 44. Peer, 45. Ás, 46. Vi, 47. De, 48. Ág, 49. Vet, 50. Ós, 51. Id, 52. Le, 53. Kr, 54. Os, 56. Oho, 59. Al, 60. Is, 62. Ebi, 65. Oi, 66. Eme, 68. Rév, 70. Ajóka, 73. Óre, 75. Láb, 77. Csak azért is, 78. Ura, 79. Sziven talál, 80. Öde, 81. Reg, 82. Ihász, 84. F, 86. Tál, 87. Mir, 89. Mf, 90. Ég, 91. Ota, 93. Né, 94. Al, 95. Ha, 96. Ina, 97. Ág, 98. Iv, 99. Ló, 100. L. i. 105. Ob, 107. Olt, 109. Antialkoholos, 115. Én, 116. Ac, 117. Ili, 118. Ne, 119. On, 121. Annie, 124. Lapbs, 127. Ás, 128. Obester, 131. Em, 132. Wo, 134. És, 135. Nzr, 136. Ab, 138. Ur, 139. Kikinda—Mokrin, 145. Ti, 148. Rt, 149. Dac, 151. Ra, 152. b. j., 153. Ná, 154. Vas, 155. Ál, 156. Be, 157. Is, 159. Ita, 162. S. H, 164. Ós, 166. Apa, 169. Utó, 171. Ira, 173. Hizás, 176. Sek, 178. Mez, 180. Etonfrizura, 181. Add, 182. Színházi Élet, 183. Eke, 184. Éca, 185. Izvoz, 187. U. u. u., 188. Szeg, 189. Fa, 191. Ako, 193. Ág, 194. Éa, 196. Óra, 198. Ku, 199. L. z., 201. Ul, 202. Nő, 203. Ék, 204. Író, 205. Le, 206. Oh, 207. V. m., 208. Ha, 209. Feri, 211. Tea, 213. Okos, 214. Csik, 216. Rue, 218. Nipp, 219. Ailg, 221. Lt, 222. Iga, 223. Ah, 224. Volt, 225. Ec, 227. Nyom, 231. Apad, 233. Ti, 234. Szeretnék szántani hatőkörrel.

Függőleges: 2. Nótás, 3. Cim, 4. Er, 5. Is, 6. Sig, 7. Fára, 8. Em, 9. Iz, 10. Minden órának leszakasztd virágát, 11. Lo, 12. Os, 13. Szén, 14. Nál, 15. Ul, 16. Et, 17. Rém, 18. Berek, 23. Avas, 24. Os, 25. Be, 27. Foga, 29. Idős, 31. Ho, 33. Un, 34. Aero, 36. Rio, 37. Ide, 39. Bá, 41. Os, 42. Gde, 43. Ili, 55. Amade, 57. Hazai, 58. Kétes, 59/a Al, 60. Ia, 61. Irigy, 63. Bánat, 64. Bálám, 66. Eső, 67. Eke, 68. R. r. r. 69. Vig, 71. Juh, 72. Has, 73. Óze, 74. Evo, 75. Lat, 76. Bál, 82. If, 83. Zé, 87. Mér, 88. Rab, 89. Maliciozítás, 90a. Gabonarakár, 91. Ovo, 92. Alt, 101. Et, 102. En, 104. Ja, 105. Oh, 106. Go, 108. L. t. 109. Ana, 110. Tán, 111. Li, 112. Oi, 113. Lep, 114. Sós, 120. Pá, 122. Nb., 123. Eb, 124. Le, 125. Ob, 126. Em, 127a. S. W., 129. Enid, 130. Trm, 131. Er, 133. Ok, 134. Ék, 137. Br, 138. Un, 138/a Te, 140. In, 141. Ni, 142. Or, 143. Ik, 144. Ma, 145. Mai, 146. Rba, 149. Dea, 150. Cia, 158. Itoka, 160. Török, 161. A ruca, 163. N. H., 164. Ós, 165. Venus, 167. Pazar, 168. Meleg, 169. Uto, 170. One, 171. Izé, 172. Ara, 174. Jaz, 175. Adó, 176. Siu, 177. Hhu, 178. Mész, 179. Ztg, 185. Ig, 186. Zé, 190. Alea, 191. Alt, 192. Ona, 193. Ákos, 195. Alsó 196. Ohr, 197. Ava, 198. Kapt, 200. Fritz, 203. Ék, 205a. Ei, 208. Hilde, 210. Il, 212. Ez, 213. Otok, 215. Kapa, 217. Ut, 218. No, 220. Ger, 221. Lyé, 223a. Hat, 224. Viz, 226. Ca, 227. Nu, 228. M. S., 229. gá, 230. An, 231. Áh, 232. Dö, 233. Tő.

Utlevél beszerzését és láttamozását

(vizumozását) — Oroszországot és Északamerikát kivéve — tartózkodási engedélyt, hirdetésekét a „Sluzbene Novine“-ben, nyugdíjak rendezését és minden egyéb ügyet gyorsan elintéző a suboticei kiállítás honlapján nyert és a nagykövetség körében közbizalomnak örvendő: „ORION“-vállalat Beograd, Gospodar Jevremova ulica 6. a Krimerdan közlében. 6164

Jótállás a biztos eredményért!!
REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontáli Agrárbank RT.) Vel.-Becskek.

Viszonteladók:

Szobotica Herzi drogeria
Kurtes Mics vegyeskereskedés
Ada Wolf Soma vegyeskereskedés
Arač (Torontál) Veselinov gyógyszer-tár
Bajmok Balassi Bertalan
Beltinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
Bač-Petrovoseo Kolofon Károly gyógyszer-tár
Cantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszer-tár
Galgony Toth Lajos vegyeskereskedés
Novisad Dimović N. főler. kat
Kosta Živojnovics drogeria
Mašić gyógyszer-tár
Lukács Zsigmond drogeria
Nakovo (Banat) Bányai Lajos gyógyszer-tár
Szombor Fehér drogeria
Senta Banffy Gyula gyógyszer-tár
Glücklich Zoltán gyógyszer-tár
Jovanovits Vojislav gyógyszer-tár
St.-Kaniža Domokos János gyógyszer-tár
Stara-Moravica Ficsar Albert vegyeskereskedés
Veliki-Bečkerok Kovács drogeria.
Vinkovci Eisensiedler Adolf vegyeskereskedés
Vršeć Florian G. és Fiai vaskereskedés
Kapható minden gyógyszer-tárban és drogeriában.
Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

34—36 HP

forgóáramu, 220 Volt 42 amper

MOTORT

keresek, kevésbé használt
kifogástalan jó állapotban

Részletes leírásokat „MOTOR“ jelige alatt
a kiadóba kérek 6437

Valódi francia

LION NOIR CIPŐKRÉM

Főraktár:

Kaufmann Hermann bőrkereskedőnél

Subotica, új helyiség volt „Narod“ kávéház helyén

Nagy raktár

mindennemű butor bőrökben

ZSÁK ZSINEG PONYVA

kender és manilla kévekötő fonalak,
tüztöltő- és cséplőgép tömlők,
ponyvafűzőintézet.

Kárpitos kellékek, butorszövet,
afrique, lószőr, pehelytollpótló stb.
Szőnyeg és linoleum nagy választékban
ENGRÖSS, EN DETAIL.

Weitzenfeld és Társa Subotica

Detail Városi bérga ota. — Telefon 192.
Engröss Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

KERESUNK

minden háztartásban szükséges amerikai patent-cikk terjesztésére alkalmas, feltétlen intelligens **helyi ügynököket** Vojvodina minden városában.

Ügynököket — eddigi tevékenység megelégedésére — „BZTOS KERSEK” jelige alatt a „Bacsmegyei Napló” kiadója Subotica továbbít.

Leipzig mintavásár

a világ legnagyobb vására:

11.000 kiállító 21 országból
160.000 bevásárló 44 országból

Őszi vásár 1926:

augusztus 29-től szeptember 4-ig

Alátogatás mindenki számára előnyös!

közelebbi felvilágosításokat nyújt:

MOSEK & WERTHEIM
NOVISAD

a leipzig mintavásár tiszteletbeli képviselője és a

LEIPZIGI VÁSÁRIRODA

JUGOSZLÁV SZERB és HORVÁT

NEMZETI ZÁSZLÓK

tiszta gyapjuból, színe nap és víz ellen garántál

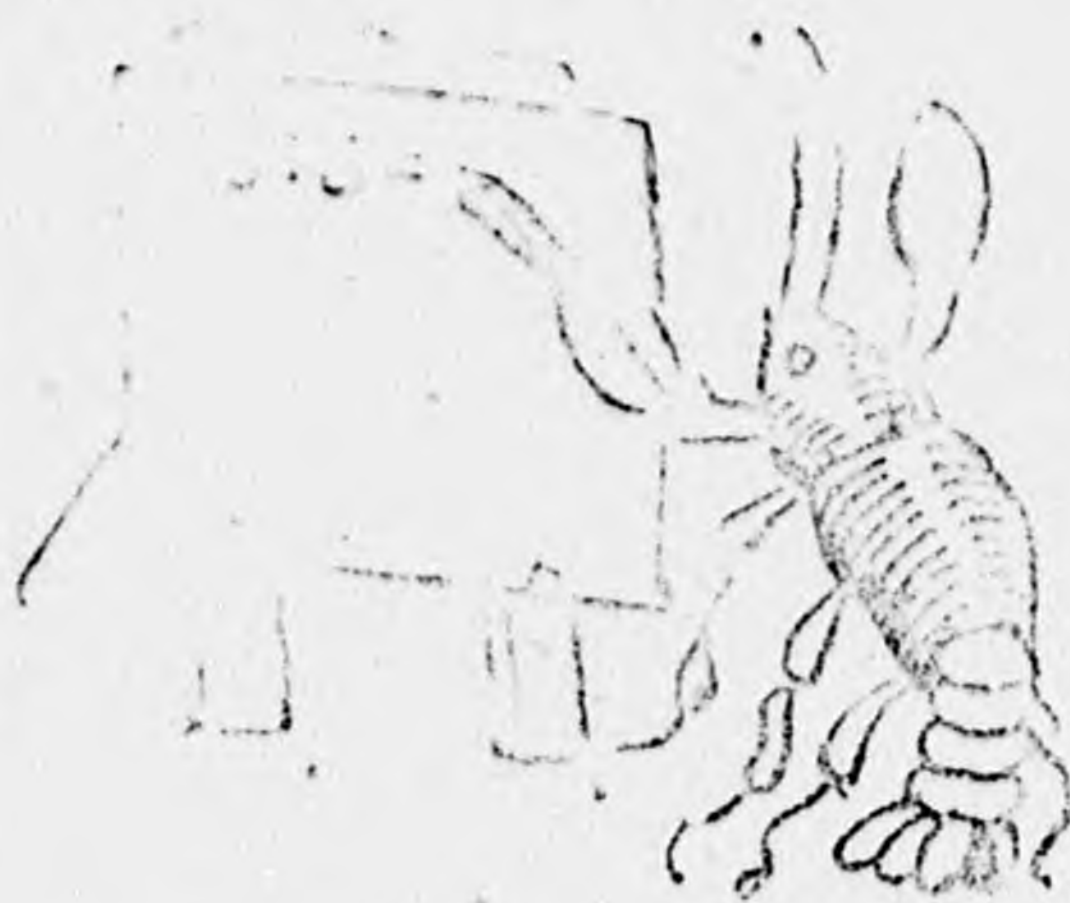
- 75 cm széles 120 cm hosszú Din. 70.—
- 100 cm széles 150 cm hosszú Din. 100.—
- 110 cm széles 200 cm hosszú Din. 150.—
- 120 cm széles 250 cm hosszú Din. 200.—
- 150 cm széles 300 cm hosszú Din. 300.—

szállítunk bérmentve az összeg előre való beklódsnál vagy utánvétellel.

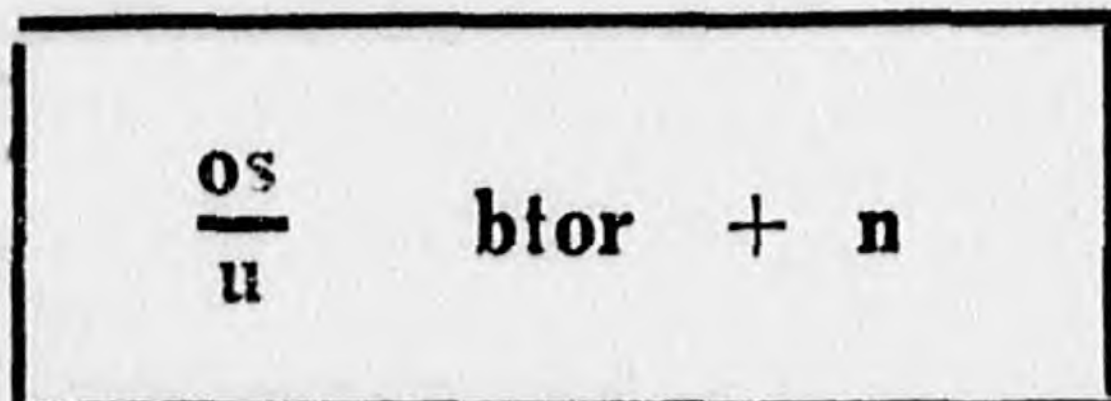
KLEIN i WINKLER SUBOTICA, Trumbićeva ul. 22
Vizonteladók kérjenek ajánlatot!

Rejtvény.

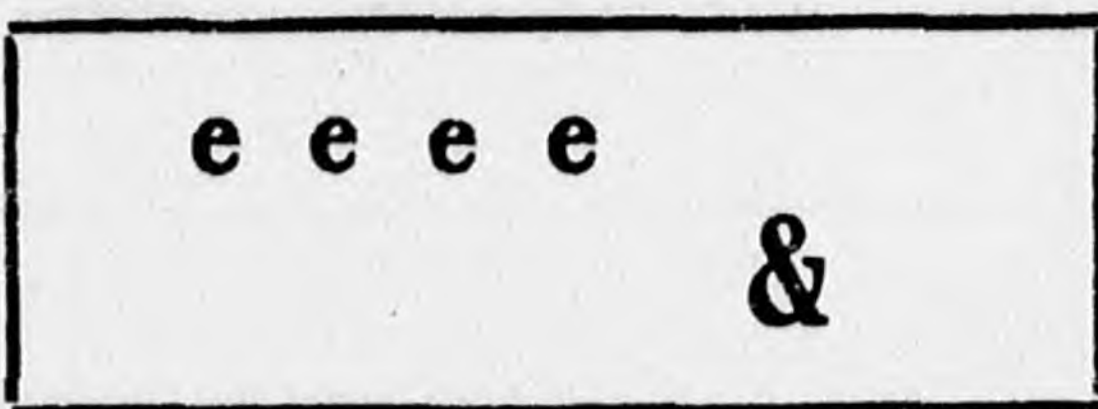
I.

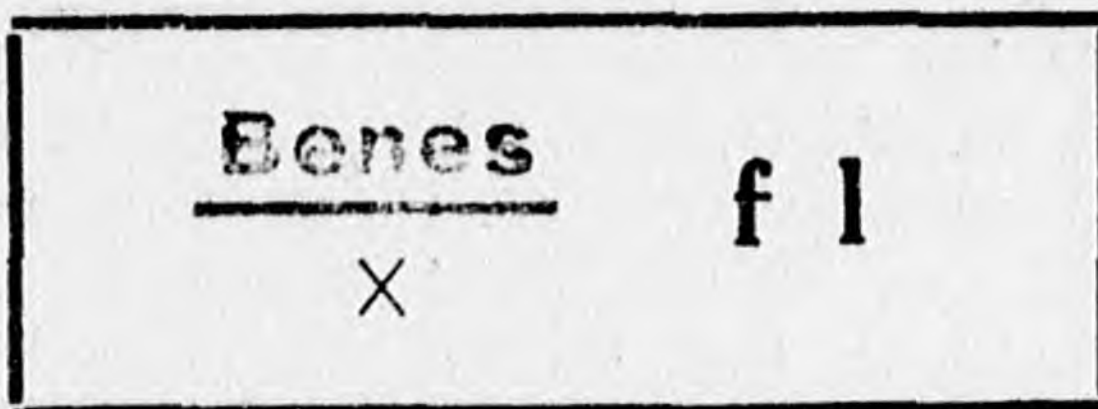
II.

III.

IV.

A múlt vasárnapi számban közölt rejtvény helyes megfejtése:

„ASSZONYFALÓ”

LEVÉLBELYEG! CSEPE ELADÁS FÖLCSON
BEOGRAD IZSGÁ A
Keresünk szép és hibátlan anyagot speciálit auki nkor. Kérlek auki és
Jegyzéknél. az egész világról kapunk vétel me 124 okat.
DOROTHEUM Briefmarkenhandlung Wien, Mari hilfenstrasse 73.

ÜZLETATHELYEZÉS
KEMÉNY GYULA

műszaki üzletét augusztus 1-én
Jelačićeva ul. 5. alá, a kiskápolna mellé
(Lóvny-ház) belvezi át.

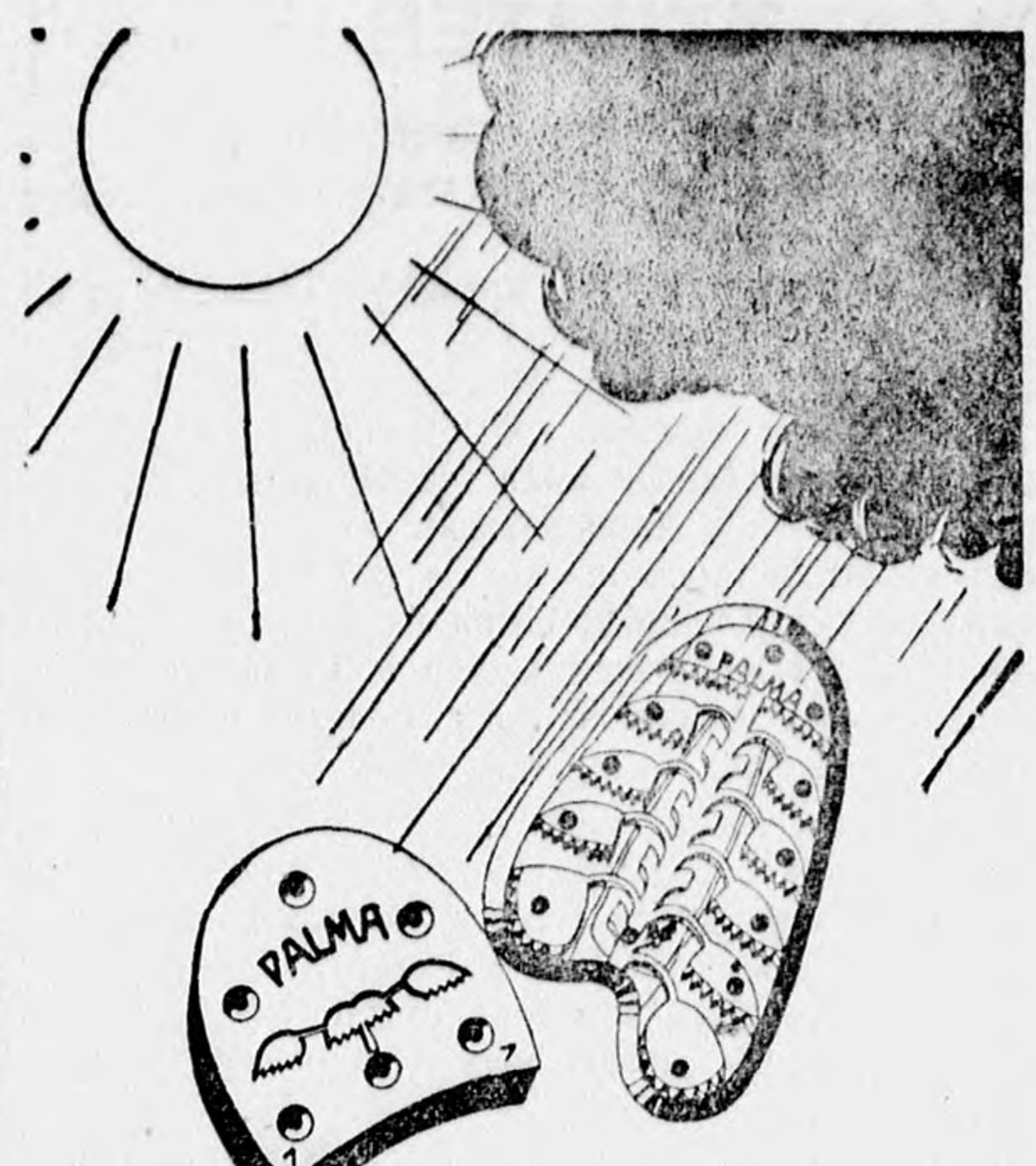
Fogászati magánklinika
Dr. Carićević

Beograd, Poenkareova u. 10
Tel. 5—20.

Elv Pal mindennemű fogorvosi munkát méré a klinikai árk-al. Fogórák (Cemba) 30—60 dinárig. Aranyfogak 250—350 dinárig. Foghuzás 20—30 din. 4371

Cipő- és
cipőfelsőrész készítest

a legmodernebb kivitelben és a legjutányosabb árban vállal Bedrušian Nijanné Német Anna, Subotica, Trumbićeva 2. Gimnáziummal szemben 4407

PALMA

Gummitalp és gummisarok

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és ruganyos és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre

Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr. Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét

Az első dolgom...

a száj és fogak tisztítása, de csak a felülmúlhatatlan dr. PIERRE-szájvizzel és fogpasztával

4866

Néhai Pollák Lajos örökösének tulajdonát képező VII. kör Zrinjski tér 18. sz., a.

ház

szabad kézből örök áron eladó.

A házban van 3 utcai szoba, az egyik alkovval, 3 udvari szoba, fürdőszoba, előszoba, konyha, éléskamra, két nagy pince, házmeister lakás, istálló kocsiszin, vízvezeték, 677 négyzetméter kert.

Feltételek iránt érdeklődni lehet a tulajdonosoknál, valamint dr. Singer Simon, dr. Kris háber Gyula és dr. Bán Lajos ügyvédeknel (VIII. kör Aleksandrova ul. 5. sz.) akik a ház eladásával megbizattak.

3030

MECHANIKAI

prima

KENDERZSÁKOT

ajánl a

Fonó és Kötélverőgyár r. t.

Odžaci

1341

Cipészüzetem

áthelyeztem Karadjordj-tér 5 sz. alá, a volt Bébé cipészüzlet helyiségébe.

Az összes raktáron levő árut mélyen leszállított árban árusítom és megrendeléseket nagyon olcsó áron vállalok. Kérem a nb. vevő- és rendelőközönség szives pártogatását. Ugyanott két berendezés füvegálvánnyal eladó.

Thurzó cipésmester.

„SASSO”

SZÁRVAZOLT TISZTA

ETOLAJ

SMS LERAKAT

M. PREKIĆ

BEOGRAD
GRAČANIČKA 17.

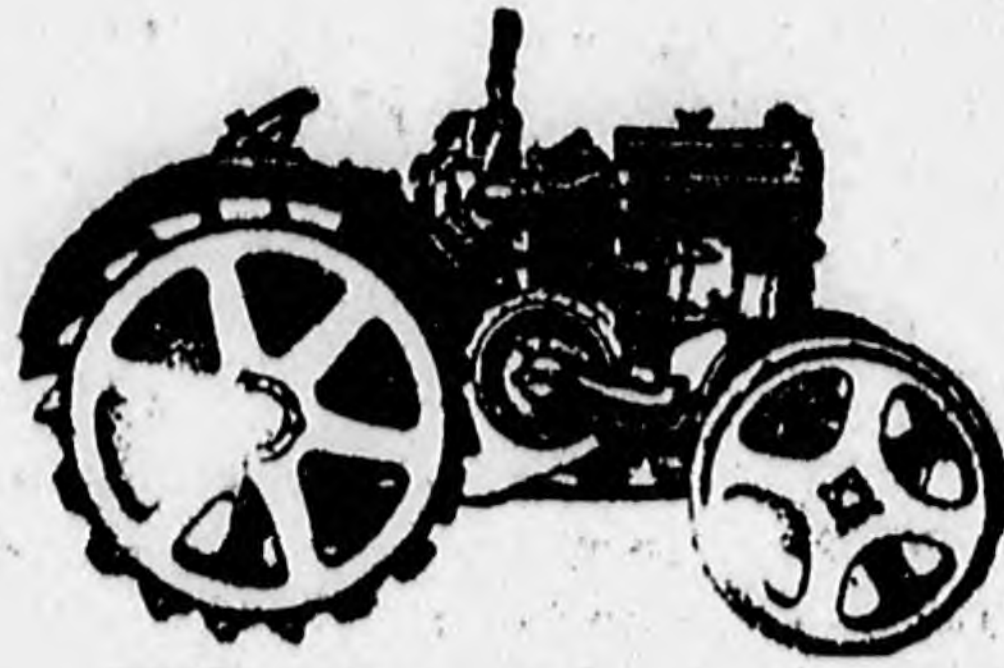
Nőiszabász

és munkás, elsőrendű erő

keres

alkalmazást

jobb divatteremben, több évi külföldi praktisszal rendelkezik. Ajánlatokat „Perfekt” jellegre a kiadóhivatall továbbít.

CASE**A TÖKÉLETESEN MEGBIZHATÓ TRAKTOR**

Üzembiztosság Takarékos üzem Nagy teljesítmények

A Case traktor kiváló motorjával, erőteljes áttételeivel és takarékos üzemével az a traktor, amelyre gazdáinknak szüksége van.

4 teljes éve dolgoznak Case traktorok a szántóföldön és a jelentések úgy hangzanak, hogy még legalább 4 további év fog eltelni, amíg javítások egyáltalában szükségessé válnak.

Gondoljuk meg, hogy ez mit jelent. A traktor tehát javítási költségek címén semmi kiadást nem okoz és mégis megbízható segítséget jelent a gazda számára legfontosabb munkájában.

A Case nem tartozik a legolcsóbb traktorok közé, viszont kidolgozása tökéletes és nyersanyaga a legkitűnőbb. Az „olcsó traktor” rövid használat után a múlté, míg a Case traktor tulajdonosának hosszú évek során megbízható hű segítséget és nekünk, akik eladjuk, jó reklámot és mindig új vevőket jelent.

Kérdezze meg a Case traktorok megelégedett tulajdonosait.

„RECORD“ Ipari és Kereskedelmi R. T.

NOVISAD
Temerinska 6

OSIJEK
Deszatyčina 13

6284

VEL. BEČKEREK
Wilson trg 3.

**Keresünk megvételre
jókárban levő, használt**

1 drb

60—70 m² kazánt és

1 drb

30—50 HP stabil gőzgépet

**Export Gabonakereskedelmi R. T.
Veliki Bečkerek**

Hogy a

JUNIPER

zöld sósorszes bármely más gyártmány-nál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha fűszerkereskedőjétől kér egy ingyen próba üvegecskét utasítással.

Ahol nem kapható, kérje levélileg

JUNIPER 4912
laboratorium Subotica, Strossmajerova 11.

Vas- és fémbutorokat
vaságyakat angol rézágyakat éjjeli
rézágyakat mosdókat szekrényeket
pléhágyakat fogasokat

Fabutorokat

íróasztalokat, székeket, jégszekrényeket

Gyermekkoscsikat

a legegyszerűbbtől a legfinomabbig

Kályhákat, takaréktűzhelyeket

folytonégők, chamottirozva, egyszerű emailrozott kivitelben
**Mindennemű kereskedelmi öntvényeket,
email-táblákat**

(utcanévek, házsámok, cégtáblák) a legtökéletesebb kidolgozásban és legolcsóoban **gyárt és szállít**

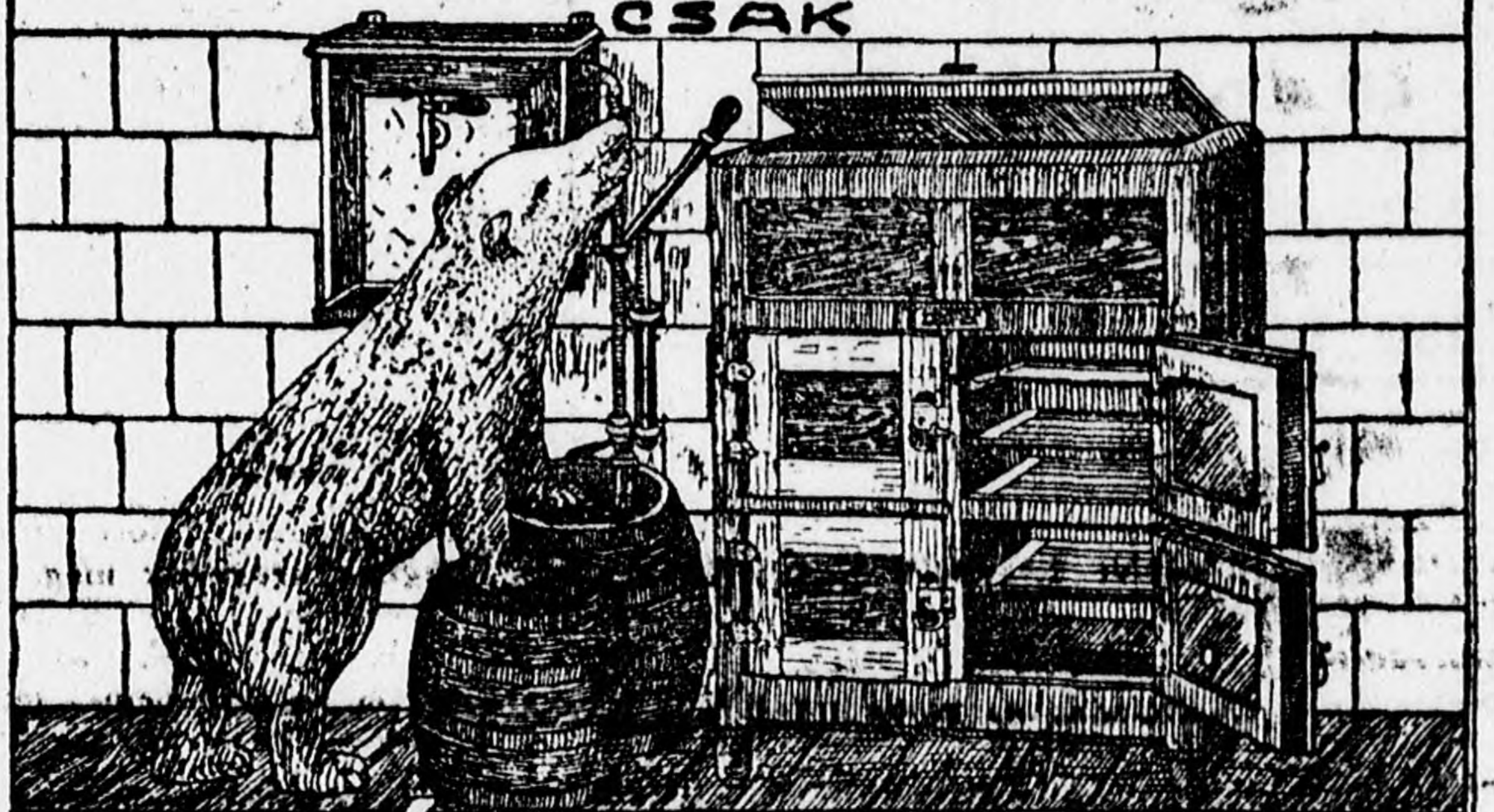
Z. P. N. Zadruga Ratnih Invalida

Hadirokkantak Termelési Szövetkezete Zemun

Főlerakat:
Filiála: **ANTON KOBI** Beograd,
Kosmajaska 30

ZEMUN, Želj. Privozna cesta 18.
(volt dohányraktár)

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET.

BRÁČA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABUTOR ÉS REZARUGYAR
SUBOTICA.
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

A RADEINI ÁSVÁNYVIZ

a legjobb és leghatásosabb gyógyszer: Gyomor bélfekély és hurut, csúz, vesekő, vesehomok, epekő, torok, garat és gégehurut és cukorbeteg ellen

A RADEINI ÁSVÁNYVIZET, amely Slatina Radenci (Slovenia) gyógyhelyről származik, nélkülözhetetlen és megbecsülhetetlen gyógyvízként ajánlják a legismertebb orvosi tekintélyek. — A Radeni ásványvíz ezenkívül igen üdítő ivóvíz s borral való vegyítésre alkalmas.
Kérjenek Radeni ásványvizet!

Kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben és Postafiók 101. minden gyógyszertárban Postafiók 101.

Raktár Suboticán a „SLAVIA” szállítóvállalatnál

1 drb. **SZEKÉRMÉRLEG**1 drb. **SERTÉSMÉRLEG**

raktárról szállítható rendkívül
előnyös áron

SEBESTYÉN J. MÉRLEGGYÁRA SUBOTICA

PALIČKI PUT 154.

2501

Zsák, zsineg, ponyva legolcsóbban

„Impex Juta d. d. Zagreb”

képviselő és állandó raktár **HERED JENŐ NOVISAD, Jermenska-utca 3.**

Telefon 198.

6456

Silažnica UTERSA NOVISAD.

Malomgépek, malomszükségleti cikkek

legolcsóbb napi árakon

Bárdos és Brachfeld cégnél

Novisad, Željeznička ul. 105/107.

5764

Olcsón és jól étkezhet

HOTEL „TAKOVO“ ÉTTERMÉBEN

BEOGRAD — TERAZIJA

Elsőrendű bánáti konyha

Tiszta szobák

Német kiszolgálás

Abonenseket felvesszünk

SPITZER TESTVÉREK

tulajdonosok

6161

A malom vagy gabonaszakmában járatos, kettős könyvelésben, szerb, német és magyar levelezésben gyakorlott

segédkönyvelő

mielőbbi belépésre kerestetik.

Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal és fizetési igények megjelölése mellett „MEGBIZHATÓ” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

5420

Három vagonos moli malmomba keresek mielőbbi belépésre

főmolnárt

Csakis elsőrendű, erőyes és hosszabb gyakorlattal rendelkező szakemberre reflektálok. Ajánlatok bizonyítványmásolatokkal és a fizetési igények ismertetése mellett Székely Bertalan céghez Ada intézendők.

6405

Száras bükkhasáb

tűzifa

apritva, házhoz szállítva

40 din.

5617

Weisz Dezső

fakereskedő, Pósta mellett

Olcsó fogászat

minden

hétfő, szerda és pénteken

d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig

Subotícán

Jelačićeva ul. 1., I. emelet
Karadjordjevi trg sarkán
Rudić kitérővel szemben

22 karátos aranykorona 200 D.

Double korona 100 dinár

Fehér fog 50 dinár

Foghuzás 20 dinár

A villamos világítás: biztonság

A villamos világítás: tisztaság

A villamos világítás: kényelem

A villamos világítás: megtakarítás

Önnek is villamos világítást kell bevezetni

A villanytelep városi üzlete gyorsan, olcsón és szakszerűen felszereli a villanyvilágítást, sőt kedvező fizetési feltételeket is biztosít.

VILÁGITSON VILAMOSSÁGGAL, MEGELEGEDETT LESZ

Subotička Električna Željezničai Osvetljenje d. d.

Odelenje za Osvetljenje i Pogon

KOSTINA ULICA 1. — TELEFON 508.

Eladó

6280

urasági villa

elköltözés miatt. Feltétlenül elsőrangú igényt elért ki. 10 szoba. Vízevezeték. Félholdas telek. BEGA hirdető és közvetítő V.-Bečkerek, főpostával szemben.

2 ház 2000 négyzetméter területen vegyeskereskedéssel, szikvizgyárral, Wajfert-féle sörképviselettel, korlátlan italkimérés engedéllyel, kedvező áron és fizetési feltételek mellett eladó. Bővebbet Schmolka hirdetőjében Novisad Putoški put 2. „Bačka” jelleg alatt

Gazdák!

óvják meg vetéseiket a különböző betegségek, a Kastel D. D. karlováci gyár növényvédő szereivel és így a föld hozamát jelentősen emeli.

Sulfarol

vizben oldó kén. Legjobb szer az Oidium leküzdésére a szőlővesszőkön, a rózsákon, almán, uborkán stb.

A Sulfarol ára peralokban 40 din. kg-ként, paszta alakban 48 dinár.

Arsola

vizben oldódó arzén és főleg a szőlőmoly, a tekerő féreg, a répa féreg és más kártékonyok irtására szolgál, amelyek a zöld magvakat szokták megtámadni. — Ára 44 dinár kg-ként.

Porzol

legkiválóbb szer a kemény bűzös buzaüszög megsemmisítésére. (200 gram PORZOL 100 kg buzára elég.) — Ára 44 dinár kg-ként.

Azonkívül mindennemű védszer komlóbetegségek ellen.

Bármilyen utasítással ingyenesen szolgálunk.

KASTEL D. D.

zagrebi irodája, Zagreb, póstafiók 104

Irodai helyiségek: Nikolićeva ulica 8. I. em.

7920

FELLENDÜL
AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabunk meg kisiparosok és kiskereskedők számára

Szállítunk

500 drbnagylevélpapírt, 500 finom borítékot

összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért

összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papírszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Szabaduljon meg már a
LAKÁSGONDTÓL!

Azonnal építhet lakóházat, ha 3500—5000 dinárért vesz egy 100 négyzetméteres telket a város központjától 10 percnyire. Fizethető részletekben is. 15.000 dinárért kész lakóház két szobával.

BEGA hirdető és közvetítő iroda Veliki-Bečkerek a főpostával szemben

6455

FIAT-
AUTOMOBIL

AZ ÖSSZES TIPUSOK RAKTÁRON

Ujabb nagy árleszállítás!

A legkedvezőbb fizetési feltételek

Alkatrészek az összes típusokhoz
állandóan raktáron

KÉPVISELŐ:

RANTINGER JÁNOS

V.-Bečkerek, Gundulićeva ul. 25.

6454

Birtok eladás.

Eladó Staramoravicán (Bácska) Tumbász Iván tulajdonát képező, a községtől 3 kilométernyire fekvő 190 katasztrális hold területű szántóföld a rajta levő 6 szobás lakóházzal, gazdasági épületekkel és felszerelésekkel együtt.

Ugyanott eladó egy teljesen felszerelt, új gépekkel ellátott kender feldolgozó (áztató, szárító és fésültető). Ezen felszerelés a fenti birtokkal együtt vagy külön is eladó. A birtok és a kendergyár bármikor megtekinthető. Bővebb értesítés a helyszínén a tulajdonostól, vagy dr. Vojnić-Tunič István subotícai ügyvédnél kapható.

6517